

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723

ČEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.000 lir - Leto XLV. št. 120 (13.351)

Trst, četrtek, 25. maja 1989

Cossiga naj bi mu mandat poveril že danes

De Mita edini kandidat za predsednika vlade

*Včeraj je predsednik Cossiga sprejel manjše stranke - Nove vlade
v nobenem primeru ne bodo sestavili in predstavili pred evropskimi volitvami*

Predsednik Cossiga po včerajšnjem krogu posvetovanj

DUŠAN KALC

RIM — Vsi si želijo (v besedah), da bi vladno krizo čimprej premostili, a vsi se hkrati zavedajo (in to poudarja-
jo), da bo to nemogoče. Vsaj ne pred
evropskimi volitvami. To je splošen
vtis po tretjem dnevu posvetovanj
predsednika republike Francesca Cos-
siga, ki je včeraj prisluhnil predstavi-
ništvom republikancev, socialdemok-
ratov, radikalcev, liberalcev, zelenih,
demoproletarcev ter mešane skupine
in Južnotirolske ljudske stranke. Splošna želja strank dosedanje vladne
večine je tudi ta, da bi čimprej in na
najboljši način poravnali nesoglasja,
ki so privedla do krize, hkrati pa se
vsi zavedajo, da ne bo lahko zakrpati
razcefranih odnosov, ki se še kar na-
prej cefrajo. Pomenljivo je že samo
dejstvo, da ni nihče kriv za nastalo
krizo (če naj upoštevamo izjave posa-
meznih strank, zlasti glavnih dveh
prepirljivcev: demokratizmanov in socia-
listov), do krize pa je kljub temu (kot
vidimo) prišlo. Zanimiva je zato v tem
pogledu izjava socialdemokratskega

tajnika Cariglie, ki meni, da je težav-
nost in resnost vladne krize v dejstvu,
da niso znani njeni razlogi.

V opozicijskih vrstah so seveda dru-
gačnega mnenja. Zanje je glavni raz-
log v nepopoljšljivi težnji glavnih
vladnih protagonistov po merjenju
moči v izključno volilne namene. Manjše opozicijske sile, ki so se včeraj
zvrstile na Kvirinalu (radikalci, zeleni,
demoproletarci), vztrajajo tudi pri
očitku, da se je kriza izoblikovala iz-
ven parlamenta in celo ob omalovaže-
vanju parlamenta. Zato je za Pannello,
Russa in Mattiolija nujno, da predse-
dnik republike pošlje De Mitovo vlado
pred parlament. Zadnje besedo o ce-
lotni zadevi naj skratka izreče parla-
mentarna razprava. Tega stališča, kot
vemo, ne zagovarja komunistični taj-
nik Occhetto, ki je bil med predvče-
rajšnjim posvetovanjem s Cossigo
mnenja, da bi bila trenutno takšna va-
rianta brez smisla.

Ne glede na takšno ali drugačno
mnenja, lahko mirno rečemo, da je
predsednik republike po tridnevnem
naporu lahko prišel do spoznanja in

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Med obiskom v ZDA mu to ni uspelo

Occhetto se bo v soboto v Rimu srečal z Bushem

RIM — Achille Occhetto se bo v soboto v Rimu
srečal s predsednikom ZDA Bushem. Kar se ni uresni-
čilo v dneh Occhettovega obiska v ZDA, se bo torej
uresničilo pojutritšnjem v Rimu. Vest je tajnik KPI
osebno potrdil v teku tiskovne konference, ko so ga
novinarji vztrajno spraševali, ali bo do srečanja res
prišlo. »Srečala se bova na Kvirinalu, kamor me je
povabil predsednik Cossiga. Ne verjamem, da me bo
ob uri obiska skril za kako zaveso,«
je ironično pripomnil Occhetto.

Kljub temu da komunistični tajnik med svojim obi-
skom v Združenih državah ni bil deležen večje pozor-
nosti ameriške uprave, je tamkaj prav gotovo dosegel
viden politični uspeh. Pogovarjal se je s predstavniki
kongresa, z demokrati in republikanci, z gospodar-
stveniki in kulturniki. Prav o tem je Occhetto govoril
na včerajšnji tiskovni konferenci. »Zadovoljen sem, da
sem jim lahko predstavil pravo sliko italijanske parti-
je in ne zgolj čudne živali, ki vzbujajo strah ne samo
zaradi imena, ampak tudi zaradi svoje politike. Prav
to pa je bil moj glavni cilj,«
je povedal komunistični lider. »Italijanskih komunistov ni več mogoče primer-
jati z romunskimi ali s češkoslovaškimi, mednarodno
komunistično gibanje ne obstaja,«
meni Occhetto. Druga dva cilja njegovega obiska sta bila odprti diskusi-
je z ameriškimi političnimi silami in predstavitev na-
črta KPI o usklajeni svetovni vladi za boj proti mami-
lom, pomanjkanju in za razorožitev.

Komunistični tajnik je govoril tudi o notranjem poli-
tičnem položaju in o vladni krizi. Strogo je ocenil
stranke vladne koalicije, ki so zavrnile predlog KPI o
nezaupnici vladi, takoj nato pa so razglašale in ope-
vale složnost večine, ne zmenec se, da je vladno krizo
sprožila vrsta opazk na nekom kongresu. Za Occhetto
bo izredno težko priti v kratkem času do sporazuma,
še več, prepričan je, da bodo stranke večine zavlekle
krizo vsaj do 18. junija in jo tako do kraja izrabile za
volilno kampanjo. Zato je politične sile pozval, naj se
zamislijo nad potrebo po resni reformi političnega in
volilnega sistema, medtem ko sam nasprotuje nepos-
redni izvolitvi predsednika republike.

G. R.

Po umiku vojaških enot se položaj v Pekingu počasi normalizira

Iz Pekinga se je vojska že umaknila Boj se z ulic seli v politični vrh

PEKING — Ukaz o uvedbi izredne-
ga stanja v Pekingu še ni bil prekli-
can, vendar pa vojakov, ki bi se skuša-
li prebiti v center kitajske prestolnice,
ni več. Kitajska televizija je včeraj po-
kazala vojaške konvoje, ki so se iz pe-
kinških predmestij, kar je bilo najdlje,
do koder so uspeli priti po uvedbi iz-
rednih razmer, umikali v bolj oddalje-
ne kraje. Mnogočica je ta umik spremlja-
la z glasnim ploskanjem.

Velika množica pa se je zbrala tudi
ob cesti do letališča do Pekinga. Nes-
trpno so pričakovali prihod predse-
dnika kitajskega parlamenta Wan Lija in
na velikem transparentu je bila zapi-
sana zahteva po sklicu izrednega zasa-
danja parlamenta, ukinitvi izrednega
stanja in odstopu Li Penga.

Odstop kitajskega premiera pa so
zahtevali tudi študenti, ki še vedno
niso zapustili Tienanmena. Manifes-
tantov je sicer precej manj kot v pre-
teklih dneh, vendar pa protest ne po-
tenja. Ob Li Pengu naj bi se umaknil
tudi stari Deng Xiaoping, tema zahte-
vama pa so se danes pridružili tudi
napisni s podporo partijskemu sekretar-
ju Zhao Ziyangu.

Uradna kitajska tiskovna agencija
Nova Kitajska je danes prvič po uved-
bi izrednih razmer spregovorila o
Zhao Ziyangu in sporočila, da naj bi
generalni sekretar kitajske komunis-
tične partije že v kratkem odpotoval
na obisk v Tajsko, kamor ga je pova-
bil tajski premier. To vest so politični
opazovalci komentirali kot dodaten
dokaz, da Zhao Ziyang sploh ni odsto-
pil in mnogi napovedujejo, da se bo v
javnosti spet pojavil po vrnitvi pred-
sednika parlamenta Wan Lija, ki naj
bi po nekaterih vesteh začel s preiska-
vo o ustavnosti izrednih ukrepov, ki
sta jih odredila premier Li Peng in
predsednik Yang Shangkun.

Toda vesti o Zhao Ziyangu so skraj-
no protislovne. Tako tudi poročajo, da
naj bi večina v centralnem komiteju
od Ziyanga zahtevala preključ odstopa,
ta pa naj bi kot pogoj postavil najprej
preključ izrednih razmer. Ob vsem tem
pa je ameriška televizijska mreža
CNN sporočila, da je bil Zhao Ziyang
odstavljen in da je na Kitajskem pre-
vladala trda linija Li Penga in Deng
Xiaopinga.

Z umiritvijo položaja je v Pekingu spet stekel promet. (AP)

Milanu pokal prvakov

BARCELONA — Sinočnja finalna
tekma pokala prvakov med Milanom
in romunsko Steauo je bila nezanimi-
va: nasprotnika si namreč nista bila
enakovredna, saj so bili Sacchijevi va-
rovanci boljši v vseh elementih igre.
Povsem so namreč pregazili nebolgle-
ne Romune, ki so lahko samo gledali,
kako so Milanovi igralci polnili njibo-
vo mrežo. Končni izid 4:0 je namreč še
premil za Romune, ki bi se lahko vrni-
li domov z dosti višjim pasivom, saj so
Gullit in tovariši za las zgrešili celo
vrsto zadetkov. Dva gola je dal Gullit,
ki se je proti koncu tekme tudi lažje
poškodoval, dva pa njegov sonarod-
njak Van Basten.

Milan je včeraj že tretjič osvojil na-
slov najboljšega nogometnega kluba v
Evropi. Prvič je to bilo leta 1963, ko je
slavil nad Benfico z 2:1, drugič pa šest
let kasneje, ko je premagal Ajax kar s
4:1.

Avtobusi danes vozijo normalno

RIM — Avtobusi bodo danes vo-
zili normalno, saj so sindikati pre-
ključili stavko, ki je bila napovedana
za danes med 9. in 13. uro. Do pre-
ključa je prišlo po srečanju z minist-
trom za prevoze Santuzom, ki je po
končanem srečanju povedal, da so
se dogovorili, da v torek, 30. maja,
sedejo za pogajalno mizo, da bi čim
prej prišli do podpisa delovne po-
godbe.

Po srečanju so skupno sporočilo
izdali tudi sindikati. Ti v svojem
sporočilu sprejemajo pripravljenost
ministra za prevoze, da se s pogaja-
nji pride do sporazuma, istočasno pa
tudi opozarjajo, da bodo že v prvem
tednu junija proglasili nove stavke,
če pogajanja v zvezi z obnovo de-
lovne pogodbe ne bodo dala zanje
zadovoljivih rezultatov. Način in
trajanje morebitne stavke naj bi do-
ločili naknadno.

Podaljšan rok za davčne prijave

RIM — Danes bodo z zakonskim
odlokom za 15 dni podaljšali rok
za predložitev davčnih prijav. Na-
mesto do zadnjega maja bo torej
mogoče davčne prijave oddati do
15. junija.

Pristojna birokratska telesa so
se odločila za podaljšanje, potem
ko so v večjih mestih in pokraji-
nah preverila možnost nabave ob-
razca 740. Poleg tega pa je v
okrožnih davčnih uradih nastala
velika zmeda zaradi pomanjkljive
razlage za izpolnjevanje obrazcev.
Tehnični davčni uradi pa tudi niso
v stanju obdelati vseh podatkov,
na podlagi katerih bodo lastniki
nepremičnin plačali davke.

Preložitev datuma bo državno
blagajno izpraznila za približno
150 milijard lir, saj obresti za pla-
čane davke nesejo kakih 10 mili-
jard dnevno.

Slovenski parlament sklenil, da bo 25. december dela prost dan

Skupščina Slovenije včeraj odločno zavrnila zlonamerna podtikanja Slobodana Miloševića

LJUBLJANA — Slovenska skupščina je ves dan zasedala, saj je imela na dnevnem redu vrsto pomembnih vprašanj, od proslavljanja božiča, prek sprememb kazenskega zakonika in nove polemike s srbsko skupščino, do na koncu izredno obsežne in poglobljene razprave o Evropi.

Začnimo pri praznikih. Slovenski parlament si je edin, da bo 25. decembra dela prost dan, da pa to ne bo uradni praznik in ga bodo torej občani praznovali po lastnem preudarku. Pobudo za dela prost dan je dala socialistična zveza, dejansko se nekaj takega v praksi že izvaja, sedaj pa je stekel uradni postopek. Podobne, seveda vsebinsko drugačne ugotovitve, veljajo za Prešernov praznik, ki bo postal tudi uraden, sprejet z zakonom.

Glede kazenskega zakonika so pričeli daljši postopek, ki naj ukine smrtno kazen, zakonik naredi bolj human, sodoben in iz njega vrže vse nesprejemljivo. Predvsem je to 12. člen, ki obravnava izredno stanje in vsebuje zloglasni predpis o "izolaciji", ki jo sedaj na tako strahoten način uporabljajo na Kosovu.

Nova polemika je nadaljevanje skupščinskih razprav in stališč do Kosova. Slovenska skupščina je sprejela stališča, ki seveda izražajo mnenje slovenskega prebivalstva, da je treba stvari reševati politično, humano, v skladu z zakonom in čim prej končati politiko izrednih ukrepov. Srbska skupščina je poslala ogorčeno pismo, v katerem najprej oporeka postopku, češ da je slovenska skupščina o nečem sklepala, ko bi vendar moral biti sprejet sklep na jugoslovanski ravni. Ponavljajo neresnično trditev, da so na zborovanju v Cankarjevem domu žalili srbski narod, in podobno.

Včeraj je odločno odgovoril predsednik slovenske skupščine Milan Potrč, predvsem da bo slovenska skupščina sprejemala sklepe in da bodo njena stališča ocenjevali le državljani SR Slovenije, katerim je pri svojem delu odgovorna. S temi stališči pa niso seznanjeni državljani Srbije, če bi bili, bi bilo manj podtikanj in zlonamernih trditev o razmerah v Sloveniji, ki jih je med drugim ponovno izrekel predsednik Slobodan Milošević med svojim obiskom v Jugoslaviji. Končno je Milan Potrč povabil delegacijo srbske skupščine, da obišče Slovenijo.

Slovenska ministrica za zunanje zadeve Cvetka Selšek je v obširnem uvodnem poročilu pred vsemi tremi zbori skupščine analizirala prizadevanja za vključitev v Evropsko skupnost. Proces združevanja Evrope je usodnega pomena tudi za Jugoslavijo, ki pa je še zelo daleč od tega. Z Evropsko skupnostjo ima Jugoslavija sporazum iz 1980. leta, ki pa Jugoslavije ne vključuje v bistvene gospodarske povezave. Z Efto so se pričeli pogovarjati, vendar še ne zmorejo izreči odločnega "da". Tako je nastal položaj, da Jugoslavija, ki je bila nekdaj med vsemi socialističnimi državami najresnejša kandidatka, ostaja na drugi ravni, celo za Madžarsko, Poljsko in še kom.

Bistvena je takojšnja odločitev, da je vključevanje v Evropo strateška odločitev, usmerjena k vstopu v Evropsko skupnost. Toda SFRJ še nima izdelane strategije vključevanja v evropske integracijske procese in ostaja pri načelnih usmeritvah. Selškova je poudarila izreden pomen regionalnih sporazumov in med njimi še zlasti skupnosti Alpe-Adria, saj so smešni napadi v delu beograjskega tiska.

BOGO SAMSA

V Rimu počastili spomin svetih Cirila in Metoda

RIM — Stréljaj od Koloseja, v smeri bazilike sv. Ivana v Lateranu, je bazilika sv. Klementa, tretjega naslednika sv. Petra, katerega posmrtno ostanke naj bi prenesla v Rim leta 867 po Kr. sveta brata Ciril in Metod. V enem od podzemeljskih prostorov te bazilike je tudi grob sv. Cirila, ki je dve leti po prihodu v Rim (to je pred 1120 leti) umrl. In v teh prostorih je bila včeraj opoldne svečanost, ki se obnavlja že leta in leta. Dokaj številno predstavništvo iz Makedonije in iz drugih krajev Jugoslavije se je poklonilo spominu velikega buditelja slovanskih narodov. Pred grobom, ovenčanim s cvetjem, nad katerim je veliko napisov v raznih slovanskih, pa tudi grškem jeziku (tudi slovenski verniki so postavili svojo spominsko ploščo), je potekal spominski verski obred, ki ga je daroval metropolit makedonske pravoslavne cerkve Timotej. Svečanosti sta se poleg uradne delegacije iz Jugoslavije, ki je prišla za to priložnost v Rim in ki jo je vodil predsednik makedonske Akademije znanosti in umetnosti Jordan Pop-Jordanov, udeležila tudi jugoslovanska veleposlanika v Italiji in pri Sv. Stolici Dušan Štrbac in Štefan Cigoj s svojimi sodelavci.

Vsakoletna počastitev spomina slovanskih svetih bratov se uokvirja v širšo kulturno manifestacijo, ki je postala v Rimu že tradicionalna in ki ima naslov "Jugoslavija v čast sv. Cirila". Ta večdnevna prireditve je tudi priložnost za pogledanje stikov z vatikanskimi in italijanskimi državnimi ter kulturnimi dejavniki. Tako je ju-

goslovanska delegacijo v tem okviru predvčerajšnjim sprejel tudi papež Janez Pavel II. Poleg obveznega podčrtanja pomena in vloge svetih bratov iz Soluna, ki ju je Cerkev proglasila za zaščitnika Evrope, so na tem srečanju govorili tudi o aktualnih jugoslovanskih in mednarodnih problemih. Jugoslovanska delegacija je papežu orisala in obrazložila napore za gospodarsko in politično reformo države, posebna pozornost pa je bila med srečanjem posvečena oceni mednarodnega položaja, od pozitivnih znakov, ki se kažejo v svetu s popuščanjem napetosti in naporu za razorožitev in mir, do negativnih aspektov, kot so razkorak med Severom in Jugom, dolžniška kriza v svetu itd. Papež je s svoje strani posredoval delegaciji najboljše želje za uspeh naporov jugoslovanskih narodov in narodnosti. Delegacija je kasneje sprejel tudi sekretar vatikanske sekcije za odnose z drugimi državami Angelo Sodano.

V okviru manifestacije so predvčerajšnjim odprli na sedežu Unescovega zavoda ICCROM za ohranjanje in obnavljanje kulturnega bogastva fotografsko razstavo o obnovi in rekonstrukciji Kotora po potresu. V ponedeljek sta na univerzi La Sapienza predavala dva strokovnjaka: prof. Naum Kitanski iz Skopja, ki je govoril o problematiki prevajanja iz italijanske in makedonske literature, ter dr. Jovan Martinović iz Kotora, ki je predaval o spomenikih v Črni gori.

DUŠAN KALC

Bogdan Trifunović novi predsednik srbskih komunistov

BEOGRAD — Srbski komunisti so včeraj dobili novega predsednika: šef predsedstva CK ZK Srbije bo poslej dr. Bogdan Trifunović, medtem ko bo sekretarsko funkcijo opravljal Milomir Minić. Oba sta na tajnem glasovanju prejela vseh 18 glasov, kolikor članov predsedstva se je udeležilo seje.

Do spremembe v srbskem partijskem vrhu je prišlo zaradi odhoda Slobodana Miloševića, ki je postal predsednik predsedstva Srbije. Trifunović je bil doslej predsednik srbske socialistične zveze, sodi pa med najbolj zveste Miloševićeve sodelavce, kar je potrdil tudi v nastopnem govoru. Objubil je namreč dosledno nadaljevanje akcij, ki jih je začrtal njegov predhodnik. Glede zlonamernih insinuacij, češ da gre v Srbiji za neostalinizem in populizem, pa je novi partijski šef dejal, "da jih demantira samo življenje": v bistvu gre za široke demokratične procese, ki so nujnost za uspeh tudi gospodarske reforme. (dd)

Horn v Jugoslaviji

BEOGRAD — Zvezni sekretar za zunanje zadeve Budimir Lončar je včeraj madžarskemu zunanjemu ministru Gyulu Hornu priredil slovesno kosilo. Zvezni sekretar je madžarskega gosta pozdravil v imenu ZIS in predstavnikov političnega, kulturnega in javnega življenja, ki so se udeležili kosila. Iz dejstva, da si je minister Horn izbral prav Jugoslavijo kot prvo državo, ki jo je obiskal po svojem imenovanju, je zvezni sekretar sklepal, da se v Budimpešti zanimajo za Jugoslavijo.

Državi, je izjavil Lončar, povezujejo tudi podobna reformska prizadevanja za ozdravitev gospodarstva in demokratizacijo družbe. (dd)

Videmski škof podprl trčmunskega župnika

RIM — Komunistična senatorja Stojan Spetić in Nereo Battello sta vlado (glede na vladno krizo bodo na njuni interpelaciji odgovorjali predstavniki bodoče vlade) opozorila na dva huda dogodka, ki sta v zadnjem času močno odjeknila med slovensko, pa tudi demokratično italijansko javnostjo v Furlaniji-Juljski krajini. Gre za primer sodnega poziva, ki ga je prejel župnik Božo Zuanella iz Trčmuna, češ da je priredil procesijo sv. Marka, ne da bi predhodno zaprosil za dovoljenje oblasti, kot predvideva člen nekega odloka iz leta 1931 (!) za javne manifestacije. Drugi primer, ki ga komunistična senatorja navajata, zadeva slovenski poseg doberdobskega podžupana Daria Legiša na proslavi 25. aprila v Jamljah, kjer se je podžupanu približal karabinjerski podčastnik ter ga opozoril, da ne sme govoriti v slovensčini, če prej še ni spregovoril v uradnem jeziku države.

Oba dogodka spominjata na mrke čase fašističnega dvajsetletja, zato je nujno, da se o tem jasno izrečejo osrednje državne oblasti ter da hkrati sprejmejo vse potrebne ukrepe, da bi se takšni primeri narodnostnega preganjanja ne ponavljali. Jasne odgovore in ukrepe zahtevata tudi komunistična senatorja v omenjenih dveh resolucijah.

Zlasti obsežna in razčlenjena je resolucija, ki zadeva primer Boža Zuanelle. Podobno sodno obvestilo naj bi v kratkem poslali tudi matakurskemu župniku Pasqualeju Gujono, pravita senatorja in ugotavljata, da ukrep spominja na dramatične dogodke iz leta 1933, ko so v beneških cerkvah prepovedali rabo slovenskega jezika. Čudno je, ugotavljata Spetić in Battello, da sodna prijava nekako sovпада s širjenjem peticije demokratičnih članov, v kateri izražajo nasprotovanje zaščitnemu zakonu za slovensko manjšino. Skratka, gre za pojav, ki

ustvarja novo napetost in s tem večjo zaskrbljenost.

V zvezi s sodnim sporočilom trčmunkemu župniku Božu Zuanelli pa je odločno stališče zavzel tudi videmski nadškof Alfredo Battisti. Videmski nadškof se je ravno vrnil s konference italijanskih škofov v Rimu in v posebnem sporočilu nadškofije izrazil nasprotovanje odločitvi sodnih oblasti in polno solidarnost trčmunkemu župniku. Nadškof Battisti je izrazil veliko zaskrbljenost zaradi "tega in podobnih dogodkov, ki lahko predstavljajo povratek nekaterih težejih iz preteklosti, lahko pa so tudi izraz nedopustnih poskusov ustrahovanja župnika Zuanelle iz Trčmuna, kakor tudi ostalih slovanskih duhovnikov v Naški dolini".

Alfonsin se ne bo predčasno umaknil

BUENOS AIRES — Pogajanja med vladno radikalno stranko in peronisti oziroma med predsednikom Alfonsinom in njegovim naslednikom Menemom so se izjalovila. Alfonsin je včeraj odločno poudaril, da bo ostal na svojem mestu dokler mu ne zapade mandat, se pravi do 10. decembra.

Alfonsin in Menem se nista mogla zediniti glede nekaterih pomembnih gospodarskih vprašanj. Vlada je zahtevala odobritev novih drastičnih restrikcij, da bi preprečila naraščanje krize in omejila hudo inflacijo. Menem pa se je temu trdno upiral. Pogajanja so se zaključila z Alfonsinovo napovedjo, da bo sestavil vlado v krizi in začel z »gospodarsko vojno«. Novi ukrepi bodo znani že v nedeljo. Do konca tega tedna pa bodo v Argentini zaprte vse borze.

Gladovna stavka kot sredstvo za rehabilitacijo politikov

BEOGRAD — Gladovne stavke, zahteve po rehabilitacijah bivših in odstranjevanju aktualnih politikov so kar neke vrste "rdeča nit" današnjega socializma, ki se prepleta v državah od Kitajske prek Vzhodne Evrope do Jugoslavije. V slednji so takšni procesi postali že kar epidemija. Če je bilo še prejšnje leto v znamenju "dogajanja ljudstva" oziroma mitingov, ki so predvsem v jugovzhodnem delu države odplavili precejšnjo količino političnih veljakov, so danes v ospredju pozornosti gladovni protesti in zahteve po rehabilitacijah.

Samo v preteklem letu je bilo nekaj gladovnih stavk: v Veliki Kladuši, Ivangradu, pred skupščino SFRJ (prebivalci Moševca), nekaj dni pred tem pa so gladovno stavkali tudi Vevčanji. Najbolj znana in politično tragična pa je bila vsekakor stavka kosovskih rudarjev.

Grožnje z gladovnimi stavkami, ki so postale kar nekakšna moda, prihajajo od vsepovsod: iz podjetij, kjer so dokončno izgubili upanje in zaupanje v sistemsko reševanje njihove nesreče, in najbrž iz tistih okolij, kjer so došli, da je ta oblika protesta edino učinkovito orožje in nekakšna bližnjica pri doseganju ciljev. Toda prav zaradi množičnosti tovrstnih protestov in nemalokrat tudi neresnosti (gladovni stavki, ki traja samo en dan, smemo reči kvečjemu post, ali pa še to ne) so učinki, ki naj bi jih v javnosti in predvsem pri oblastvenih strukturah izzvalo to brezupno dejanje, pogostokrat razvoedeneli in so v nasprotju s pričakovanimi.

Med vsemi protesti, ki se dogajajo zadnje čase, je zagotovo najbolj tragično tisto, kar se dogaja v Veliki Kladuši, kjer se je 58 ljudi odločilo za samomor, gladovno stavko (prstovoljno ali prisilno) cela regija, ki je, pozabljena od širše družbe, obsojena na počasno umiranje. Nekaj tisoč delavcev, ki je vsak dan zbirajo pred

tovarnami Agrokomerca, je dejansko brez izbire: gladovna stavka je sestavni del njihovega "rednega življenja".

Ob vseh ostalih zahtevah delavci Agrokomerca terjajo takojšnjo ustavi- tev procesa proti Fikretu Abdiću, ki traja že več kot leto dni, in njegovo vrnitev na direktorsko mesto. Fikret je zanje še vedno bog, vendar je povsem iluzorno pričakovati uresničitev teh zahtev, saj bi to bil konec sedanjega sistema in strukture oblasti...

Veliko več možnosti za rehabilitacijo imajo politiki, ki so zapustili politično orbito v sedemdesetih letih ali še prej. Predvsem seveda zato, ker so takšne rehabilitacije v marsikaterem okolju močno politično sredstvo za obračun z oblastniki minule generacije ali celo s kultu Tita, Kardašja, Bakarića in ostalih zgodovinskih osebnosti. Tako je skrbni tisk zadnje čase napolnjen s feltoni, ki naj bi dokazali, kakšno krivico je jugoslovansko vodstvo storilo Aleksandru Rankoviću in Milovanu Djilasu, medtem ko je morda le še vprašanje časa, kdaj bodo na Hrvaškem sprožili vprašanja v zvezi z usodami Mike Tripala, Savke Dabčević-Kučar in še nekaterih. Kako je v Sloveniji z rehabilitacijo Staneta Kavčiča, je pa tako znano.

Politične rehabilitacije so seveda na splošno dobrodošlo dejanje, kadar so posledica demokratizacije. Žal pa gre največkrat še vedno le za nekakšno "malobojno trgovino" med zgodovino, resnico in sedanjimi političnimi obračunavanji. Predvsem pa mnogi ob vsej vehemenci pozabljajo na nevarnost, da bi bilo treba morebiti čez leta rehabilitirati celo vrsto politikov, ki so v nemilosti ta trenutek, pa najsi bo zaradi raznih protibirokratskih revolucij, ali populističnega razsvetljenstva Slobodana Miloševića, ki je vrgel v ječo Azema Vllasija. Da o ljubljanski četverici tokrat sploh ne govorimo... (ZŠ)

De Mita edini kandidat

NADALJEVANJE S 1. STRANI

prepričanja, da mora čimprej prižgati zeleno luč De Miti, ki ga je njegova stranka (pa čeprav verjetno marsikdo s stisnjenimi zobmi) označila kot edinega kandidata, druge stranke (vključno s socialisti) pa se temu niso protivile. Po vsem tem lahko sklepamo, da bo Cossiga verjetno že v današnjih predpoldanskih urah poklical Ciriaca De Mito k sebi in mu poveril polno-močen mandat. Razen seveda, če ne nastopijo vmes komplikacije, kar pa je malo verjetno. Že v večernih urah se bo namreč zadolženi predsednik sestel z ameriškim predsednikom Bushem, ki bo na obisku v Italiji tri dni. Ko bo De Mita to odpravil, ga čaka zasedanje sveta NATO v Bruslju, kar pomeni, da ne bo mogel začeti pogajanj za sestavo nove vlade do 1. ali 2. junija. Če upoštevamo, da bodo ta pogajanja obsegala tudi srečanja z opozicijskimi silami, lahko računamo, da bo mimogrede napočil predzadnji teden pred volitvami. De Mita bo torej skušal na vsak način priti nepoškodovan do 19. junija. Vprašanje je, kaj bo medtem ukrenil njegov večni nasprotnik Craxi. Nobenega dvoma pa ni, da se bodo zadnje tedne pred volitvami pošteno kresale iskre.

Glede na to, da nove vlade ne bo pred 18. junijem, se je v italijanskih političnih krogih že začela razprava o tem, kako bo po evropskih parlamentarnih volitvah. Iz izjav republikanca La Malfa, socialdemokrata Cariglie in liberalca Altissima, ki so včeraj potrdili pred predsednikom republike nasprotovanje predčasnim volitvam in vso svojo pripravljenost na sodelovanje za udrnitev dosedanje petstrankarske koalicije in sestavo nove močne in učinkovite vlade, ki naj jo vodi demokristjanska stranka, se da namreč razbrati tudi dvome, da bi to uspelo De Miti, čeprav ga ne nameravajo sabotirati. Odgovor na vprašanje, kako bo sestavljena bodoča vlada, tiči zato v prvi vrsti v sami demokristjanski stranki. V taboru prekrizanega štita je čutili zadnje čase nov nemir. Skratka je razklana na dvoje, kar potrjuje izjave predstavnikov raznih struj ter seje in srečanja, ki se mrzlično vrstijo. Leva komponenta stranke se goreče zavzema za De Mito in trdi, da bi bilo treba nemudoma potegniti na dan zahteve po volilni reformi, če bi Craxiju uspelo onemogočiti De Mitov poskus sestave vlade. Drugi del stranke s Forlanijem na čelu pa noče frontalnega spopada in se zavzema za obnovitev in udrnitev petstrankarskega zavezništva. Se bo ta razkol v stranki razširil? Vedno bolj jasno postaja, da skušajo nekateri igrati prav to karto. Vladna kriza v predvolilnem času ima verjetno tudi ta namen: ošibiti velikega beglega kita. Prav zato tudi verjetno ni slučaj, da se Craxi zadnje čase tako vztrajno obrača na zmerne kroge italijanske družbe.

Te dni je vsekakor slišati veliko glasov. Včeraj se je v "transatlantiku" Palače Montecitorio širila celo govorica o domnevnem dogovoru med Craxijem in Andreottijem. Andreotti pa naj bi se spet dokopal do predsedniškega položaja (kar je sicer zelo možno), podpredsedniško mesto in zunanje ministrstvo pa naj bi prepustil socialističnemu tajniku, kar bi dalo bodoči vladi večja jamstva o stabilnosti.

Vse te dokaj klavrne igre in igrice so ljudem, željnim stvarnih in učinkovitih ukrepov na vseh področjih upravnopolitičnega in družbenega življenja, običajno tuje in nerazumljive, zato je slišati z vseh strani vedno več pozivov k resnični politični razsodnosti in odgovornosti.

Vandal v zaporu

MAKARSKA — Včeraj so v makarskem SNZ sporočili, da so priprli Željka Karobrana, 25. mladeniča brez stalne zaposlitve iz Baške vode na makarski rivieri zaradi utemeljenega suma, da je 1. maja zjutraj razbil enajst stekel na dveh avtobusih tradicionalne 23. karavane prijateljevstva.

Dogodek, ki so ga v nekaterih sredstvih javnega obveščanja ocenili kot nacionalistični napad, je povzročil veliko ogorčenje tamkajšnjih prebivalcev. Inšpektorji makarskega SNZ so takoj storili vse, da bi odkrili storilca. V preiskovalnem postopku, ki so ga sedaj sprožili proti Karobranu, je priprti izjavil, da se ni zavedal svojega dejanja, ker je bil v "alkoholiziranim stanju". Izzvala ga je slika Slobodana Miloševića na oknu enega izmed avtobusov, zato je pograbil železni drog in začel razbijati stekla. Tako je razbil več stekel dveh avtobusov, ki sta bila parkirana pred hotelom Sutjeska in s katerimi se je na prvomajski izlet pripeljalo 320 Beogradjanov. V makarskem SNZ so tudi povedali, da je čuvaj parkirišča spal in zato je mladenič ne le razbil šipe, ampak uspel tudi pobegniti.

Avtobusi so last delovne organizacije 15. oktobra iz Požarevca, ki je tako utrpela za 50 milijonov dinarjev škodo. V občinski konferenci socialistične zveze Makarske pravijo, da ta neprijetni dogodek ne bo okrnil dobrih prijateljskih odnosov tega kraja z Beogradjani, ki so bili tukaj zmeraj med najljubšimi gosti. (dd)

Proslavitev pomenljivega jubileja bo jutri v portoroškem Avditoriju

40 let Radia Koper-Capodistria

Jutri bo Radio Koper-Capodistria svečano počastil 40-letnico svojega delovanja. Osrednja slovesnost bo v Avditoriju v Portorožu, tovariško in družabno srečanje pa nato na Belem Krizu.

Misli mi uhajajo nazaj v tista prva leta, ko sem sama začela z delom pri tej radijski postaji, le nekaj let potem, ko je začela 25. maja 1949 tudi uradno delovati. Njen prvi sedež je bil v skoraj 300 let stari, zasilno adaptirani stavbi, kjer so bili prostori majhni in tesni, kjer ni bilo skorajda tehnične opreme, kjer so mladi novinarški in tehnični kadri razpolagali z enim magnetofonom zastarelega tipa, z dvema mikrofonoma, z nekaj gramofoni in gramofonskimi ploščami in nič več. Tega sedeža se še sama spominjam, ko se spominjam mnogih, ki so z iznajdljivostjo in požrtvovalnostjo prispevali, da je radijska postaja redno delovala in hitro širila krog svojih poslušalcev - med Slovenci v zamejstvu, med prebivalci Primorske, predvsem pa v tistih časih med italijanskimi poslušalci številnih mest ob jadranski obali, vse do notranjosti Italije.

Spominjam se svojih prvih let sodelovanja in dopisovanja za Radio Koper, ko so me na primer v Furlaniji, pa tudi v drugih italijanskih mestih, predvsem pa slovenski poslušalci, sprejemali z velikim veseljem, zadovoljstvom, ponekod celo z navdušenjem, saj je bil tedaj Radio Koper s svojimi oddajami v slovenščini, italijanščini, nekaj časa pa tudi v hrvaščini, ena najbolj poslušanih in priljubljenih radijskih postaj. S podpisom Londonskega memoranduma se je koprška radijska postaja tudi formalno priključila Radiu Ljubljana. Tedaj se je zasnoval novi koncept programske usmeritve dela. Potrjeno je bilo, da mora postati Radio Koper glasilec Odprte meje, dobrih medsebojnih odnosov med Italijo in Jugoslavijo ter povezovalce ljudi, ki na obeh straneh meje živijo. Tej zasnovi je ostal Radio zvest tudi potem, ko se je leta 1964 preselil v lepo, novo zgradbo, tej zasnovi je ostal zvest do danes.

Marsikaj se je v tem času spremenilo. Italijanski in slovenski program potekata že vrsto let na ločenih valovnih dolžinah; italijanski program traja dnevno 24 ur, slovenski program ob delavnikih 5, ob nedeljah in praznikih 7 ur; v ostalem času lahko poslušalci prisluhnejo oddajam, vestem in drugim rubrikam Radia Ljubljana.

Novi obrazi brez nove vsebine

CELOVEC — Avstrijska ljudska stranka ÖVP si je te dni vsaj navzven zadala nov obraz in nov program. To ji je na zveznem kongresu delno uspelo, medtem ko sta deželni kongres na Koroškem zasenčila ostra konfrontacija med delegati iz raznih okrajev, zlasti pa demobilizacija aktivistov stranke, katere vodstvo se je domenilo z EPÖ za Haiderja kot deželnega glavarja.

Dunajske volitve novega zveznega predsednika ÖVP so bile brez večjih trenj. Aloisu Mocku sledi Josef Riegler, ki je že prevzel tudi funkcijo vicekanclerja v koalicijski vladi SPÖ in ÖVP. To je bilo že dalj časa jasno in bilo je tudi domenjeno, da se Mock ne bo več potoval za najvišje strankino mesto, v čemer vidijo nekateri "najboljše delo" ÖVP, saj je Mock še pred mesecem izjavil, da bo nastopil za strankino predsedstvo tudi kot Rieglerjev protikandidat. Poleg te zamenjave pa je zvezni kongres ÖVP nudil le malo vsebinskega. Novi predsednik je najavil "novo politiko", v izvajanjih pa je bil preveč splošen in površen. Iz ÖVP hoče napraviti odprto stranko, ki si bo prizadevala tudi za ekološka vprašanja. Ta del zahtev je tudi najboljše razložil, toda s svojimi domislicami med resničnimi zaščitniki narave in okolja ni vzbudil navdušenja. Riegler se namreč hoče tudi tega vprašanja lotiti z mehanizmi partnerstva, ki ga prakticirajo v socialnih in gospodarskih vprašanjih (torej brez dejansko prizadeтий), nikakor pa se očitno ni pripravil lotiti reševanja celega kupa zadevnih problemov v sodelovanju z drugače mislečimi strokovnjaki.

Tudi na Koroškem je ÖVP zamenjala svojega predsednika, podjetnik Christof Zernatto je nasledil dosedanjega namesnika deželnega glavarja Scheucherja. Uveljavil se je torej mož, ki je še bolj odločno kot Scheucher zagovarjal pakt ÖVP s Haiderjevo FPÖ, četudi je bila deželna organizacija oz. njeno predsedstvo deležna zaradi načina odstranitve Scheucherja ostre kritike. Najtehtnejši kritik je bil celovski župan Guggenberger, ki je govoril celo o začasni prekinitvi stikov celovške organizacije z deželno. To so povečini izravnali na kongresu samem, medtem ko je predsednik mladinske organizacije ÖVP Lexer oddal svojo funkcijo iz protesta proti koaliciji s Haiderjem.

Se bolj v ospredje kot vsa prerekanja pa je stopilo na deželnem kongresu dejstvo, da očitno široke plasti partijske baze na Koroškem ne sledijo več politiki deželnega vodstva. Eden od izrazov je bil bojkot deželnega kongresa, saj je izostala skoraj četrtina delegatov. Drug izraz pa je splošno nelagodje nad paktom z FPÖ, ki pride do izraza tudi v pismih bralcev, na raznih prireditvah pa tudi v javnih izjavah. Koroška ÖVP je torej si-ker formalno sklenila novo vodstvo, toda s tem ni povezana nobena vsebinska preobrazba. Očitno se je ta stranka že sprijaznila s tem, da je na Koroškem pač samo še peto kolo na vozu, da jo je torej že prehitela FPÖ. Prav ta resignacija je gnala ÖVP v pakt z FPÖ, ki pa ob populistični politiki Haiderja grozi ÖVP še nadalje na zdrobeitev.

ANDREJ MOHAR

Vprašanje KPI Biasuttiju o obmejnem zakonu

Za pravice Slovencev

Srečanje med deželnimi svetovalci DP in SSk

TRST — Deželni svetovalci KPI Ivan Bratina, Miloš Budin in Ugo Poli so naslovili na predsednika deželne vlade Biasuttija vprašanje, zakaj je bil iz zakonskega osnutka o mednarodnem čezmejnem sodelovanju črtan člen, ki se nanaša na posege v podporo kulturnim dejavnostim jezikovnih manjšin na obmejnih območjih.

Od predsednika deželnega odbora — so izjavili komunistični svetovalci — želimo zvedeti za razloge, ki so mu narekovali, da je sprejel brisanje 9. člena zakona o mednarodnem sodelovanju, bolje znanega kot zakona o obmejnih območjih. Gre za člen, ki je nakazoval poseben prispevek v znesku 24 milijard lir Furlaniji-Juljski krajini za "podpiranje kulturnih in umetniških pobud v korist slovenske manjšine v Italiji ter italijanske manjšine v Jugoslaviji pa tudi v prid kulturnih in umetniških ustanov, ki razvijajo takšno dejavnost v inozemstvu", poleg tega pa izrecno določal, "da se mora Dežela v ta namen posvetovati z institucijami (tudi združenji) slovenske manjšine in ukrepati sporazumno s pristojnimi osrednjimi upravami Države, kolikor to zadeva pobude v korist italijanske manjšine".

Svetovalci Bratina, Budin in Poli so k temu pripomnili, da je poseg v prid slovenske manjšine v Italiji in italijanske manjšine v Jugoslaviji, tako kakor ga vsebuje zakonsko besedilo, ki je izšlo iz razprave v poslanski zbornici, imel dvojen pomen: po eni strani je izženel v konkreten predlog za razrešitev nekaterih problemov, s katerimi se ubadata obe manjšinski skupnosti, in to tudi kot odškodnina za mnogo predolgo odsotnost italijanske Države, po drugi strani pa v pri-

znanje neke vloge in odgovornosti, ki ju je Dežela Furlaniji-Juljska krajina v teh letih sprejela s sprožanjem sicer delnih in z nedozornimi finančnimi sredstvi podprtih pobud.

V bližnji preteklosti — so nazadnje še naglasili omenjeni trije komunistični svetovalci — je predsednik deželnega odbora večkrat izrazil zadovoljstvo nad takšnim dopolnilnim finansiranjem Dežele, prav zato pa ni mogoe razumeti vzrokov, ki so ga privedli do tega, da je pasivno sprejel to oklestenje. Predlog, o katerem je govor zadnje čase in po katerem naj bi osnovali specifičen zakon za izrabo skladov, ki so namenjeni manjšinam, ima potemtakem menda samo en smisel — še enkrat odložiti rešitev problemov, ki so za življenje in razvoj manjšin še posebno važni.

O vprašanju slovenske manjšine so govorili tudi na sedežu deželne skupščine, kjer sta se sešli zastopstvi Proletarske demokracije (Giovio Cavallo in Elia Mioni) ter Slovenske skupnosti (Bojan Brezigar in Ivo Jevnikar). Delegaciji sta namreč razpravljali o temah, ki so izšle iz nedavnega šestega kongresa SSk, še posebej pa o osnutku zakona za zaščito slovenske narodnostne skupnosti, ki ga je pripravil minister Maccanico. Obe strani sta ta osnutek negativno ocenili s pripombo, da je omejevalen, kar zadeva Tržaško in Goriško, ter diskriminatorski nasproti Slovcem v videmski pokrajini. Prav tako soglasna je bila ocena, da se je minister v slabi veri skliceval na poseben statut o avtonomiji dežele FJK in na dejstvo, da v njem ni natančnih določil glede zaščite manjšin, ki živijo v deželi. Tudi spričo tega, so dejali, so mogoče nove rešitve.

NEVA LUKEŠ

MANJŠINSKI MOZAIK

Razgleđi po manjšinski teoriji in praksi

Piše: Pavel Stranj

BABLE - prerojeni asturijski jezik

V prejšnjem članku, kjer je bil govor o manjšinah, ki jih priznavajo organi Evropske skupnosti, sta bili dve "beli lisi": jezikovni skupini označeni z izrazi Pomak ter Bable. Oba jezika zaslužita zato tokrat nekaj več informacij. O prvem mi je bralec Primorskega dnevnika sporočil, da označuje prebivalce slovenskega porekla, ki so prestopili k mohamedanski veri. Glede drugega pa se je izkazalo, da je "bable" le inačica za asturijski jezik. Ker je bil v tej rubriki že govor o slovanski manjšini v Grčiji, bo tokrat posvečena Asturijcem.

Asturija je pokrajina v Španiji, na njeni severni obali, postavljena med Galicijo in baskovsko deželo. Njena površina meri približno toliko kot pol Slovenije in to razmerje velja tudi za njeno prebivalstvo, ki šteje 1,2 milijona. Asturija je prva španska pokrajina, ki je v reformah po Francovi smrti (1975) dobila avtonomijo (1978), vendar se položaj domačega jezika ne more meriti z ostalimi tremi manjšinskimi jeziki, ki so dosegli status uradnosti, poleg prevladujoče kastiljske španščine. Ti trije stebri španskega jezikovnega pluralizma so katalonščina, galicijanščina ter baskovščina. Asturijski jezik bi nekako pripadal tej družini, čeprav nima še uradne veljave niti v lastni pokrajini.

Razloge za današnje jezikovno nerazvitost najdemo v zgodovini Asturij. Njena zlata doba se je odvijala med devetimi in desetim stoletjem, v srednjem veku, ko je pokrajina sovpadala s samostojnim kraljestvom. Zaradi uspešnih vojn z južnimi sosedmi je v desetem stoletju asturijski kralj prenesel prestolnico iz glavnega mesta pokrajine Ovideo v glavno mesto sosednje pokrajine Leon. Celotni dvor in vse pomembne službe so se preselile za kraljem v novo pokrajino, kjer se je asturijski jezik razvodenel in porazgubil v drugačnem jezikovnem okolju. Asturijsčina ali "bable" pa je zbledela tudi na svojem domačem ozemlju, izgubila je lesk in vpliv, ki ga daje kraljevski dvor ter postopoma zdrknila na raven neuglednega jezika podložnikov. Vladajoči jezik je postala kastiljska španščina. Ta postopek je trajal nekaj stoletij in dno je dosegel v petnajstem stoletju.

Od tedaj si bable ni več opomogel. Pokrajina ni doživela novega gospo-

darskega ali političnega razcveta, ki bi valoriziral tudi jezik. Ko je nastopila moderna doba, ki je z razvojem gospodarstva navadno pomenila tudi novo vlogo jezika, se bable ni okrepil. Nasprotno: v prejšnjem stoletju se je pojavila generacija jezikoslovcev, ki so ožigosali asturijsčino kot nesamostojno zmes lokalnih narečij. Neosveščenost glede lastnega jezika je zato šla tako daleč, da so še danes številni uporabniki bable prepričani, da govorijo špansko narečje.

Nekaj stoletij podrejenega družbenega položaja seveda pusti v jeziku globoke sledove. Razvila se je močna diglosija, to je omejenost jezika na nekatera izrazna področja: cela vrsta dejavnosti se ni odvijala več v bable, ampak izključno v španščini. Bable je na tistih področjih okrnel in danes je njegov obstoj precej ogrožen.

Po nedavni raziskavi le 26% asturijskega prebivalstva govori domači jezik, 51% ga razume, 31% ga bere, a le 8% ga zna tudi pisati.

Pouk asturijskega jezika v šolah se je začel šele leta 1984. V zadnjih letih obiskuje razrede s poukom domačega jezika le kakih 5.000 dijakov, kar je manj kot 4% celotne šolske mladine. Pouk bable se praktično odvija le na 55 eksperimentalnih šolah, ki premorejo skupaj nekaj nad 30 kvalificiranih profesorjev za ta jezik.

Vendar je treba te rezultate upoštevati v luči dejanskega razvoja asturijskega jezika, ki se je začel pravzaprav šele leta 1974, ko se je skupina intelektualcev resno zavzela za obnovu jezika. Naloga ni bila lahka, treba je bilo priti do standardne oblike pravopisa, vzgojiti novo generacijo učiteljev in zlasti dati jeziku v javnosti mesto, ki mu mora pripadati, da lahko spet zaživi. Zavzetost ni bila zaman. V naslednjem desetletju so bili storjeni veliki in pomembni koraki naprej. Uporaba bable v javnosti in v šolah se je vidno povečala.

Vendar avtonomni statut dežele, ki je bil odobren 30. decembra 1982, ne gre tako daleč, da bi bable proglasil za uradni jezik. V 4. členu pravi le to: »Bable bo užival popolno zaščito. Njegova uporaba bo spodbujena tako v množičnih običjih kot v šolah ob spoštovanju vseh lokalnih variant in svobodne volje državljanov glede njenega učenja«.

Pojutrišnjem v Vidmu zasedanje o jezikovnih manjšinah v Evropi

VIDEM — Državni federativni odbor jezikovnih in narodnih manjšin CONFEMILI prireja v soboto v Vidmu zanimivo okroglo mizo na temo "Evropska telesa in jezikovne manjšine: obračun dela in razvojne perspektive". Srečanje bo uvedel Donall O'Riagain, glavni tajnik Evropskega biroja za zaščito jezikovnih skupnosti, na njem pa bodo sodelovali kandidati za evropski parlament Joachim Dalsass (Južnotirolska ljudska stranka), Alex Langer (zelena lista), Nereo Laroni (PSI), Alfeo Mizzau (KD), Giorgio Rossetti (KPI) in Boris Pahor, ki kandidira na manjšinski listi. Simpozij, ki ga bo vodil predsednik Confemili, Piero Ardizzone, bo ob 18. uri v sejni dvorani videmske pokrajinske uprave.

Jutri bodo v Čedadu predstavili zakon o kmečkem turizmu v FJK

ČEDAD — Videmska pokrajinska uprava in čedajska Banca Popolare priredita jutri ob 18.30 zasedanje, na katerem bodo prvič na deželni ravni predstavili deželni zakon št. 10 z dne 7. marca letos o urejanju in razvijanju kmečko-turističnih dejavnosti. Zakonsko besedilo bodo obrazložili prof. Mario Gregori z Univerze v Vidmu ("Perspektive kmečkega turizma v Furlaniji-Juljski krajini"), kmetijska izvedenka dr. Flavia Roiatti ("Davčni vidiki kmečkega turizma") in zastopnik čedajske ljudske banke dr. Gabriele Marinig ("Tehnična analiza zakona 10/1989"). Spregovorili bodo tudi predstavniki gorskih skupnosti, katerim zakon poverja pristojnosti v zvezi podeljevanjem denarnih prispevkov v kapitalnem računu zainteresiranim kmetovalcem, pa tudi glasniki kmečkih stanovskih organizacij.

Zasedanje bo vodil videmski pokrajinski odbornik za kmetijstvo Giovanni Polizzo, sklepni poseg pa bo imel deželni odbornik za kmetijstvo Vinicio Turello.

»Rdeča plima« je tokrat trajala samo nekaj dni

PIRAN — Minule dni se je v morju Koprškega zaliva pojavilo cvetenje, ki ga nikakor ne moremo enačiti z lanskim sluzastim cvetenjem kremenčastih alg. Tokrat se je v večjem številu le za nekaj dni (ta pojav je že minil) razvila iskrnica (rdečkaste barve) z latinskim imenom Noctiluca miliaris. To nam je razložil prof. dr. Jože Štirn z Morske biološke postaje v Piranu.

Razlika je že v tem, da iskrnica ni rastlina, ampak živalski plankton, čeprav je po nekaterih lastnostih podoben tudi rastlinskemu planktonu. Bistveno pa je, da se ta razmeroma velik mikroskopski enocelični organizem (doseže velikost 1,2 milimetra) hrani povsem kot živali, zaradi česar sta dva bička preoblikovana v lovki. Ta vrsta planktona je v našem morju ves čas prisotna; le občasno, vsakih nekaj let, se predvsem v poznih spomladanskih mesecih

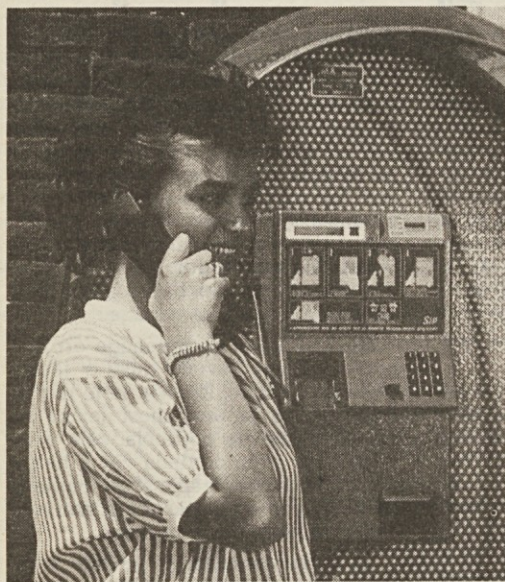
bolj razmnoži (najraje v juniju, ko je temperatura morja okoli 20 stopinj Celzija). Zaradi rdečkaste barve tega planktona dobi morje rdečkast odsev, od tu tudi prihaja ime "red tide" - rdeča plima, ki ga strokovna literatura tudi uporablja za pojav cvetenja. Zvečer se morje (če je planktona veliko) iskri. Cvetenje se pojavlja na morski površini v nekaj metrov širokih in tudi več kilometrov dolgih z obalo vzporednih pasovih. Dr. Alenka Malej z Morske biološke postaje, ki se ukvarja z zooplanktonom, je že leta 1980 natančno opisala ta pojav v Tržaškem zalivu in takrat med drugim menila, da se je cvetenje pojavilo na odprtem morju in da so ga k obali pripeljali tokovi in veter.

Za kopalce je pomembno, da ob tem cvetenju iskrnica ne izloča sluzi, zato kopalci in tudi druga živa bitja v morju nimajo toliko težav, kot če se

razmnožijo kremenčaste alge. Doslej so že večkrat opazili (to pa znanstveno ni potrjeno), da je v letih, ko se je spomladi pojavila čezmerno razmnožena Noctiluca miliaris, tisto poletje bilo morje sorazmerno čisto. Izjemoma je bilo drugače leta 1977, ko se je hkrati z iskurnico razmnožil še rastlinski plankton; zaradi tega je bilo takrat cvetenje veliko izdatnejše, morje kalno rjavo, pojav pa je trajal približno mesec dni. Kopalci tedaj niso imeli nobenih nevšečnosti, pač pa je zaradi gnitja odmrlega planktona prišlo do pomorov na morskem dnu. Pomembnejši dejstvi, iz katerih bi morda lahko kaj sklepali, kakšno bo morje oziroma kako bo s cvetenjem, sta naslednji: da so rečni pritoki v Jadransko morje (zlasti reka Pad) izredno nizki, ker je v hribih malo snega, in da je morje občutno hladnejše kot lani.

BORIS ŠULIGOJ

Telefonsko podjetje se prilagaja potrebam tržišča Nova telefonska številka 177 za pritožbe naročnikov SIP

Nova telefonska številka 177 bo od danes zbirala pritožbe uporabnikov in naročnikov SIP, ki so se npr. v zvezi z okvaro domačega telefona že obrnili na številki 182 ali 187, niso pa dobili jasne odgovora ali pa zadovoljive rešitve problema. Gre za neke vrste prizivno službo, ki jo je družba SIP uvedla po vsej državi z namenom, da vzpostavi nove in jasnejše stike s telefonskimi naročniki, ki se večkrat upravičeno pritožujejo zaradi birokracije in zamud SIP posebno pri popraviljanju tehničnih okvar na zasebnih telefonih. Telefonski klic 177 je brezplačen, nova služba, ki ima deželne razsežnosti, obratuje na novem deželnem sedežu SIP v Trstu in sicer ob delavnikih med 9. in 12.30 ter med 14. in 17. uro. Naročnik mora vsekakor kakršnokoli okvaro ali tehnično napako na svojem telefonu najprej javiti na pokrajinsko agencijo SIP (številki 182 in 187), če v določenem roku ne dobi ustreznega odgovora pa lahko zavrti številko 177. V uradnih urah (službo bodo v bližnji bodočnosti razširili tudi na nočne ure in na nedelje ter praznike) mu bo odgovoril

pooblaščen funkcionar SIP, ki se bo najprej posredoval za morebitni postopek pokrajinske agencije, v primeru negativnega odgovora pa bo neposredno ukrepal za premostitev navedene težave.

Novo telefonsko službo, ki se uvršča v vsedržavno kampanjo SIP za kvalitetno izboljšanje odnosov z javnostjo, so predstavili na včerajšnji tiskovni konferenci deželni ravnatelj podjetja Bosio in pokrajinski ravnatelj SIP iz Furlanije-Juljske krajine. Bosio je med drugim povedal, da deluje nova služba na podlagi najsodobnejših tehnologij, za katere bo SIP v četrtrletju 1988-92 na vsedržavni ravni investirala približno 28 tisoč milijard lir. Nekaterih hudih tehničnih težav pa še niso premostili. Novi naročniki večkrat čakajo po dva in tudi več mesecev za namestitev telefona, leta 1992, ko naj bi se tudi SIP končno prilagodil evropskim merilom učinkovitosti, bomo za telefon čakali največ petnajst dni. Vsaj tako pravijo voditelji telefonskega podjetja, ki so precej optimistično razpoloženi. Družba SIP je pred kratkim oblikovala neke vrste listino o pravicah telefonskih uporabnikov in naročnikov in jo namerava, kot je povedal inž. Bosio, čimprej dosledno izvajati.

Na včerajšnjem srečanju z novinarji je tekla beseda tudi o obratovanju posebnih aparatov "Bancobol" za avtomatično plačevanje telefonskih računov. Dva taka aparata, če jih lahko tako imenujemo, so pred nekaj meseci namestili tudi v predverju uradov SIP na Trgu Oberdan. Tržačani pa se teh aparatov doslej zelo malo poslužujejo. Širša javnost jih resnici na ljubo zelo malo pozna, posebno starejši občani pa za plačevanje telefonskega računa večkrat stojijo v vrsti pred okenci SIP. Očitno ne zaupajo ali slabo poznajo "Bancobol", vrste pa predstavljajo večkrat tudi priložnost za socializacijo in za klepet.

Funkcionarji SIP so seznanili novinarje tudi s potekom posodobitve celotnega deželnega telefonskega omrežja pred svetovnim nogometnim prvenstvom, ki bo prihodnje leto v Vidmu. Osrednje telefonsko vozlišče je bilo doslej v sosednjem Venetu, posebno v Padovi, s korenito modernizacijo omrežja pa se bo Furlanija-Juljska krajina tudi na tem področju v kratkem popolnoma osamosvojila.

Resolucija miljskega občinskega sveta

Monteshell naj spoštuje sprejete obveze

Miljski občinski svet je na svoji zadnji seji soglasno podprl zahtevo sindikalnih organizacij po novem srečanju med podpisniki rimskega sporazuma o zaprtju bivše rafinerije Aquila. Resolucija občinskega sveta - podprli so jo predstavniki vseh strank razen PRI in Liste za Milje, katerih zastopnika sta se vzdržala - se sklicuje na nedavno srečanje župana Muttona s sindikalnimi organizacijami, ki so ocenile, da Monteshell ne spoštuje dogovorov glede kriterijev namestitve delavcev bivše Aquile za nadomestne dejavnosti. Po mnenju sindikatov in miljskega občinskega sveta naj bi torej prišlo čimprej do novega sestanka podpisnikov dogovora v Rimu (predsednika deželnega odbora, deželnega odbornika za industrijo, predsednika Tržaške pokrajine, županov Trsta in Milj in sindikalnih organizacij), ki naj bi pregledali predvsem tri vprašanja: kriterije za nameščanje delavcev pri Monteshellu, rokovnik za realizacijo termoelektrične centrale in zunanjo mobilnost odvečne delovne sile, za kar naj bi sklicali poseben sestanek vseh združenj podjetnikov tržaške pokrajine, javnih uprav in sindikatov.

Resolucija miljskega občinskega sveta zahteva tudi, naj Monteshell čim prej (najkasneje junija) javno predstavi svoje industrijske načrte za Milje, predstavitev pa naj bo tudi priložnost za preverjanje varnosti načrtovanih objektov. In končno vsebuje resolucija zahtevo po čimprejšnji izgradnji avtocestnega odseka med Lakotičem, Rabujezom in nadvozom, da bi Milje končno razpolagale s primerno prometno povezavo z ostalimi deli pokrajine in dežele na eni strani ter z Jugoslavijo na drugi. To je toliko bolj potrebno sedaj, je rečeno v resoluciji, ko se obeta večji tovarni promet zaradi začetka delovanja obalnega skladišča in ko je tudi pred vrati turistična sezona.

Prvi koraki na težki a lepi glasbeni poti

Pred zaključnimi akademijami Glasbene matice v Trstu, ki se bodo začele 1. junija in nadaljevale do 23. junija v Luteranski cerkvi na Trgu Panfili, so se ta torek, v Dijaškem domu predstavili lepemu številu staršev in prijateljev mladine, najmlajši gojenci šole Glasbene matice za klavir. Nastopili so namreč gojenci pripravnice, in z izjemo enega gojenca 2. razreda, izključno gojenci 1. razreda. Program nastopa je pripravila pedagoginja prof. Fedora Ferluga, nastop kvarteta pa mentor prof. Peter Filipič.

Dimitri Smilovich iz pripravnice je zaigral Pevčičev Barčico in Diabellijev Scherzo (štiričrtno s profesorico), Corinna Candian iz pripravnice pa stavek iz Clementijeve Sonatine. Irena Candian (1. r.) je zaigrala Bolno lutko Čajkovskega, skupno s Corinno pa štiričrtno Diabellijevo Alla Turca. Varna Pečenik iz pripravnice je zaigrala 1. stavek iz Beethovne Sonatine in Schumannovo Vojško koračnico, Peter Nadlišek (2. r.) Petroniovo Campano a sera sul Rivo in Bachovo Musetto v D-duru, skupno z Varno Pečenik pa štiričrtno Griegovo Asina smrt iz suite Peer Gynt. Katarina Fischer (1. r.) je zaigrala Bachovo Musetto v G-duru in Vruski cerkvi Čajkovskega, Nataša Cibic (1. r.) pa Bachov Preludij v c-molu in Novo lutko Čajkovskega. Za zaključek so David Žerjal (violina), Maila Ozbič (violina), Aleksander Sluga (violončelo) in Tamara Ražem (klavir) zaigrali še Purcellovo Sonato a tre za dve violini, violončelo in klavir.

Prof. Peter Filipič je na začetku krajše spregovoril o značilnostih violine in violončela.

Prisotni, zlasti seveda starši, so z lepim zadoščenjem spremljali prikupno izvajanje najmlajših, ki se podajajo na sicer zahtevno, a lepo in zadoščenj polno pot glasbenega šolanja. (j. k.)

Posebej za otroke

LUTKOVNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA prireja že nekaj let ODPRTO HIŠO, to je lutkovno predstavo, namenjeno izključno otrokom, ki živijo zunaj meja SR Slovenije. Doslej so vabili v glavnem otroke iz Koroške, letos pa so vabilo razširili tudi na naše zamejske otroke.

Odprta hiša bo v Lutkovnem gledališču v Ljubljani 10. junija v popoldanskih urah (natančen urnik bodo še sporočili). Uprizorili pa bodo igro ŽOGICA MAROGICA, primerno za otroke od 4. do 10. leta.

ZVEZA SLOVENSKEH KULTURNIH DRUŠTEV bi za to priložnost poskrbela za prevoz (en avtobus), ki bi odpeljal otroke in starše na ogled predstave. Kot spremljevalke bi sodelovale tudi animatorke ZSKD, ki bi v avtobusu poskrbele za dobro počutje otrok z družabnimi igrami ipd. Odhod je predviden za 14. uro, vrnitev v Trst pa je predviden okrog 20. ure. Za podrobne informacije in prijave se lahko zainteresirani starši zglasijo na ZSKD (tel. 767303) v uradnih urah, razen sobote.

Igor Bavčar gost Slovenskega kluba

O slovenski politični pomladi

V torek je bil gost Slovenskega kluba v Trstu vodja Odbora za varstvo človekovih pravic Igor Bavčar. Naslov predavanja "Na svoji strani" so prireditelji večera povzeli po istoimenski knjigi Janeza Janše in prav pri Janši in znamenitem procesu proti četverici je Bavčar pričel svoj nastop.

O Janezu Janši je vodja Odbora dejal, da se je že med študijem pričel ukvarjati z vojaškimi vprašanji. Na Fakulteti za sociologijo, novinarstvo in politične vede je Janša diplomiral iz ljudske obrambe. Kot teoretik je kmalu pričel pisati o problemih jugoslovanske vojske, s tem pa je radikalno posegel na politično sceno. Bavčar je dejal, da so bila v Jugoslaviji vojaška vprašanja tabu tema. O njih so razpravljali samo politični in seveda vojaški vrhovi, Janša pa se je lotil vprašanj, kot so ideja oborožene ljudstva, človekove pravice v armadi, hierarhizacija, problem subordinacije itd. S svojim pisanjem je razširjal meje dovoljenega, hkrati pa je trčil na velike odpore. V teh okvirih lahko bolje razumemo dogajanje ob ljubljanskem procesu in sam proces. Bavčar je bil do dogajanja zelo kritičen in med drugim poudaril, da je moral Janša podpisati, da bo nastopal v javnosti samo, če bo za to dobil dovoljenje.

Igor Bavčar je seveda spregovoril tudi o sedanjem političnem položaju v Sloveniji in Jugoslaviji. Dejal je, da se je v enem samem letu spremenilo več stvari, kot prej v 20 letih. Profili-

Igor Bavčar

rale so se različne politične skupine, prišlo pa je tudi do praktičnih dosežkov na področju pluralizma, svobode in politične kulture. Dokončno je prišlo v ospredje vprašanje slovenske suverenosti. »In ni je sile,« je poudaril Bavčar, »ki bi lahko to sedanjost zavest o slovenski suverenosti zavrla za daljši čas.«

Glede odnosov med slovensko oblastjo in alternativnimi gibanji je govornik dejal, da je vladala med procesom proti četverici večja homogeniza-

cija, danes pa prihaja do polemik in razhajanj tudi glede samega procesa, predvsem pa zaradi prestajanja kazni. Bavčar je dejal, da tudi liberalni politiki zadnje čase niso izbirali besed, ko so govorili o Odboru za človekove pravice. Val polemik je nastal zaradi Stanovnikovega govora na Sočerbu. Na vprašanje, če bi lahko prišlo do zavezništva med nekaterimi slovenskimi politiki in drugimi jugoslovanskimi krogi, ki gledajo na sedanjost dogajanje v Sloveniji z odločnim nasprotovanjem, pa je Bavčar dejal, da je občutek odgovornosti danes veliko večji, kot so možnosti za podobna dejanja. Ko pa bi kdo zaigral na takšne karte, kar je v bistvu malo verjetno, bi ostal izoliran in ne bi uspel.

Bavčar je nato govoril o polemikah glede majniške deklaracije in o razhajanjih med samimi alternativnimi skupinami. Dejal je, da so razhajanja in tudi napake odvisne od neizkušnosti ljudi, ki so se šele začeli aktivno ukvarjati s politiko. Neizkušnosti pa je treba dodati še dejstvo, da novostanovljene skupine in stranke ne razpolagajo s poklicnimi politiki, ampak se v njih prostovoljno angažirajo ljudje najrazličnejših poklicev, kar je seveda velika šibkost novih gibanj. Oblast razpolaga z izkušenimi politiki, za katere je politika kruh, alternativa pa je danes na "amaterski" podlagi. Bavčar je poudaril, da je Odbor v bistvu edina skupina, ki razpolaga z minimalnim poklicnim aparatom in z lastnimi sredstvi. (am)

Danes posvet PSI o znanosti in raziskovanju na Tržaškem

V kongresnem centru na tržaški pomorski postaji bo danes posvet o znanosti in raziskovanju v Trstu, ki ga prireja tržaška federacija PSI. Na njem bodo sodelovali številni predstavniki krajevnega in širšega znanstvenega, gospodarskega in političnega življenja, med temi minister za znanstvene in tehnološke raziskave, socialist Antonio Ruberti.

Posvet se bo delil na jutranji in popoldanski del. Jutranjemu bo predsedoval odgovorni za univerzo in raziskovanje pri vsedržavnem vodstvu PSI Luciano Benadusi, po pozdravu tržaškega strankinega tajnika Perellija bodo govorili minister Ruberti ter Tržačana G. De Ferra in F. Anzellotti, nato pa bo okrogla miza na temo »Institucije, sredstva in smeri razvoja«, za katero bodo pod vodstvom prof. Randaccia razpravljali predstavniki tržaških raziskovalnih ustanov.

Popoldanskemu delu posveta bo predsedoval podtajnik pri ministrstvu za šolstvo, socialist Luigi Covatta. Najprej se bodo pod skupnim naslovom »Družba, znanost in tehnološki razvoj« zvrstila poročila strokovnjakov, sledila pa bo okrogla miza na temo »Kakšna politika znanosti v Trstu«, ki jo bo vodil prof. Sergio Bartole in pri kateri bo sodeloval tudi podpredsednik Dežele Carbone.

Dve novi moderni vozili za skupino nabrežinskih prostovoljnih gasilcev

Skupina prostovoljnih gasilcev občine Devin-Nabrežina bo v soboto dobila dve novi in sodobni prevozniki, ki sta nujno potrebni pri učinkovitemu ugašanju požarov. V soboto popoldne bo deželni odbornik za gozdove Vespasiano uradno predal skupini prevozno sredstvo Land Rover za 7 oseb. Slovesnost bo ob 15. uri na trgu v Sesljanu. Na podlagi posojilne pogodbe z Deželo bo skupina prostovoljnih gasilcev uporabljala sredstvo za dobo 10 let.

Istočasno bo družba Fintur, finančna družba za posege na področju turizma, ki je povezana z delniško družbo Sistiana Golfo (slednja spada v grupo Finsepol), predala avtocestno za 700 litrov, ki jo bo občinska skupina prostovoljnih gasilcev uporabljala za dobo 5 let. Pogodba je bila sklenjena tudi na podlagi ugotovitve, da bo primerno opremljena skupina prostovoljcev lahko učinkovito posegla v primeru požarov v Sesljskem zalivu. Družba Fintur si je zato prevzela stroške za nakup gasilske avto-cisterne. Vrednost obeh vozil znaša približno 100 milijonov lir.

Istega dne ob 18. uri pa bo na športnem igrišču v Vižovljah prikaz gasilskega dela. Skupina prostovoljnih gasilcev devinsko-nabrežinske občine je nastala leta 1983 in od takrat aktivno opravlja gasilsko dejavnost. Skupino sestavlja 40 mladih prostovoljcev, ki so si v zadnjih letih pridobili veliko izkušenj.

1678-61061 ŠTEVILKA IN ŽETON PROTI AIDSU.

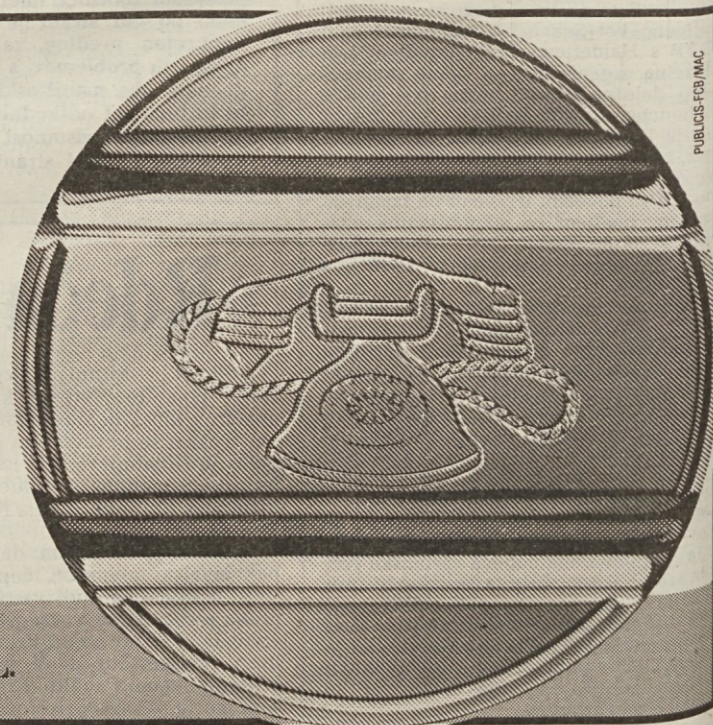
Aids vzbuja tudi dvome, strah, vprašanja, dezinformacije in neupravičeno razburjenje. Če vas nekaj skrbi ali iz kateregakoli razloga želite biti bolje seznanjeni, pokličite na zele-

no številko aids 1678-61061. Na razpolago smo vam od ponedeljka do petka od 13. do 17. ure. In iz kateregakoli kraja Italije kličete, vas bo poziv stal le en impulz.

COMMISSIONE NAZIONALE PER LA LOTTA CONTRO L'AIDS
Ministero della Sanità

AIDS, ČE GA POZNAŠ, SE MU BOŠ IZOGNIL; ČE GA POZNAŠ, TE NE BO UBIL.

Anketa v katarinski bolnišnici

Bolniki občutijo splošno krizo sistema ocene bolnišnice pa so v bistvu pozitivne

Na včerajšnji tiskovni konferenci so predstavniki Razsodišča za bolnikove pravice predstavili anketo, ki so jo izvedli med bolniki katarinske bolnišnice. Anketa govori o tem, kako se bolniki "počutijo" med bivanjem v bolnišnici in s kakšnimi problemi se srečujejo. Predsednica tržaške sekcije Razsodišča Bruna Silvestri Braidia je v svojem posegu dejala, da so isto anketo izvedli tudi v splošni bolnišnici in jo bodo v kratkem objavili. Na včerajšnji tiskovni konferenci pa so bili prisotni tudi zdravstveni intendant tržaških bolnišnic Mario Passoni, član upravnega sveta Vincenzo di Pace ter predstavniki sindikatov in zdravstvenih delavcev.

Anketa je razdeljena v več poglavij, ki dajejo dokaj jasen vtis o vprašanih, s katerimi se srečujejo bolniki, a tudi zdravniki, bolničarji in drugo osebje. Vprašalnice je izpolnilo 261 bolnikov, odgovori pa so zanimivi. Že pri prvem vprašanju izstopa problem sprejema v bolnišnico. Oddelek za prvo pomoč in sprejem bolnikov je namreč prepoln ljudi, ki čakajo na pomoč. Značilno je, da so na kirurškem oddelku neposredno sprejeli 59 ljudi, 42 jih je tja poslal domači zdravnik, 23 pa jih je prišlo v bolnišnico po privatnem zdravniškem pregledu. Na oddelku za splošno medicino so po nujnostnem postopku sprejeli 63 bolnikov, 60 jih je poslal domači zdravnik, 12 pa jih je prišlo po zasebnem zdravniškem pregledu. Na vprašanje, če bi lahko opravili preglede in analize v ambulanti, je 132 ljudi odgovorilo negativno, 10 bolnikov je povedalo, da tega ne ve, 31 jih je odgovorilo, da bi lahko to storili, 88 bolnikov pa se je izognilo vprašanju. Iz tega je razvidno, da veliko ljudi ne ve, da bi lahko opravili preglede v ambulanti, še več pa se jih zateče v bolnišnico, ker očitno ne znajo, kam naj se obrnejo.

Tu jasno in glasno izstopa dejstvo, da ne delujejo osnovne zdravstvene strukture. Zdravstvena reforma je ostala nedorečena, saj po tolikih letih še niso ustanovili okrajev, prav tako pa doživlja "krizo" vloga domačega zdravnika. Bolnišnica bi morala biti prostor, kamor se zatečejo resni bolniki, oziroma tisti, ki jim drugače ne morejo pomagati. Na žalost pa se zateka po pomoč v bolnišnico vedno več ljudi, ki bi jim lahko pomagali drugje, pogostokrat tudi sam domači zdravnik.

Problem domačega zdravnika se v anketi postavlja tudi pri vprašanju o tem, ali ima zdravnik "na bazi" stike z zdravniki v bolnišnici. Kar 61 odstotkov anketirancev je odgovorilo, da teh stikov ni, skratka, domači zdravnik ne ve, kaj se dogaja z njegovim pacientom v bolnišnici.

Glede odnosov med bolnikom in zdravnikom je velika večina anketirancev na Katinari izrekla pozitivno mnenje. Kar 42 odstotkov je dejalo, da so ti odnosi odlični, 45 odstotkov je povedalo, da so odnosi dobri, manj bolnikov pa je bilo kritičnih. Med temi pa je večina ostarelih ljudi, kar je značilno za neko stanje. Očitno je, da ostareli ljudje potrebujejo posebno nego in specifične oddelke, ki jih na Katinari ni. Prav ostareli so najmanj zadovoljni z zdravstveno oskrbo. Prav tako je večina bolnikov zadovoljna z

Bolnišnica na Katinari

(Foto Križmančič)

odnosi, ki jih ima z bolničarji. Pri vprašanju pa pride jasno do izraza dejstvo, da je osebja premalo, kar povzroča vrsto težav.

Bolniki so najmanj zadovoljni s prehrano. Kar 50 odstotkov pravi, da je hrana zelo slaba, veliko ljudi dobiva obroke od doma. Večkrat se zatakne pri posebnih dietah, saj se pogostokrat dogaja, da dobijo bolniki navadno hrano, ko bi morali jesti dietno. Verjetno bo problem hrane težko rešiti, saj so vzroki za nezadovoljstvo različni, na svoj način je razumljivo, da hrana iz menze ne mora biti najboljša,

bolnik pa navadno nima pravega "apetita", skratka, "konflikt" s prehrano je v bolnišnici zelo občuten.

Zanimivo je, da je kar 72 odstotkov bolnikov za to, da bi se v sobotah in nedeljah vrnili domov. Gre seveda za bolnike, ki bi jim bilo to mogoče. Viskend doma je med drugim predlog, ki ga Razsodišče zagovarja že več let.

Če dobro pregledamo anketo, opazimo, da spričevalo katarinske bolnišnice ni slabo, vprašanje je celoten zdravstveni sistem, v katerem bi morala biti bolnišnica le člen verige, a je pogostokrat edino zatočišče, predvsem ko gre za stare in osamele ljudi. (am)

Delo medministrskih komisij

Koristni dogovori o osebнем prometu

Drugi in zaključni dan zasedanja italijanske in jugoslovanske medministrske komisije za prevoze je bil namenjen problematiki urejanja potniškega prometa med Italijo in Jugoslavijo. Tudi na tem področju obstajata dva različna trenutka. Mednarodne proge v obsejnim pasu, ki spadajo v pristojnost komisije za izvajanje videmskega sporazuma, ter tako imenovane polne mednarodne proge, ki spadajo v pristojnost mešane italijansko-jugoslovanske komisije. Koncesije za opravljanje rednih prog med Italijo in Jugoslavijo trajajo leto dni, njihova formalna obnoveitev pa je pogosto vezana na birokratsko zamujanje, kar lahko povzroči zastoj ali kaznovanje prevoznikov, ki potujejo brez podaljšane koncesije. Komisija je sklenila, da bo o zamudah obvestila mejne policijske organe, ki naj smatrajo koncesije, kot da so avtomatično podaljšane. Italijanska stran je predlagala uvedbo dveh novih turističnih prog, in sicer prvo Milan-Ancona-trajekt-Mostar, ter drugo Genova-Split. Jugoslovanska komisija je odgovorila, da ne obstajajo težave in prepreke, samo da mora biti zadoščeno vsem zakonskim določilom, torej da se uskladijo italijanski in jugoslovanski predpisi. Trenutno bi lahko avtobusi šli čez mejo kot da bi šlo za izredne vožnje, za katere niso potrebna specifična dovoljenja.

Odprto je bilo tudi vprašanje prilagajanja tarif dejanskemu stanju na tržišču. Tarife za prevoze po videmskem sporazumu se prilagajajo vsake tri mesece, za redne proge pa enkrat letno. To stanje je nevzdržno in znižuje dohodek prevoznikov. Člani obeh delegacij so soglašali, da je treba nemudoma prilagoditi tarife, kar je bilo tudi storjeno, in da se odslej zadeve pregledujejo vsake tri mesece. Govor je bil tudi o dovoljenju za prehod meje praznih avtobusov, ki prevzemajo potnike v drugi državi, kakor tudi o potrebi, da se pospeši prenos inkasov v drugo državo, saj prihaja tudi na tem področju do znatnih zamud. Končno sta komisiji podpisali zapisnik in prevzeli obvezo, da bo naslednje srečanje v prvi polovici septembra: na njem naj bi spet pregledali probleme v zvezi s tovarnim prometom, ki so ostali nerazčiščeni. (ok)

Z Zangherijem, Rossettijem in Spacalom Na Trgu Unità uradno odprtje kampanje KPI

Komunisti bodo nocoj uradno odprli volilno kampanjo za junijske evropske volitve s shodom na Trgu Unità, na katerem bodo govorili predsednik poslanske skupine Renato Zangheri, dosedanji evropski poslanec Giorgio Rossetti in slovenski umetnik Lojze Spacal. Rossetti in Spacal sta kandidata za Strasbourg. Zborovanje bo ob 19. uri. Na trgu bodo predstavniki tržaške KPI zbirali podpise za sklicanje ljudskih referendumov proti lovu in proti uporabi pesticidov v kmetijstvu. Zbirali bodo tudi podpore zakonskemu osnutku za izvajanje gospodarskih sankcij proti južnoafriškemu rasističnemu režimu. Volilno pobudo napoveduje tudi neodvisni kandidat KPI, bivši direktor Piccola Luciano Ceschia, ki bo v nedeljo dopoldne ob 10.30 v hotelu Savoia odgovarjal na vprašanja občinstva. Javno soočanje bo vodila znana novinarka rimskega dnevnika La Repubblica in bivša predsednica novinarskega sindikata Miriam Mafai.

Tržaško independentistično gibanje je medtem izdalo tiskovno sporočilo, v katerem poziva svoje pristaše, naj 18. junija podprejo volilni kartel manjšinskih in avtonomističnih gibanj "Evropa federalizem" ter naj oddajo preferenco južnotirolskemu voditelju Alfonsu Benedikterju, ki je nosilec te liste. Benedikter je že nekaj časa v ostri polemiki z Južnotirolsko ljudsko stranko SVP, kateri očita popustljivost na pogajanjih za izvajanje južnotirolskega "paketa". Kljub sporom pa je Benedikter, ki uživa v Bocnu velik ugled, še vedno polnopravni član etnične stranke južnotirolske narodne skupnosti.

Jutri bo v Trstu pokrajinski kongres krajevnih socialdemokratov. PSDI je pred dvema letoma tudi pri nas doživela razkol, saj so nekateri njeni vidni voditelji zapustili stranko in pristopili k socialistom. De Gioia in Martini sta

kandidirala in bila izvoljena na listi PSI v tržaški občinski oziroma pokrajinski svet, na lanskih upravnih volitvah pa je PSDI izvolila samo enega občinskega svetovalec in sicer tajnika Berceta. Pred proračunsko razpravo na Pokrajini pa se je socialdemokratom nekoliko nepričakovano pridružil svetovalec Pertusi, ki je bil izvoljen na listi zelene marjetice. Tudi v Trstu pa se govori o ustanovitvi Socialistične demokratične zveze (UDS), gibanja socialdemokratičnih pribežnikov, ki ga na deželni ravni vodi bivši deželni odbornik iz Pordenona Gonano.

»Francoska revolucija« v krožku Che Guevara

Jutri bo s pričetkom ob 18. uri v krožku Che Guevara v Ul. Madonnina 19 okrogla miza na temo »Francoska revolucija — dediščina in načrti v evropski levici«. Govorila bosta profesor politične filozofije na Univerzi v Sieni in član CK KPI Mario Tronti ter profesor lingvistike na Univerzi v Nanterreu Jean Rony, ki je sicer tudi specialist za evropska vprašanja.

† Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustil naš ljubljeni oče in nono

Izidor Berdon

Pogreb bo danes, 25. t. m., ob 12.15 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v ricmanjsko cerkev.

Žalujoci: sin Boris z družino, snaha Mariza s sinom Igorjem in družino ter ostalo sorodstvo.

Ricmanje, 25. maja 1989

(Pogrebno podjetje Zimolo)

† Po dolgi bolezni nas je zapustil naš dragi oče

Alojz Rebula

Pogreb bo jutri, 26. t. m., ob 9. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice na pokopališče pri Sv. Ani.

Žalostno vest sporočajo hčerka Liviya, zet Giorgio ter vnukinji Suzana in Fiorenza z družinama.

Trst, 25. maja 1989

Pogreb našega

Borisa Pernarčiča

bo danes, 25. t. m., ob 12. uri iz mrtvašnice splošne bolnišnice v Vidmu. Od 13.30 do 15. ure bo krsta ležala v štivanski cerkvi. Po maši gre pogrebni sprevod na štivansko pokopališče.

SVOJCI

Štivan, 25. maja 1989

Ob izgubi moža in očeta izrekata Tanji in sinku globoko sožalje družini Legiša in Furlani

ZAHVALA

Ob izgubi dragega

Pina Grudna

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali in počastili njegov spomin.

SVOJCI

Barkovlje, 25. maja 1989

MPZ Vasilij Mirk s Proseka-Kontovela izreka globoko sožalje svojemu članu Egidiju Castellaniju ob izgubi drage mame.

Lev Detela jutri v Peterlinovi dvorani

Jutri se bo mudil na obisku v Trstu slovenski pesnik in pisatelj Lev Detela. Prišel bo na vabilo Druženja Most in Društva slovenskih izobražencev, ki bosta priredila njemu v čast večer s pričetkom ob 20.30 v Peterlinovi dvorani v Donizettijevi ul. 3.

Lev Detela namreč letos praznuje svoj življenjski jubilej. Rodil se je 2. aprila 1939 v Mariboru. V Ljubljani je študiral klasično gimnazijo in nato slavistiko. Leta 1960 se je poročil s pesnico Mileno Merlak, s katero je kmalu po poroki odšel na Dunaj, kjer še vedno živi in deluje kot svobodni književnik. V avstrijski prestolnici med drugim ureja nemško internacionalno revijo Log, v kateri objavlja tudi dela slovenskih pesnikov in pisateljev. Izdal je celo vrsto pesniških in proznih knjig, med temi Blodnjak, Atenat, Izkušnje z nevihtami, Sladkor in bič, Kraljev kip, Kaj je povedala noč, Časomir življenja, v kratkem pa bo v Trstu izšel roman Dunajski valček, ki ga je v obliki podlistka objavljajl Novi list. Tržaško občinstvo Leva Detela sicer pozna tudi kot sodelavca Radia Trst A ter po spisih, ki jih je objavil v Mostu, Mladiki in še kje.

V Peterlinovi dvorani bo Detela govoril o svojih novih delih, o slovenski književnosti na Koroškem in o izkušnjah, ki jih ima kot slovenski književnik v tujini.

Deželna uprava pripravlja zakon v prid univerzam za starostnike

Deželni odbornik za šolstvo in kulturo Silvano Antonini je včeraj predstavil pristojni komisiji deželnega sveta, ki ji predseduje Bojan Brezigar, zakonski osnutek deželnega odbora o ukrepih v podporo univerz za starostnike, ki so sicer znane tudi kot »tretje univerze«.

Te univerze so nastale kot odraz novega vrednotenja intelektualnih sposobnosti starostnikov, ki predstavljajo čedalje številnejši in tudi pomembnejši del naše družbe. Prvo so ustanovili leta 1973 v Franciji, danes pa jih je že v sami Italiji več kot 150, od katerih približno deset v naši deželi.

Svoje sedeže imajo v glavnih mestih štirih pokrajin Furlanije-Juljske krajine ter v nekaterih drugih središčih, kot so Čedad, Codroipo, Humin, San Vito al Tagliamento in Spilimbergo. Prvo univerzo za starostnike v naši deželi so ustanovili v Trstu. Danes šteje več kot tisoč vpisanih. Na njej — kot sicer tudi na ostalih — starostniki lahko poglobijo svoje znanje na najrazličnejših področjih, od literarnega, filozofskega in

zgodovinskega do ekonomskega, zdravniškega in fizikalnega, in to s pristopom, ki je najprimernejši za njihova leta.

Zakonski osnutek deželnega odbora določa značilnosti in cilje tretjih univerz, govori o deželnih prispevkih zanje ter med drugim predvideva, da komisija deželnega sveta za šolstvo in kulturo, razširjena na predstavnike samih univerz, izreče svoje mnenje o njihovih programih. Poročevalec v deželnem svetu za ta zakonski osnutek bo demokratjan Paolo Braidia.

Po predstavitvi odbornika Antoninija je deželna komisija za šolstvo in kulturo sprejela predlog predsednika Brezigarja, da bi komisija priredila vrsto srečanj o zakonskem osnutku s predstavniki tretjih univerz in da bi šele nato začela razpravo v svoji sredi. Sprejet je bil tudi predlog Giorgia Cavalla (DP), da bi omenjena srečanja razširili tudi na predstavnike združenj in organizacij, ki v Furlaniji-Juljski krajini združujejo starejše ljudi.

Na srečanju Malalanov je bilo res lepo

»Tako lepo je bilo, da smo sklenili, da se bomo v prihodnje še skupaj zbrali,« sta nam dejala Zvonko in Silvana Malalan, oba udeleženca prvega srečanja Malalanov, ki je bilo preteklo nedeljo na hribu Gabrje na poti med Štorjami in Senožečami.

Ni navada, da bi se tu pri nas zbirale družine z enakim priimkom, čeprav se na primer na Proseku že zbirajo Cibici, v Nabrežini pa Grudni, a bolj po sorodniški liniji.

Tokrat se je na lepem travniku na Gabrju pri Senadolicah zbralo kakih 80 Malalanov, odraslih in otrok. Prisotnih je bilo 32 družinskih poglavarjev s svojimi družinami. Najstarejši med udeleženci je bil Miče Malalan iz Trebč, iz poznane slovenske in parti-zanske družine, najmlajša je bila dedica okrog treh let, ki je prišla s svojimi iz Ljubljane.

Prišli pa so na to srečanje iz raznih krajev: največ morda z Opčin, nato s Proseka, Trebč, Trsta, Sežane, Ljubljane in celo iz Maribora. »Tudi iz Šmarj pri Tomaju so prišli in za te pravzaprav niti nismo vedeli, da so tam.«

Vse je potekalo v prijetnem, veselim razpoloženju. Če je kaj ponagajalo, je bilo to bolj muhasto vreme. Za jedačo in pijačo so poskrbeli udeleženci sami in res ni manjkalo ničesar.

Miče Malalan in mlada udeleženka iz Ljubljane sta prejela posebno plaketo.

»Pa kdo je imel idejo, da se zberete Malalanji?« smo vprašali Zvonkoto. »Pravzaprav je bila moja žena Angelca tista, ki je dala pobudo. Potem smo se pa vsi potrudili, da bi srečanje uspelo. In zadovoljni smo, da smo se srečali in da nam je bilo tako lepo. Te prijateljske stike bomo obdržali in na prihodnjem srečanju upamo, da nas bo še več.«

Za smeh in zabavo je na tem srečanju Malalanov poskrbel igralski duo Jelačin, ki je zaigral veseloigro "Pink v dvoje".

Lepa zamisel, ki bi jo bilo vredno posnemati, kaj pravite? Saj imamo pri nas toliko ljudi z istimi priimki! (nl)

koncerti

VERDI

Spomladanska simfonična sezona 1989. Pri blagajni gledališča Verdi (tel. 631948) je v teku vpisovanje novih in potrditev starih abonmajev.

EVANGELIČANSKA LUTERANSKA CERKEV

V soboto, 27. t. m., ob 20.30 bo na sporedu koncert nabožne polifonije v organizaciji USCI Pokrajine Trst.

gledališča

VERDI

Spomladanska simfonična sezona 1989 - Nocoj ob 20.30 (red A) bo na sporedu KONCERT violinista MASSIMA BELLIIJA. Dirigent Tiziano SEVERINI. Na sporedu bodo skladbe Glinke, Bruchha in Čajkovskega.

ROSSETTI

V okviru Pirandellove TRILOGIJE, ki jo bo Stalno gledališče Furlanije-Juljske krajine uprizorilo od 23. do 28. t. m. bo **nocoj ob 20.30 na sporedu ŠEST OSEB IŠČE AVTORJA.** Režija Giuseppe Patroni Griffi. V abonmaju odrezek št. 7.

Koledar predstav: VSAK PO SVOJE - 26. t. m. ob 20.30; NOCOJ IMPROVIZIRAMO - 27. t. m. ob 20.30 in 28. t. m. ob 16. uri.

kino

ARISTON - Dvorana rezervirana. Jutri 17.45, 22.15 **Turista per caso**, r. Lawrence Kasdan, i. William Hurt, Kathleen Turner.

EXCELSIOR - 17.30, 22.15 **New York stories**, r. Allen/Coppola/Scorsese, i. Woody Allen, Mia Farrow, □

EXCELSIOR AZZURRA - 17.45, 21.45 **Le relazioni pericolose**, i. Gleen Close, Michelle Pfeiffer, □

NAZIONALE I - 16.00, 22.15 Dva pornografska filma.

NAZIONALE II - 17.00, 22.15 **Legittima difesa**, i. Christopher Lambert.

NAZIONALE III - 16.30, 22.15 **La cintura**, □

NAZIONALE IV - 16.30, 22.15 **Zoo di notte**, □

GRATTACIELO - 17.00, 22.00 **Il libro della giungla**, Walt Disney.

MIGNON - 16.30, 22.15 **Querelle Du brest**, r. R. W. Fassbinder, i. Franco Nero, Brad Davis, Jeanne Moreau, □

EDEN - 16.00, 22.00 **Carosello erotico**, □□

VITTORIO VENETO - 16.30, 22.00 **I Gemelli**, i. A. Schwarzenegger, De Vito.

CAPITOL - 16.30, 22.10 **Una donna in carriera**, i. Melanie Griffith.

LUMIERE FICE - 17.00, 22.15 **Grasso e bello**, r. John Waters, i. Ricky Lane.

ALCIONE - 16.00, 22.10 **Arizona junior**, kom., ZDA 1987, r. J. Coen, i. N. Cage, H. Hunter.

RADIO - 15.30, 21.30 **Nove settimane erotiche**, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

GLASBENA
MATICA
TRST

Šolsko leto 1988/89

Zaključne akademije gojencev šole Glasbene matice

Evangeličansko-luteranska cerkev, Trg Panfili, ob 20.30

1. junija **ALJOŠA STARC** - klavirski recital
3. junija **KLAVIR, VIOLINA, FLAVTA, KITARA, HARMONIKA**
7. junija **VIOLINA, KLARINET, FLAVTA, KITARA, HARMONIKA, KLJU-NASTA FLAVTA**
9. junija **KLAVIRSKI VEČER**
13. junija **VEŠNA ZUPPIN** - klavirski recital
15. junija **KLAVIR**
- DEKLIŠKI PEVSKI ZBOR GLASBENE MATICE - dirigent: Stojan Kuret
17. junija **KLAVIR, VIOLINA, VIOLONČELO**
- ŠOLSKI GODALNI ORKESTER - dirigent: Borut Logar
19. junija **SOLOPETJE, KLAVIR, VIOLONČELO, KLARINET, FLAVTA, KOMORNE SKUPINE**
23. junija **KOMPOZICIJSKI RAZRED** po. ALDA KUMARJA IN GOSTJE

Vabljeni!

izleti

MO SPDT prireja v nedeljo, 28. t. m., izlet za otroke vseh osnovnih šol na Tržaškem. Cilj izleta je Kokoš, zbirališče izletnikov pa je ob 9. uri pred cerkvijo v Bazovici. Vpisovanje pred odhodom. Vabljeni otroci (brez staršev). Vse informacije pri Borisu Paoliju (tel. 910836) in Robiju Devetaku (tel. 55180).

SPDT prireja v nedeljo, 28. t. m., tradicionalni avtobusni IZLET v NEZNANO, povezan s srečanjem s pobratenim društvom PD Integral iz Ljubljane. Vpisovanje na sedežu ZŠSDI (Ul. sv. Františka 20, 2. nad., tel. 767304), zbirališče izletnikov pa je ob 6.30 pred tržaško sodno palačo (Foro Ulpiano). Obvezen je veljaven dokument. Vsa pojasnila pri vodji izleta Ervinu Gombaču (tel. 754742).

SPDT prireja v dne od 26. avgusta do 2. septembra tradicionalni enotedenski pohod v hribe, tokrat v DOLOMITE BRENTE. Vpisovanje na sedežu ZŠSDI (Ul. sv. Františka 20, 2. nad., tel. 767304) ob uradnih urah. Vse informacije pri Angelu Kermecu (tel. 44016).

SKD Vigred iz Šempolaja prireja v nedeljo, 4. junija, izlet na Brione. Informacije in vpisovanja pri Franki Škrk, tel. 200150 in Armiti Kante, tel. 201102 od 19. do 21. ure.

MPZ V. Vodnik iz Doline priredi večdnevni izlet (od 14. do 18. junija) ob gostovanju v Giessnu - ZRN. Na razpolago je še nekaj mest. Za informacije tel. na št. 228207 - Maurizio Kocjančič, tel. 228208 - Marino Kermac, tel. 228517 - Stojan Sancin. Pohitite!

razne prireditve

Otroški vrtec iz Nabrežine vabi na ZAKLJUČNO PRIREDITEV "Nbržina umjes", ki bo danes, 25. t. m., ob 18.30 v dvorani I. Gruden.

Društvo slovenskih izobražencev in Združenje Most prireja jutri, 26. t. m., ob 20.30 v Peterlinovi dvorani SREČANJE s pisateljem Levom Detelo ob življenjskem jubileju ter o izkušnjah in delu slovenskega literata v tuzini.

V ponedeljek, 29. t. m., ob 20.30 pa bo gost Društva slovenskih izobražencev Marisa Madiere Magris, ki bo predstavila cilje in delo Centra za življenje v Trstu.

Učenci in učiteljstvo osnovne šole "A. Sirk" prireajo PROSLAVO OB 20-LETNICI POIMENOVANJA ŠOLE v soboto, 27. maja, ob 20. uri v Domu A. Sirk-a v Križu. Prisrčno vabljeni!

Osnovna šola Prežihov Voranc iz Doline pod pokroviteljstvom Občine Dolina prireja 26. in 27. maja tradicionalno SREČANJE PREŽIHOVOVIH ŠOL: Ljubljana, Jesenice, Ravne na Koroškem, Maribor, Spodja Bistrica pri Lendavi, Doberdob in Dolina. Jutri, 26. maja, ob 18. uri v občinskem gledališču F. Prešeren v Boljuncu: srečanje šol in kulturni program, 27. maja v jutranjih urah pohod vseh udeležencev po Dolini Glinščice.

Radio Opčine in Avtikvariat Il Giardino predstavljata ŠPORTNIKA SEZONE 1988/89 v soboto, 27. maja, ob 18. uri v Športno-kulturnem centru v Zgoniku. Gostje večera: jugoslovska zvezda smučanja Mateja Svet, komentatorja TV Koper-Capodistria Mario Cotelli in Sandro Vitrih, eden od zmagovalcev dirke Pariz - Dakar Franco Zotti. V programu sodelujejo Moto Club Trieste Nord Est, Primorot klub - Trst, evropsko znana vedževalka Maga Marilù, kabaretist Andro Merku, vicolog Ranko Štrekelj, pevk-a Anika Horvat, plesna skupina Tamp iz Kopra in Banda Bromboletti. Celotni izkupiček večera gre v korist Sklada M. Čuk.

90-letnica SKD Lipa - Bazovica. V soboto, 27. maja, bo v kinodvorani v Bazovici ob 20.30 OSREDNJA PROSLAVA.

Slovenski kulturni klub se bo v soboto, 27. t. m., ob 19. uri udeležil PREDSTAVITVE nove dvorane Marijinoga doma v Rojanu (Ul. Cordaroli).

KD Vesna vabi v nedeljo, 28. t. m., v Križ na zborovsko revijo PESEM NE POZNA MEJA. Prireditve bo ob 17. uri v Domu A. Sirk-a. Pevci, predstavniki kulturnih društev in vaščani se bodo zbrali ob 16. uri na dvorišču Sirkovega doma, od koder bodo v povorki šli do spomenika padlim, kjer bo krajša slavnost.

KD Rovte-Kolonkovec, Ul. Monte Sernio 27, vabi v soboto, 27. t. m., ob 20. uri na večer LJUDSKIH PESMI. Izvaja ženska pevska skupina Stu ledi.

UL. SV. FRANČIŠKA 20

Vas vabi danes, 25. t. m., ob 18. uri na odprtje razstave

Janeza Boljka

kiparstvo, grafika
in slike

SKD Slavec obvešča svoje člane, da bo

REDNI OBČNI ZBOR

jutri, 26. t. m., ob 20.30 v kulturnem domu v Ricmanjih.

Naš častni član

JOŽE KOREN

je prejel posebno partizansko zlato odličje iz Tomšičevega sklada.

Iskreno mu čestita
Tržaški oktet

90-letnica SKD Lipa - Bazovica

Danes, 25. maja - Bazovski dom:

ob 20.30 otvoritev RAZSTAVE stenskih preprog Magde Starc-Tavčar, keramik Jasne Merku-Jugovič in opreme arhitekta Jorisa Tula;

ob 21. uri KONCERT TRŽAŠKEGA OKTETA.

Sobota, 27. maja - kinodvorana v Bazovici:

ob 20.30 **OSREDNJA PROSLAVA**

Vabljeni!

šolske vesti

Sindikat slovenske šole javlja, da je na skrbništvu do 20. junija odprt rok za vključitev v posebni seznam za poučevanje na slovenskih šolah. Prošnjo lahko vložijo univerzitetni študentje, ki študirajo v Italiji ali v tujini in ki so opravili v zadnjih 12 mesecih vsaj 3 izpite ter študentje, ki so že vključeni v posebni seznam in ki so opravili v zadnjih 12 mesecih vsaj 2 izpita.

Sindikat slovenske šole obvešča, da bodo na šolskem skrbništvu objavljene od 31. majačasne lestvice za nižje in višje srednje šole. Rok za morebitne prizive traja pet dni.

razna obvestila

SKD Barkovlje prireja PRAZNIK 50-LETNIKOVI v nedeljo, 28. t. m. Za vsa pojasnila telefonirati na št. 415797 ali 363452.

Športno društvo Zarja sklicuje v ponedeljek, 29. t. m., ob 20.30 v prvem sklicanju in ob 21. uri v drugem sklicanju v Bazovskem domu svoj LETNI REDNI OBČNI ZBOR. Dnevni red: poročilo, volitve in razno. Vabljeni!

včeraj - danes

Danes, ČETRTEK, 25. maja 1989

BEDA

Sonce vzide ob 5.24 in zatone ob 20.40 - Dolžina dneva 15.16 - Luna vzide ob 1.00 in zatone ob 9.11.

Jutri, PETEK, 26. maja 1989

DRAGICA

PLIMOVANJE DANES: ob 7.04 najnižje -50 cm, ob 14.26 najvišje 25 cm, ob 19.30 najnižje 4 cm.

VREME VČERAJ: Temperatura zraka 22,2 stopinje, zračni tlak 1024,2 mb pada, veter 16 kilometrov na ur severozahodnik, vlaga 33 odstotka, nebo jasno, morje razgibano, temperatura morja 16,7 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Stefania Macchiavelli, Valentino Vanacore, Cristina Attruia.

UMRLI SO: 75-letni Guglielmo Cepach, 85-letna Lucia Macovazzi vd. Minca, 78-letni Giacomo Micol, 69-letni Natale Degasperri, 86-letni Isidoro Berdon, 53-letni Vinicio Soban, 87-letni Vladimir Cvitanic, 60-letni Bruno Garboni, 67-letni Aldo Geri, 87-letna Bianca Giralddi, 92-letni Angelo Ciochci, 80-letna Carla Giralddi, 88-letna Maria Rosa Pacherris, 90-letna Eva Giacci vd. Centuori.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 22., do sobote, 27. maja 1989

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30

Ul. Dante 7, Istrska ulica 18, Ul. Alpi Giulie 2 (Altura), Ul. Giulia 14. MILJE - Mazzinijev drevored 1 - (tel. 271124), ZGONIK - (tel. 229373), samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30

Ul. Dante 7, Istrska ulica 18, Ul. Alpi Giulie 2 (Altura), Ul. Giulia 14, Ul. Ginnastica 6, Ul. Cavana 11. MILJE - Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124), ZGONIK - (tel. 229373) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Ul. Ginnastica 6, Ul. Cavana 11. MILJE - Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124), ZGONIK - (tel. 229373) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

menjalnica

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1456,050	1440.—
Nemška marka	724,750	722,50
Francoski frank	213,710	212.—
Holandski florint	643,090	640.—
Belgijski frank	34,595	34.—
Funt sterling	2287,250	2260.—
Irski sterling	1938,150	1920.—
Danska krona	186,060	184.—
Grška drahma	8,530	8.—
Kanadski dolar	1212.—	1190.—

razstave

V TK Galeriji - Ul. sv. Františka 20 - bodo drevi ob 18. uri odprli razstavo likovnika JANEZA BOLJKE.

V galeriji Bassanese - Trg Giotti 8 - bo do 6. junija odprta razstava Bruna MUNARIJA. Urnik: ob delavnikih od 17. do 20. ure.

V studiu PHI - Ul. S. Michele 8/1 - bo še jutri na ogled fotografska razstava FABIANA MAZZARELLE.

V galeriji Rettori Tribbio 2 bo še jutri na ogled razstava slikarke LIDIE LOTTI.

V galeriji Al Corso - Korzo Italia 9 - bo do 31. t. m. odprta razstava slikarja GIACOMA CIRAMIJA.

V galeriji Malcanton - Ul. Malcanton 14/A - bo do 30. t. m. odprta razstava slikarja HAMA ČAVRKA iz Zagreba.

V galeriji Cartesius - Ul. Marconi 16 - bodo v soboto, 27. t. m., ob 18. uri otvorili retrospektivno razstavo švedskega likovnika KARLA NORDSTRÖMA.

mali oglasi

PRODAM črne mucke, persijske pasme, stare dva meseca. Tel. 281280 od 12.30 do 13.30 od ponedeljka do petka.

PRODAM kože mlekarice in male kože švicarske pasme. Tel. 252013.

PRODAM dva para plesnih čevljev, št. 41 in 43. tel., 228390.

OSMICO so odprli "Pri Batkovih" v Rep-nu na št. 32. Točijo belo vino in teran.

NA OPČINAH pri Kvrčičevih so odprli osmico. Vabljeni!

V ŠTANDREŽU je odprl osmico Stanko Marušič. Toči belo in črno vino ter nudi domač prigrizek.

IŠČEM delo kot kuhinjska pomočnica ali točajka v gostilni za poletno sezono. Tel. 200665.

IŠČEM v najem stanovanje ali hišico z vrtom. Tel. 228390.

IŠČEM prijateljico (staro od 24 do 30 let) za skupne počitnice v prvem in drugem tednu avgusta. Ponudbe na upravo Primorskega dnevnika, Viale 24 Maggio 1, 34170 Gorica, pod šifro "Počitnice".

UVOZNO-IZVOZNO PODJETJE zaposli takoj knjigovodjo, tudi začetnika. Pis-mene ponudbe na Oglasni oddelek Primorskega dnevnika - Ul. Montecchi 6 - 34137 Trst, pod šifro "Takoj".

TRGOVSKA FIRMA import-export s se-dežem v Gorici nudi delovno mesto za računovodjo z vodenjem financ in bančnih poslov. Pogoji: večletna delovna izkušnja na podobnem delovnem mestu. Zahteva se predložitev curriculum vitae. Pisemne ponudbe na Upravo Primorskega dnevnika Gorica - Drevored XXIV. Maggio 1 - 34170 Gorica, pod šifro "Računovodja".

V BLIŽINI Primoštena dajemo v najem stanovanje za dve ali štiri osebe. Tel. 823000 - Silvia.

DOLGI OTOK - naselje Sali: 2-3-sobni apartman oddajam v juniju in po 10. avgustu. Informacije na tel. 003862/36352 (Lazar).

1.500.000 lir plačam za lepak Radenske športnikom, ki štarta s steklenico vode. Tel. 572734.

MOTOR cagiva 125 electra, letnik 1987, prevoženih 800 km, prodam za ceno 1.000.000 lir. Informacije na št. 0481/87711 v večernih urah.

20-LETNO DEKLE nudi lekcije iz angleščine in slovenščine po zelo ugodni ceni. Tel. 0481/882478.

40-LETNA gospodinjka pomočnica sprejme službo pri slovenski družini. Tel. 003866/81336.

DRVA za kurjavo, večina hrastova, že se-sekana prodam. Tel. 281920 ob urah obedov.

RESNA cvetličarka z nad 10-letno prak-so išče zaposlitev po 15. juliju. Tel. 281920 ob urah obedov.

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Telef.: Sedež 040/67001
Agencija Domjo 831-131
Agencija Rojan 411-611

PRAZNIK

PD MAČKOLJE vabi

26., 27., 28. in 29. maja na

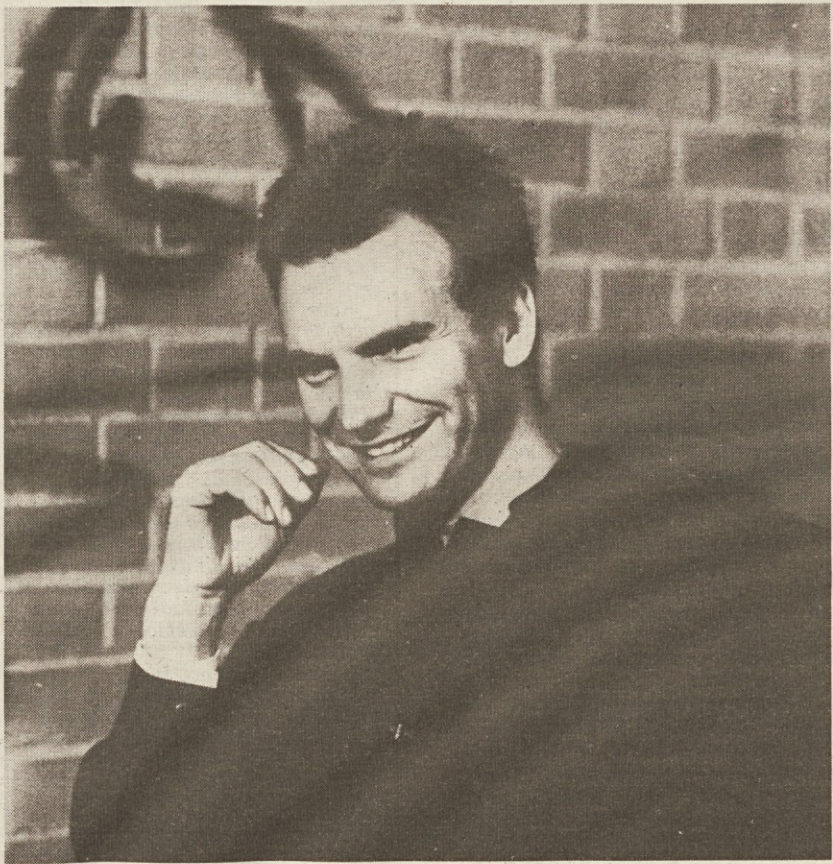
ČEŠENJ

JUTRI, ob 17.00 odprtje kioskov

ob 20.00 ples z ansamblom

HAPPY-DAY

Zaključek Stingove turneje za ogroženi amazonski gozd

Glavni junak svetovne glasbene scene je še vedno on, trn v peti marsikateremu politiku, morda tudi kakemu manj angažiranemu glasbeniku: mislimo seveda na velikega Stinga! Včeraj je bila v Camberri na vrsti še sklepna točka spodbudnega pevsko-humanega načrta za reševanje amazonskega pragozda. Stinga, delegacijo glavarjev južnoameriških Indijancev in skupino naravovarstvenikov je v torek sprejel avstralski prvi minister Bob Hawke, ki je pohvalil Stingovo pobudo in poudaril svetovno razsežnost problema o uničevanju amazonskega naravnega bogastva. Obenem je Hawke obljubil prispevek v višini 250 tisočih dolarjev za zaščito 180 tisoč kvadratnih kilometrov amazonskega območja. Sting je seveda navdušeno sprejel odločitev, pohvalil je dovezetnost avstralske vlade, obenem pa opozoril na japonsko izkoriščanje avstralskih gozdnih površin. Zato so se Sting in njegovi spremljavalci tudi udeležili zborovanja v Ednu.

Stingova pobuda in intervju s pevcem bosta na vrsti tudi nocoj v oddaji iz niza Jonathan (ob 23.45 na Italia 1 s ponovitvijo v nedeljo ob 11. uri).

sklad mitje čukaO vzgojnih reformah v svetu

Pretekli teden smo že spregovorili o metodološkem postopku pri učenju pet do osem let starih otrok in začeli s pregledom stopnje razvoja v otroštvu. Danes dopolnjujemo ta pregled po starostnih skupinah.

Triletniki
Navadno se zanimajo za stvari, ki jih počenajajo sami zase in skušajo navezati stike s starejšimi otroki. Še vedno je zelo omejena njihova sposobnost, da bi v tišini poslušali pripovedke ali glasbo. Sami začenjajo s pripovedovanjem zgodbic. Sicer se upočasnijo telesna rast, krepijo pa se mišice zaradi tekanja, skakanja in vožnje s tricikli. Začenjajo se ukvarjati z vzroki in posledicami. To je čas za sejanje semen in opazovanje njihove rasti.

Štiriletniki
Izpopolni se razvoj fine motorike, kakršna je potrebna za uporabljanje škarij, slikanje, ukvarjanje s puzzli in sestavljanje novih predmetov. Sedaj že obvladajo barve, mere in obrise. Lahko bi se že učili brati in morda jim daje pogum gledanje drugih, ki pišejo. Dovolite jim čakati na papir, vendar jih držite stran od domačih sten.

Petletniki
Začenjajo dojemati štetje kakor razmerje ena proti ena. Ker se jim je okrepil spomin, jim je olajšano razpoznavanje pomenskih besed in z izostritvijo fine motorike lahko nekateri otroci že napišejo svoje ime.

Tako štiri kot petletniki
Bodisi ena kot druga skupina se laže učita s pomočjo oseb in konkretnih predmetov in s tem, da skušata reševati resnične probleme. V teh letih se sicer otroci lahko učijo tudi iz zgodbic in knjig, vendar le tako, da to navežejo na svoje resnično izkustvo. Družbeno se ti otroci vedno bolj zanimajo za dejavnosti zunaj lastne družine. Lahko se za daljši čas igrajo v skupinah, lahko se pravzaprav že učijo v sodelovanju in s posredništvom. Teles-

no se nadaljuje razvoj mišic in izstopajo bolj prefinjene spretnosti.

Šestletniki
Narašča njihovo zanimanje za sovrsnike. Postajajo vse bolj dosledni, skoraj bolešno, v primerjanju sebe z ostalimi. To je že prvi odmev adolescence: ali jih bo skupina sprejela? Navadno je govor dobro razvit, tako da so otroci sposobni jezikovati in se znajo že šaliti. Imajo zelo oster čut za resnico in laž ter so za jasne vloge in natančne definicije. Po drugi strani pa preživljajo težke čase v ločevanju hujših in lažjih prestopkov. Običajno so otroci v tej starostni dobi bolj razviti mentalno kot telesno in niso sposobni mirno sedeti za daljši čas. Najbolje se učijo iz lastne izkušnje. Učenje med delom krepi njihovo »nagnjenje«
uporabljanja znanja in izkustev, ki jih sproti osvajajo.

Sedem in osemletniki
V tem času se razvije v otrocih sposobnost razmišljanja in reševanja problemov v lastnih možganih. Nekateri pa se bodo še vedno zanašali na prste na rokah in nogah, ki naj bi jim pomagali najti pravi odgovor. Šele pri enajstih letih bodo lahko razmišljali povsem v simbolih, kajti za sedaj potrebujejo še vedno konkretne predmete za to, da dajejo simbolom, kakršna so števila, določen pomen. Na tej stopnji razvoja znajo bolje poslušati in se udeležujejo v dajanju in jemanju. Običajno se še vedno upočasnjuje telesna rast, krepijo pa se atletske sposobnosti. Otroci že znajo tolči žogo pri odbojki, skakati čez vrv ali loviti ravnotežje. Še vedno pa jih bolj utrjuje dolgotrajno sedenje, kakor tekanje in skakanje.

To so torej razvojne stopnje, skozi katere gredo naši otroci v zgodnjem otroštvu. Dobro poznavanje teh razvojnih stopenj pomeni vsakemu prizadevnemu vzgojitelju nenadomestljivi učni pripomoček. Posebej zato, ker nas moderna pedagoška znanost uči, da se moramo pri učenju posluževati naravnih otroških nagnjenj.

Še pred kakim letom in še sedaj ponekod so šole plavale in plavajo proti toku. Namesto da bi sledile naravnemu razvoju otrok, so skušale otroke prisiljevati. Metode, ki so lahko uspešne pri dijakih, so uporabljali za učenje prvih razredov. Vsakdanje učenje je potekalo pod geslom »več«
več učenja, več domačih nalog, več discipline... Otroci naj bi vedno sedeli za svojo klopjo, nikoli naj bi ne hodili po razredu. Učitelji naj bi bili glava razreda, ki kliva znanje v svoje podreje. Veliko tega je bilo naravna reakcija na »odprto vzgojo«
anglosaških dežel iz sedemdesetih let. Ta si je prizadevala, da bi se otroci razvijali po naravnih nagnjenjih: mnogi učitelji pa so ta britanski model razumeli kot puščanje popolne svobode: podrimo stene razredov in pustimo otroke počenajati, kar se jim zljubi. Seveda je bil rezultat največkrat porazen.

Predvsem so mnogi strokovnjaki mnenja, da ne smemo zamenjati število let, ki jih otrok preživi v šoli in vrtcu z razvojem njegovih možganov. Če otroka obremenimo s »šolskim«
delom že pri treh letih, se zaradi tega njegovi možgani ne bodo nič prej spremenili v starejše, kot je po naravi predvideno.

V sklop reakcije na preveč odprt tip vzgoje v šolah, je spadala tudi kasnejša tendenca staršev, da bi vedeli, koliko so se njihovi otroci naučili. Ponekod je postal pogoj za vžolanje opravljanje testa. To, kar se je v začetku zdelo zelo pametna poteza, se je izkazalo za popoln nemisel. Po nekaterih ameriških državah so morale vrtnarice enostavno zbrati petletnike, ki so se dotlej svobodno izražali z risanjem in slikanjem in jih začeti po mesece dolgo učiti za to, da bi uspešno prestali test za vpis v prvi razred osnovne šole. Ta metoda je povsem opuščena, kajti tako zgodnji pritisk prinaša tudi svoje breme: vrtci so bili prenapolnjeni z domačimi nalogami. Prvošolčki so morali v bistvu reševati teste še preden so znali brati in pisati.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1 7.15 Aktualno: Uno mattina 9.40 Nadaljevanka: Santa Barbara 10.00 Variete: Ci vediamo alle dieci, vmes dnevnik 11.00 Nadaljevanka: Passioni 11.55 Vreme in dnevnik 12.05 Variete: Via Teulada 66 13.30 Dnevnik 14.00 Tribuna: Evropa jutri 14.10 Nanizanka: Stazione di servizio 14.40 Risanka: Evropske pravljice 15.00 Aktualno: Primissima 15.30 72. Giro - 5. etapa 17.00 Mladinska oddaja: Big! 17.55 Danes v parlamentu 18.05 Košarka: Philips Milano-Enichem Livorno (prenos iz Milana) 19.30 Rubrika: Knjiga, naša prijateljica 19.40 Almanah in dnevnik 20.30 Kviz: Lascia o raddoppia 22.30 Aktualno: Linea diretta 23.00 Dnevnik 23.10 Koncert: Wiener Philharmoniker izvajajo Schumannovo Simfonijo št. 4 v d-molu op. 120 (dir. Leonard Bernstein) 24.00 Dnevnik - Iz parlamenta	RAI 2 6.35 Aktualno: Prva izdaja 8.30 Rubrika o estetiki 9.00 Film: I colpevoli (dram., lt. 1955, r. Turi Vasile) 10.25 Nanizanka: La signora e il fantasma 10.55 Rubrika: Trentatré 11.05 Dokumentarec: Zapiski iz naselja Masai 11.35 Varieteja: Aspettando mezzogiorno, nato Mezzogiorno è... 13.00 Dnevnik in Diogenes 13.30 Evr. volilna tribuna 14.00 Nad.: Quando si ama 14.45 Dnevnik, Argento e oro 16.55 Danes v parlamentu 17.05 Nanizanka: Il brivido del imprevisto 17.30 Rubrika, nato dnevnik 18.45 Nanizanka: Moonlighting 19.30 Horoskop in dnevnik 20.30 Film: La scuola della violenza (dram., VB 1967, r. J. Clavell, i. Sidney Poitier, Judy Geeson) 22.15 Dnevnik 22.25 International DOC Club 23.15 Dnevnik in Lago della bilancia, nato filmi 0.25 Film: Al centro dell'uragano (dram., ZDA 1965, i. Bette Davis)	RAI 3 12.00 Dokumentarec o živilih: Kuiseb - reka, ki izgine 12.30 Tehnologija in didaktika 13.00 Zvok in slika: Glasbila - trobenta 14.00 Deželne vesti 14.30 Inf. oddaja: Telestoria - Sredozemlje 15.30 Film: Il momento più bello (r. Luciano Hemmer, i. Marcello Mastroianni, Marisa Merlini) 17.10 Video fragmenti: Black & Blue 17.30 Dok. oddaja: Geo 18.00 Nan.: Vita da strega 18.45 Športna oddaja: Derby 19.00 Dnevnik in vreme 19.30 Deželne vesti 19.45 72. Giro (povzetki in komentar) 20.00 Variete: Blob. Di tutto di più 20.30 Aktualno: Samarcanda, nato večerni dnevnik 22.30 Film: Il fascino discreto della borghesia (kom., Fr. 1973, r. Luis Bunuel, i. Fernando Rey) 0.10 Filmske novosti 0.15 Dnevnik - zadnje vesti 0.30 Dok.: Pred 20 leti	RTV Ljubljana 1 10.10 Mozaik. Šolska TV: Slovenski muzeji in galerije - Galerija Božidar Jakac v Kostanjevici, 10.45 Arhitektura slovenskih pokrajin - Vas in domačija v Istri, 11.15 Po sledeh napredka - Jupak 16.30 Dnevnik 16.45 Mozaik. Šolska TV: Galerija Božidar Jakac v Kostanjevici, 17.20 Vas in domačija v Istri (pon.) 17.55 Spored za otroke in mlade: kviz Vprašanja iz TV klobuka 19.05 Risanka, TV Okno 19.20 Dobro je vedeti 19.30 Dnevnik in vreme 20.05 Nadaljevanka: Ob Njemnu (po romanu Elizy Orzeszkowe, r. Zbigniew Kuzminski, 2. del) 21.05 Tednik 21.55 Dnevnik 22.05 Glasbena oddaja: Mozartov Koncert za flavto, harfo in orkester (solistki Irena Grafenauer in Maria Graf) 22.35 Film: Skrivnost Nikole Tesle (biog., Jug. 1980, r. Krsto Papić, i. Petar Božović, Orson Welles)	TV Koper 13.30 TVD Novice 13.40 Juke box 14.10 Nogomet: Milan-Steaupa (pon.) 16.00 TVD Novice 16.10 Dok.: Campo Base 16.40 Nanizanka, 17.00 Film 18.50 TVD Novice 19.00 Odprta meja Danes v Odprti meji: GRADEŽ — Priprave na nedeljske občinske volitve TRST — O delovanju tržaške bolnišnice na Katinari OPCINE — Doglandia, iznajdljivost pa taka! TRST — Zagrebčan Hamo Cvrk v galeriji Malcaton 19.30 TVD Stičiče 20.00 Rubrika: Play off 20.30 Mednarodni nogomet 22.15 TVD Novice 22.25 Dnevnik: Sportime 22.40 Rubrika: Mon-gol-fiera 23.10 72. giro - 5. etapa (povz.) 23.45 Nočni boks	RADIO TRST A 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše in koledarček; 7.40 Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Trst, mesto znanosti; 8.40 Za vsakogar nekaj: Glasbeni listi, Misel dneva, Beležka; 10.00 Pregled slovenskega tiska v Italiji; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Pisani listi; 12.00 Portret Urbana Kodra; 12.40 Primorska poje 1989; 13.20 Glasba po željah, Nediški zvon; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Dvignjena zavesa; 15.00 Roman: doktor Živago (4. del); 15.15 Domača delavnica; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Srečanja; 18.25 Glasbeni listi; 19.20 Zaključek. LJUBLJANA 5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00 Poročila; 8.05 Radijska šola; 8.35 Mladina poje; 9.05 Glasbena matineja; 11.05 Naš gost; 11.30 Izbrali smo; 12.10 Pojemo in godemo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Domača glasba; 13.30 Poslušalci čestitajo; 14.02 Tečaj angleščine; 14.25 Iz glasbene tradicije jugoslovanskih narodov; 14.40 Radijski Merkurček; 15.15 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Melodije; 17.00 V studiu; 18.05 Big Band RTV-Lj; 18.30 Pesmi Jeana Sibeliusa; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Z instrumentalnimi ansambli; 20.00 Večer domačih pesmi in napevov; 21.05 Literarni večer; 21.45 Lepe melodije; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Podoknica; 23.05 Literarni nokturno in Nočni spored.
CANALE 5 8.30 Nanizanki: Una famiglia americana, 9.30 Peyton Place 10.30 Kvizi: Cantando cantando, 11.15 Tuttinfamiglia, 12.00 Bis, 12.35 Il pranzo è servito, 13.30 Caricaturatori, 14.15 Gioco delle coppie 15.00 Nanizanke: La casa nella prateria - Di nuovo a casa, 16.00 Webster - Il tributo, 16.30 Il mio amico Ricky 17.00 Kvizi: Doppio slalom, 17.30 C'est la vie, 18.00 O.K. Il prezzo è giusto!, 19.00 Il gioco dei nove, 19.45 Tra moglie e marito 20.25 Rubrika: Radio Londra 20.30 Kviz: TeleMike 23.05 Variete: Maurizio Costanzo show 0.35 Rubrika: Première 0.45 Nanizanki: Baretta - Un problema di donna, 1.40 Mannix - Pewrchè uccidere uno scrittore 2.35 Film: Cadavere per signora (kom., lt. 1964, r. Mario Mattoli, i. Franco Franchi)	RETE 4 8.10 Nanizanki: Lou Grant - La setta, 9.00 Switch - L'assassino è in hotel 10.00 Film: Il ribelle di Castelmonte (pust., lt. 1964, r. V. De Angeli, i. Gerard Landry) 11.30 Nanizanki: Petrocelli - La bianca vendetta, 12.30 Agente Pepper - Gioco pericoloso 13.30 Nadaljevanke: Sentieri, 14.30 La valle dei pini, 15.20 Così gira il mondo, 16.15 Aspettando il domani 16.45 Nanizanka: California - Scandalo 17.45 Nad.: Febbre d'amore 18.30 Nan.: General Hospital, 19.30 I Jefferson 20.00 Aktualno: Dentro la notizia 20.30 Film: Hardcore (dram., ZDA 1979, r. Paul Schrader, i. George Scott, Peter Boyle) 22.35 Rubrika: Ciak 23.20 Film: Una questione d'onore (kom., lt.-Fr. 1965, r. Luigi Zampa, i. Ugo Tognazzi) 1.30 Nan.: Vegas - La strana morte di Lady G.	ITALIA 1 7.00 Risanke 8.15 Nan.: Strega per amore - Io sarei un genio?, 8.45 Supervicky, 9.15 Ralph Supermaxieroe, 10.00 Harcastle and McCormick, 11.00 L'uomo da sei milioni di dollari, 12.00 Tarzan 13.00 Otroška oddaja 14.00 Nanizanki: Casa Keaton, 14.30 Baby sitter 15.00 Variete: Smile 15.30 DeeJay Television 16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam in risanke 18.00 Nanizanke: Tre nipoti e un maggiordomo - Un bambino in arrivo, 18.30 Supercar - Trappola per un amico, 19.30 Happy Days 20.00 Risanke: D'Artagnan 20.30 Film: Un povero ricco (kom., lt. 1983, r. P. Festa Campanile, i. Renato Pozzetto, Ornella Muti) 22.15 Posebna oddaja o finalni tekmi Pokala prvakov 23.15 Nanizanka: I-Taliani 23.45 Dok. oddaja: Jonathan 0.40 Rubrika: Première 0.50 Nanizanka: Kung-fu	ODEON 8.15 Nad.: Signore e padrone, 9.00 Marcia nuziale 9.30 Nanizanka: The Collaborators 10.30 Filmske novosti 10.45 Nad.: Signore e padrone, 11.45 Marcia nuziale 12.15 Nan.: Good times 12.45 Filmske novosti 13.00 Otroški variete: Sugar 14.00 Nanizanka: Rituals 14.30 Nadaljevanke: Maria, 15.30 Colorina 19.30 Rubrika: Beyond 2000 20.00 Nanizanka: Biancaneve a Beverly Hills 20.30 Film: Zona pericolosa (krim., ZDA 1986, r. Peter Manoogian, i. Ray Parker, Michael Vincent) 22.30 Film: Amore all'italiana (kom., lt. 1966, r. Stefano Vanzina) TMC 11.00 Nan.: Daniel Boone 12.00 Nadaljevanka: Doppio imbroglio 12.45 Ogledalo življenja 13.30 Vesti in sport 14.30 Glas. odd.: Clip Clip 15.00 Nanizanka: I misteri di Nancy Drew	16.00 Film: Ragazze alla finis tra (kom., ZDA 1952, r. Herny Levin) 18.00 Aktualno: TV donna 19.15 Ogledalo življenja 20.00 Vesti: TMC News 20.30 Nogomet: PSV Eindhoven-Groningen 22.15 Glasbena oddaja: Bros 23.05 Aktualno: TMC nocoj 23.20 Šport, vmes 72. Giro in košarka SZ-Italija TELEFRIULI 11.30 Nan.: Matt e Jenny 12.00 Rubriki, 13.00 Dnevnik 13.30 Dokumentarec: Možeje in narodi 20. stoletja 14.00 Glas. odd.: Music box 17.30 Nad.: La valle dei pioppi, 18.00 Dama de Rosa 18.55 Dnevnik 19.30 Rubrike: Quick, 19.35 Dan za dnem, 20.00 Zdravstvo danes 20.30 Nadaljevanka: La figlia di Mistrall 21.30 Dok.: Indonezija 22.30 Nan.: Riuscirà la nostra carovana di eroi a 23.00 Rubriki: Večerajmo skupaj, 24.00 Sprint 1.00 Dnevnik, dražba, vesti TELE4 (Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 19.30 Dogodki in odmevi	RADIO KOPER (slovenski program) 13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Glasba po željah; 6.05 Na današnji dan; 6.10 Vreme in promet; 6.30 Jutranjik in kronika; 7.30 Pregled tiska in kulturni servis; 8.00 Prenos: Val 202; 13.00 Od enih do treh in pesem tedna; 15.30 Aktualno: Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Dinar na dinar; 17.30 Aktualna tema; 18.00 Mladim poslušalcem; 19.00 Prenos Radia Lj. RADIO KOPER (italijanski program) 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Glasba; 6.05 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 6.50 Simfonija zvezd; 7.40 Dobro jutro, otroci; 7.50 Razglednica; 8.00 Popijmo kavo; 8.25 Pesem tedna; 8.35 Mi in vi; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Pregled tiska; 10.05 Disco scoop; 10.35 Družina; 11.00 Pismo iz; 11.15 O italijanščini; 11.30 Turizem; 12.00 Glasba po željah; 13.00 Čestitke; 14.45 Edig Galletti; 15.00 Glasbeno popoldne; 15.45 Koncert; 16.00 Dopust v JU; 17.33 Show business; 18.00 Prijatelj DJ; 18.33 Mi in vi; 19.00 Glasba; 20.00 Nočni spored. RADIO OPČINE 7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineja; 12.00 Glasba za vse okuse; 15.00 Cest la vie; 16.30 Metalmanija; 19.00 Oddaja o knjigi; 21.00 Radijski bazar, nato Nočna glasba.

Večina na Občini preprečila glasovanje o zahtevah po zaprtju

Upepeljevalnik bodo delno prilagodili

Razprava o upepeljevalniku v goriškem občinskem svetu se je v noči od torka na sredo zaključila ob vsesplošnem prerekanju in izredno ostri konfrontaciji med večino in opozicijo. Še pred koncem seje so po vrsti iz protesta zapustili dvorano komunisti in socialdemokrati, zeleni Fiorelli je iz protesta do zadržanja večine bil "civilno nepokoren", s tem da je govoril krepko čez predvideni čas in povzročil krajšo prekinitve seje, republikanec Drufula je ostal na svojem mestu in se iz protesta vzdrl glasovanja. Vsa opozicija je tudi napovedala, da bo odslej delovala neizprošno, da ne bo več zagotavljala sklepčnosti v občinskem svetu in bo na vse možne načine ovirala odobritev proračuna. Živčnost je bilo opaziti tudi v vrstah KD, Slovenska skupnost pa se je pri glasovanju razbila na dva dela.

Kako je po 8-urni sicer polemični vendar omikani razpravi prišlo do takega zaključka? Vzroka sta dva: preudicijska zahteva načelnika KD Tuzzijsa, naj se najprej glasuje o najemu posojila za namestitev novih čistilnih naprav na upepeljevalniku (tako da bi zaradi odobritve tega sklepa potem odpadlo glasovanje o resolucijah, ki so jih predložile KPI, PSDI in PRI), ter oster poseg župana Scarana, ki je v odgovor na kritike glede zadržanja uprave v celotni zadevi upepeljevalnika iznesel nekaj precej težkih in po mnenju marsikaterega svetovalca neumestnih ocen.

Scarano je obnovil dogajanje v zvezi z upepeljevalnikom. Dejal je, da se je problem pojavil pred dvema letoma, ko so Občini Sovodnje v zameno za razširitev tovarne Manifattura Goriziana zagotovili, da upepeljevalnika v Ul. Gregorčič ne bodo povečali. Kasneje pa je Dežela izdelala načrt za uničevanje odpadkov, v katerem je bilo predvideno, da bo prav ta upepeljevalnik edini v goriški pokrajini in ga bo torej treba bistveno povečati. To je razburilo sovo-

denjske upravitelje, ki so raziskovalnemu centru v Ispri naročili raziskavo o onesnaževanju.

Najbolj sporne so bile v županovem posegu prav ocene o izsledkih raziskave znanstvenikov iz Ispre. Njihovo poročilo je namreč po Scaranovem mnenju (navajamo dobesedno) »smešno in ni izdelano po znanstvenem postopku«. Raziskovalcem je očital, da niso navedli vseh podatkov, da so deževnico obravnavali kot pitno vodo in zato pristavil: »Raziskava je nekaj nesramnega in vsak bedak bi lahko to razumel, ko jo prebere.« Scarano je šel še dlje in namignil, da so najbrž znanstveniki iz Ispre po naročilu Sovodenske Občine dali ustrežljivo mnenje (»parere compiacente«, je dejal in pristavil, naj se ta izjava kar posname na magnetofonski zapis).

Župan je torej ovrgel izsledke raziskave in večkrat poudaril, da je onesnaževanje pod najvišjo dovoljeno mejo. Na osnovi razpoložljivih podatkov bi Občina ne mogla zapreti naprave, saj bi to bila neupravičena kršitev pogodbe z družbo Saspi, ki upravlja upepeljevalnik. Pri tem pa ni odgovoril na vprašanje, ki so ga postavili razni svetovalci, zakaj ni, ne Goriška Občina, ne nihče drug poskrbel za drugo, popolnejšo raziskavo o stanju onesnaževanja. Scarano je še dejal, da odlagališča v okolici niso danes v stanju, da bi sprejemala goriške odpadke več kot šest mesecev. Upepeljevalnik pri Sovodnjah je torej vsaj za pet let (vsaj toliko časa bo treba za odprtje novega pokrajinskega kjerkoli naj ga zgradijo) edina uporabljiva naprava za uničevanje odpadkov. Občina je vsekakor občutljiva za zahteve prebivalstva in je to dokazala z zavrnitvijo prošnje, da bi odprli livarno Danieli pri Štandrežu, je še pripomnil. Kar zadeva upepeljevalnik nameravajo s posojilom 780 milijonov lir namestiti napravo za popolnejše izogrevanje odpadkov, pričeli pa so tudi postopek za nabavo elektrofiltrov, ki naj bi zagotovili čistočo dima, ki uhaja skozi dimnik upepeljevalnika.

Ta izvajanja, predvsem pa Tuzzijsa preudicijska so izzvali ostro reakcijo opozicije. Mnogi svetovalci so menili, da pomeni milijardni strošek za prečiševalne naprave jasen namen občinske uprave in večine, ki jo podpira, da upepeljevalnika ne bodo zaprli niti čez nekaj let. Ga bodo morda namenili uničevanju posebnih odpadkov bolnišnic iz vse dežele, so vprašali iz vrst opozicije. Toda tudi to vprašanje je ostalo brez odgovora.

Najostrežje kritike pa so šle na račun nedemokratske večine, ki da je predržno in oholo vsilila preudicijsko, samo da bi preprečila glasovanje o resolucijah za zaprtje upepeljevalnika. S tem, so menili predstavniki vseh strank opozicije, je večina kršila pravila demokratičnega političnega dialoga. Svetovalci KPI, Zelene liste, PSDI, PRI, PLI in MSI so zato ob glasovanju iz protesta zapustili dvorano. Za preudicijsko se je izreklo 23 svetovalcev (KD, PSI ter Bratuž od SSK), Paulin pa je glasoval proti.

Takoj zatem se je vzdusje še bolj razgrelo. Svetovalci opozicije so se vrnili na svoja mesta in skušali na različne načine preprečiti odobritev posojila. Med drugim so očitali upravi, da je odobritev tega sklepa vsekakor nelegitimna, ker pristojni odbornik za finance Običit o njem ni poročal in tega ne more narediti po trenutku, ko je župan že zaključil razpravo in pričel z glasovanjem. Prišlo je do glasnega pričkanja, nakar je večina svetovalcev opozicije ponovno zapustila dvorano. Tokrat so sklep - nad katerim visi Damoklejev meč nadzornega organa - odobrili s 27 glasovi (večini so se pridružili svetovalci PLI in MSI). Tudi v tem primeru je prišlo do izraza protislovno zadržanje svetovalcev SSK: Bratuž je ponovno glasoval za sklep, medtem ko se je Paulin (ki je odločno obsodil navedene županove izjave in označil najem posojila kot »zgjol mašenje lukenj brez vsake jasne perspektive«) vzdrl.

Besede in film za konec sezone Kinoateljeja

Kinoatelje bo nocoj sklenil svojo filmsko sezono s srečanjem članov, prijateljev in nasploh ljubiteljev filma. Prireditve bo v Kulturnem domu od 20. ure dalje. Obsegala bo marsikaj vendar vse v duhu sproščene prijateljskega srečanja. Po napitku za dobrodošlico bo lahko občinstvo izbiralo med filmom in razgovorom. V veliki dvorani bo namreč izredno predvajanje filma nemškega mojstra Wima Wendersa (te dni je bil predsednik žirije na Festivalu v Cannesu) »Il cielo sopra Berlino«.

Kdor je film že videl, se bo v mali dvorani lahko pogovarjal o letošnji filmski sezoni, ponudbi Kinoateljeja, o željah in pričakovanjih za obogatitev filmskih programov. Kinoatelje je pred nekaj meseci pripravil anketo med obiskovalci četrtkovih filmskih predstav. Iz odgovorov na vprašanja so zbrali vrsto pripomb, predlogov in želja občinstva, ki jih nameravajo upoštevati pri načrtovanju svojih prihodnjih filmskih sezon. V mali dvorani doma bo torej potekal sproščen razgovor o teh vprašanjih pa tudi širše o delu Kinoateljeja in nasploh o filmski kulturi v Gorici.

Srečanje ob koncu filmske sezone pa se bo po predvajanju filma in razgovoru nadaljevalo še z družabnostjo ob glasbi in pijači. Vabljeni so člani Kinoateljeja ter vsi, ki jih stvar zanima. Vstop, tudi za ogled filma, bo brezplačen.

Je tako ravnanje korektno ?

Doberdobska občina je pred dnevi poslala pisno vlogo Prefektu v zvezi z dogodkom, ki se je pripetil 25. aprila letos, med spominsko slovesnostjo polaganja vencev pred spomenikom Jamljah. V pismu župan vprašuje, če je poveljnik karabinjerske postaje v Jamljah ravnal pravilno in korektno, tudi upošteva okolščine proslavljanja dneva Vstaje in osvoboditve, ko je odbornika Daria Leghissio, ki je na slovesnosti nadomeščal odsotnega župana dr. Lavrentiča, opomnil, da bi moral, najprej spregovoriti v italijanščini in šele nato v slovenščini.

Na vseh podobnih slovesnostih je bila doslej praksa drugačna in nihče se zaradi tega ni razburjal.

Po informacijah s katerimi razpolagamo, Prefektura še ni odgovorila.

Iz Rima pa je prišla vest, da sta senatorja Spitič in Battello v zbornici predložila vprašanje Ministru za notranje zadeve, v zvezi z omenjenim dogodkom. Zdi se, da je raba slovenščine še zmeraj marsikomu trn v peti, kljub temu, da živimo na večjezičnem območju, ki je danost in bogastvo, kakor radi, ob najrazličnejših priložnostih ugledni politiki zatrjujejo.

Pokrajina bo usklajevala cestni in železniški promet

Pokrajina naj bi prevzela vlogo usklajevalca tudi na področju prevoza oseb? Zgleda, da bo držalo, čeprav na tem področju v zadnjih letih ni bil dosežen noben bistven napredek. Naj ob tem opozorimo samo na odprto vprašanje poenotenja javnih avtobusnih podjetij na Goriškem, ki se vleče iz leta v leto, iz obljube v obljubo.

Na torkovi seji pokrajinskega sveta je bil poleg vprašanj s področja zdravstva (nujnost smotnejše ureditve te službe) in plačevanja samoprispkeva za zdravstvo, govor tudi o usklajevanju prevoza. V odgovoru na neposredno vprašanje svetovalke Bombjeve (KD), ki je uvodoma opozorila na novosti, ki bodo stopile v veljavo v nedeljo, ob uvedbi poletnega urnika na železnici, je predsednik Crisic navedel nekaj ukrepov, ki jih bo Uprava pokrajine naredila v prihodnjih tednih prav na področju usklajevanja cestnega in železniškega prometa. Poletni urnik, ki stopi v veljavo ob koncu tedna predvideva med drugim, da tako imenovani vlaki "intercity" poslej ne

bodo ustavljali več v Červinjanu. To bi se skrajno negativno odražalo na turističnem področju, saj ne gre pozabiti, da je Červinjan Građežu najbližja železniška postaja. Predsednik Crisic je napovedal, da bodo na vprašanje opozorili upravo železnice ter obenem napovedal skorajšnji sestanek s predstavnikmi Dežele in Železnice, kjer naj bi opredelili nekatera vprašanja: prevoz oseb po železnici, na relaciji Videm-Gorica-Trst in izboljšanje uslug, točnejša opredelitev načrta uvedbe posebnih vlakov na relaciji Trst-Tržič-Ronke, železniške povezave z Avstrijo in Bavarsko in, končno, boljša povezava med železniškim in avtobusnim prevozom.

To problematiko naj bi razčlenili na srečanju z deželnim odborikom Di Benedettom, ki naj bi bilo v kratkem.

Pokrajinski urad za delo sporoča, da je ob 18. maja mogoče poklicati območni urad za zaposlovanje (Ul. Scodnik 1) po telefonu 83745 in 532636.

Walter Prinčič z Oslavja med najboljšimi ribiči

Da je športni ribolov zelo razširjen v naših krajih, se lahko prepičamo posebno ob nedeljah, ko se ob umetnih jezerih in rekah zbere veliko število navdušencev tega športa. Na Goriškem je tudi več ribiških družin, ki skrbijo za organizacijo tovrstnih tekmovanj ter nudi vsakemu posamezniku vse potrebno, da se lahko posveti ribolovu. Mednje sodi tudi društvo Vipava iz Sovodnj, ki šteje sto in več članov in se prav v tem času pripravlja na društveno tekmovanje.

Tokrat pa bi radi omenili uspeh, ki ga je v športnem ribolovu dosegel mladi Walter Prinčič z Oslavja, ki si je na deželnem tekmovanju zagotovil mesto v reprezentanci, ki bo sodelovala na državnem finalu, ki bo septembra v Dolini Aoste.

Walter Prinčič, ki ga v športnih krogih poznajo kot odbojkarja članske ekipe Meblo Imsa, si je mesto med peterico deželnih ribičev zagotovil na treh tekmovanjih, ki so bila ob umetnem jezeru v Romansu ob Soči. Prvič je Prinčič zasedel 3. mesto, v naslednjih tekmah pa je obakrat zmagal. Za-

nimivo pa je, da se je mladi briški ribič letos prvič aktivno začel ukvarjati s tekmovalnim ribolovom in se v začetku sezone vpisal v ribiško društvo iz Podturna. Prej je v glavnem lovil le iz osebnega zadoščenja in to le redkokdaj.

Povejmo, da je na tekmovanjih v Romansu sodelovalo več kot 150 ribičev iz goriške pokrajine, kar pomeni, da je Prinčič moral, ob sreči, pokazati tudi dokajšnje sposobnosti. Na treh tekmovanjih, ki so časovno omejena, je namreč nalovil kar 25 rib in kar se da težkih.

Koncert dua iz Gvatemale

Glasbeno društvo Rodolfo Lipizer je po zaključku redne abonmajske sezone poskrbelo še za en izredni koncert, ki bo nocoj ob 20.30 v deželnem avditoriju, nastopila bosta violinist Nestor Arevalo Almorza in pianistka Alma Rosa Gaytan iz Gvatemale. Duo iz srednjeameriške države je v tem času na turneji po Evropi, v okviru katere je s posredovanjem gvatemalskega veleposlaništva v Rimu prišlo tudi do gostovanja v Gorici. Ambasador Gvatemale dr. Oscar Ernesto Padilla Vidaurre bo na povabilo Videmske trgovinske zbornice na obisku v naši deželi in bo predvidoma prisostvoval tudi koncertu v Gorici.

Program drevišnjega koncerta obsega v prvem delu izvedbi skladb Tartinija in Beethovna, v drugem delu pa klasične skladbe gvatemalskih avtorjev R. Castilla, M. Herrarteja in J. Sarmientosa.

kino

Gorica

CORSO 18.00-22.00 »Il piccolo diavolo«.

VERDI 17.30-22.00 »Splendor«.

VITTORIA 17.30-22.00 »La piccola gola di Annie«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

COMUNALE Danes zaprto.

EXCELSIOR 17.30-22.00 »American sexual«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Nova Gorica

SOČA 18.00 »Umazani ples«. Ob 20. uri »Zakladi cesarja Salomona II«. SVOBODA (Šempeter) 20.00 »Kača in mavrica«.

DESKLE Zaprto.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI Bassi Rita - Don Boscova ul. 175 - tel. 32515.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU Občinska lekarna št. 1 (Comunale) - Ul. Terenziana 26 - tel. 44387.

DEŽURNA LEKARNA V DOBERDOBU Lekarna pri Jezeru - Vrtna ul. 2 - tel. 78300.

Začetek del za postavitev spomenika deportirancem

V teh dneh bodo pred železniško postajo v Gorici pričeli z deli za postavitev spomenika goriškim deportirancem v nacistična taborišča. Na Trgu Martiri della Libertà pred postajo je že postavljena tabla, tako kot določa zakon za tovrstna dela. Predsednik goriške sekcije Vsedržavnega združenja bivših političnih deportirancev v nacistična taborišča Milovan Bressan nam je potrdil, da je začetek del stvar le še kaknega dneva. Zidarska dela pri postavitvi spomenika so poverili podjetju geometra Giuseppeja Vecchietti iz Gorice.

»Z deli bodo pričeli takoj,« nam je še povedal Bressan, »pa čeprav so si doslej zagotovili komaj polovico potrebnih sredstev.« Nabirka je namreč navrgla približno 28 milijonov lir, po načrtu pa bo skupno potrebnih okrog

60 milijonov. Vsekakor je zbrana vsota zadostna vsaj za zidarska dela, katerih začetek naj bi po pričakovanjih bil dodatna spodbuda za zbiranje preostalih potrebnih sredstev.

V zadnjem času so prejeli nekaj izdatnejših prispevkov, ki so odločilno prispevali k pospešitvi postopka za postavitev spomenika. Od židovske skupnosti iz Trsta so tako prejeli 3 milijone lir, Goriška trgovinska zbornica je prispevala 2 milijona, Goriška hranilnica pa milijon lir. K tem vsotam gre prističi še sledeče prispevke posameznikov, ki jih je združenje ANED prejelo v zadnjem času: Vilma Bregant 100 tisoč lir, Flavia Marchi 100 tisoč, Romana Nanut 100 tisoč, Radislav Lepoli 50 tisoč, Martino Mosetti 20 tisoč lir.

Občina bo letos organizirala dve poletni središči za otroke

Občina Gorica bo v sodelovanju z mladinskim središčem "O. Lenassi" pripravila med junijem in avgustom dve poletni središči za otroke in mladince. Poletni središči bosta delovali v zavodu Lenassi (od 22. junija do 1. septembra) in v otroškem vrtcu v Ul. Romagna od 3. julija do 18. avgusta. Prijave bodo sprejemali v petek, 26. t. m., od 9. do 12. ure in od 16.30 do 18.30 in v soboto, 27. maja, od 9. do 12. ure v zavodu Lenassi (tel. 83367). Prednost pri sprejemu v poletno središče bodo imeli otroci, ki imajo stalno bivališče v občini Gorica in ki izhajajo iz družin, kjer sta oba zakonca zaposlena. Število mest v obeh središčih je omejeno.

Ob vpisu, opozarjajo na občini, morajo starši predložiti družinski list in potrdilo o cepljenju (oboje na nekol-

kovanem papirju) in fotokopijo izkaznice o zdravstvenem zavarovanju mladotletnika).

V poletno središče bodo sprejeli otroke stare od šest do štirinajst let.

Ne Miloš pač pa Božidar Tabaj

V članku o podelitvi Linhartovih značk v Grosupljem, objavljen je bil v torek, se je v naslov vrinila neljuba pomota. Namesto Božidarja smo v naslov zapisali Miloša Tabaja, ne pa Božidarja, kakor pravilno izhaja iz članka. Nenamerna zamenjava, za katero se oprostamo in upamo, da nam brata Miloš in Božidar, sicer oba dobro znana v štandreški skupnosti, ne bosta zamerila.

Slovesnost ob splavitvi velike potniške ladje

V tržiški ladjedelnici bo danes slovesnost, kakršne ni bilo že več kakor dve desetletji. Splavitvi bodo veliko luksuzno potniško ladjo Crown Princes, ki so jo izdelali za ameriškega brodarja.

Splavitve bodo izvedli s poplavo doka. Vrhunec slovesnosti bo ob 10.30.

Ladja je dolga 245 metrov, široka 32, namenjena pa je luksuznim križarenjem. Na krov bo lahko sprejela okrog dva tisoč oseb, poleg šeststo članske posadke. Ladjo so začeli graditi junija lani, dokončali pa naj bi jo približno v letu dni. Današnje slovesnosti se bo udeležil minister za državne soudeležbe, Carlo Fracanzani.

Vloga dežele FJK

V konferenčni dvorani Palace hotela bo danes ob 18.30 javna razprava na temo Furlanija-Julijska krajina med Vzhodom in Zahodom. Govorili bodo Alessandro Graffini, Maurizio Sacconi, Gino Giugni in Nereo Laroni. Uvodni pogo postega imela Luigi Blasig in Cesare Tomasetti. Razpravo prireja revija Mitteleuropa.

razstave

V galeriji Rika Debeljaka v Kanalu bodo danes ob 19. uri odprli razstavo slik in grafik Biljane Unkovske. Makedonsko umetnico, ki sicer živi in dela v Ljubljani, bo predstavil umetnostni kritik Janez Mesesnel. Razstava bo na ogled do 17. junija.

V razstavnici galeriji Meblo v Novi Gorici pa bodo jutri, 26. maja, ob 18. uri odprli razstavo skulptur Marjana Koniča iz Šempetra. Umetnika bo predstavila Nives Marvin. Razstava bo odprta do 10. junija.

V župnijski dvorani pri Sv. Ani bodo jutri ob 18. uri odprli skupinsko razstavo štirinajstih slikarjev - naivcev iz raznih krajev naše dežele. Odprta bo do nedelje.

V čitalnici semenišča je do 27. maja odprta dokumentarna in ikonografska

V prostorih DSP v Ljubljani

Protestni literarni večeri slovenskih književnikov

V prostorih Društva slovenskih pisateljev se od začetka meseca ponavlja tisto, kar je bilo značilno nekako za isti čas v lanskem letu. Na pobudo slovenskega pisateljskega društva se namreč vrstijo protestni literarni večeri, katerih namen je opozoriti na odprt problem t. i. četverice. Prvi tovrstni večer je bil že na dan aretacije Janeza Janše, t. j. v petek, 5. maja, takoj zatem sta sledila še dva. Protest se je nato nadaljeval v drugačni obliki, solidarnost z Janšo so pisatelji izrazili na prireditvah, ki so jih organizirali v različnih krajih ob počastitvi obletnice Cankarjevega rojstva in na prireditvah, na katerih so sodelovale še druge organizacije (npr. na zborovanju na Trgu osvoboditve itd.) Od ponedeljka dalje potekajo literarni večeri zopet na sedežu Društva slovenskih pisateljev, kot je bilo poudarjeno na seji upravnega odbora pa se bodo nadaljevali vse do tlej dokler bo veljala nelegitima sodba proti Ivanu Borštnerju, Janezu Janši, Davidu Tasiču in Franciju Zavrlu. Protestni literarni večeri bodo za zdaj na sporedu ob ponedeljkih v večernih urah.

Zadnji večer, tj. ravno v ponedeljek, je bil nekaj posebnega, saj so na njem sodelovali gledališčniki. Pravzaprav so to bili nekateri člani ansambla Mestnega gledališča ljubljanskega, ki so uprizorili del gledališke drame Dachauski procesi, tj. dela, ki ga trenutno z velikim uspehom predvajajo v omenjenem gledališču. Gledališčnike je predstavil zastopnik Društva slovenskih pisateljev Tone Partljič, na koncu pa je spregovorila predstavnica Odbora za varstvo človekovih pravic Alenka Puhar, ki je posredovala nekaj svežih informacij o Janši in Borštnerju.

Društvo slovenskih pisateljev je lani, do epiloga konec julija, petintri-desetkrat priredilo protestne literarne večere. Koliko jih bo pa letos? **IVAN VOGRIC**

Na letošnjem gledališkem srečanju v Grosupljem

Gledališki skupini Gorica lepo priznanje

Člani Gledališke skupine Gorica oziroma njen vodja Janez Povše so na letošnjem zaključnem republiškem srečanju v Grosupljem prejeli zlato Linhartovo značko Združenja gledaliških in lutkovnih skupin Slovenije. Priznanje je prejel tudi Božo Tabaj iz Standreža.

Pomembno je, da je Gledališka skupina Gorica dobila odličje za »kulturo govora« v predstavi poezije Andreja Kokota Kamen molka, s katero je nastopila na slovenski gimnaziji v Celovcu, na učiteljsku Simon Gregorčič v Gorici, v goriškem Kulturnem domu ter na Srednje družboslovni ekonomski šoli in v Zavarovalnici Triglav v Novi Gorici. Skupina beleži sicer v tekoči sezoni blizu 20 nastopov, med katerimi velja poleg omenjene predstave omeniti še udeležbo na Sklicu zamejskih pesnikov, nastope na treh večerih vedrega značaja in pa nastop v Muzeju ljudske revolucije v Ljubljani ob Kulturnem utripu Slovencev na Goriškem in Tržaškem.

Skratka, uspešna sezona mlade skupine, ki tako rekoč v prvi sezoni rednega nastopanja in delovanja že žanje

uspehe na pomembnih slovenskih gledaliških prireditvah. Ti uspehi bodo najbrž spodbudili še večjo zagnanost v delo.

Na sliki (foto M. Čubej): iz predstave poezije Andreja Kokota Kamen molka na učiteljsku Simon Gregorčič v Gorici

Izšli Zapisi iz pregnanstva bratov Rosselli ustanoviteljev akcijskega gibanja v Italiji

Italijanski zgodovinar Costanzo Casucci, eden najbolj vztrajnih preučevalcev italijanskih državnih, pa tudi zasebnih arhivov, je izdal te dni zanimivo publikacijo pod naslovom "Zapisi iz pregnanstva", ki obravnava protifašistično dejavnost bratov Rosselli, zlasti pa Carla Rossellija, med dvema vojnama. Bila sta tvorca tako imenovanega akcijskega gibanja, o katerem zgodovinarji vse bolj soglašajo, da je bilo pravzaprav prvo, ki se je iz pregnanstva odločilo za dejavni boj proti fašizmu.

Protifašistično dejavnost sta brata Rosselli razvijala zlasti v Franciji in sta z njo stopenjavala (v drugi fazi skupaj z bolj organiziranimi silami levice, zlasti pa komunistov) vse do 9. junija 1937, ko ju je dal Mussolini umoriti prek agentov tajne fašistične policije in privrženec francoske skrajne desnice. Umor bratov Rosselli je v mednarodni javnosti odmeval tako, da se je fašistični režim v Italiji "hudo zamajal", kakor priznava v svojih spominih tudi tedanji fašistični minister Bottai.

Brata Rosselli so najprej zaprli, nato pa internirali na otoku Lipari, severno od Sicilije. Na njem sta ostala do leta 1929, ko sta s pomočjo italijanskih ilegalcev uspela pobegeti skupaj s protifašistoma Emilio Lussu-jem in Faustom Nittijem. Po hudih peripetijah na morju so uspeli doseči francosko obalo (tedaj so protifašistične skupine organizirale, ali pa skušale organizirati več akcij za osvoboditev političnih jetnikov iz italijanskih zaporov: v okviru ene takih akcij je uspel zbežati v Francijo tudi Sandro Pertini, še pred nekaj leti predsednik italijanske republike).

Tako imenovano Akcijsko gibanje, ki sta ga ustanovila brata Rosselli, je zlasti po letu 1930 izvedlo kar v Italiji več drznih akcij, ki jih je občudoval ves tedanji napredni svet. Med najbolj senzacionalnimi je bil podvig, ko sta letalca Bassanese in Dolci septembra 1930 leta sredi dneva nizko in večkrat preletela Milan ter odvrkla na tisoče protifašističnih letakov. Vrnila sta se srečno v Francijo, ne da bi ju kdo motil. To je bil čas, ko se je fašizem tako rekoč nezadržno vzpenjal v Italiji.

Zapisi iz pregnanstva omenjajo in komentirajo tudi te akcije. Vendar najprej stavek, dva o Casucciju, ki je uspel sestaviti te zapise, jih dopolniti s svojimi pojasnili in pogledi, vse skupaj pa oblikovati v publikacijo, ki ni zanimiva samo zavoljo "protifašističnih akcij", marveč tudi zato, ker politično zapolnjuje zgodovinsko praznino: opredeljuje namreč in upravičeno izpostavlja pionirsko vlogo akcijskega gibanja v protifašističnem boju. Akcijsko gibanje se je med drugo svetovno vojno spremenilo v gibanje pod imenom "Giustizia e libertà" (Pravica in svoboda), v njem pa so kot partizani sodelovale številne in znane protifašistične osebnosti. Med njimi je bil tudi Ferruccio Parri, prvi predsednik italijanske vlade po drugi svetovni vojni.

No, Casucci je v bistvu vseskozi tako rekoč simpatiziral s tem gibanjem, dasiravno je bil po vojni nekaj časa v republikanski stranki, zatem pa, do leta 1949 v komunistični partiji, v kateri je sodeloval zlasti z Bufalini-jem, prav tako znanim spremljevalcem in ocenjevalcem zgodovinskih gibanj (Bufalini je sicer pozneje vse do Berlinguerjeve smrti določen čas vodil "zunanjo" politiko italijanskih komunistov); leta 1949, po resoluciji

Informbiroja, pa je prestopil med socialiste, zatem pa je postal (in je še danes) "neodvisni laik". Njegova temeljna vzgoja je bila sicer "liberalna", navdihovala se je zlasti iz filozofije Benedetto Croceja.

Ena bistvenih značilnosti te publikacije je v tem, da je uspela pričarati "dinamičnost" akcijskega gibanja med dvema vojnama, za razliko od dobrega dela drugih strank in gibanj, ki so v glavnem "razpravljalna". Znano je, da nekaterim ta dinamičnost ni bila všeč, češ, da je bila pogosto "nezrela", kakor je včasih trdil na primer Nenni, vodja italijanskih socialistov, ali pa naravnost "neoportuna", kakor jo je ocenil komunistični prvak Luigi Longo.

Komunisti so določeni čas gibanje odkrito obsojali, češ, da "je izhajalo in podpiralo buržuazijo" (neglede na nenehna nasprotna dokazovanja bratov Rosselli). Tudi socialistična "zmerna" skupina (v njej je bil na primer Claudio Treves) je bila mnenja, da akcijsko gibanje "spravlja v nevarnost protifašistični boj" in da v bistvu krepí rast fašizma. In celo Giuseppe Saragat (socialist, pozneje socialni demokrat, po drugi svetovni vojni tudi predsednik italijanske republike) je presodil, da gibanje "preveč naglaša buržuazijo, premalo pa proletariat".

Carlo Rosselli je iz Pariza leta 1935 odgovarjal na očitke Tretje internacionale, da "obrača akcijsko gibanje hrbet protifašističnim delavcem", s trditvijo, da "komunistična teza o tem, da bodo padcu fašizma sledile kolektivistične ureditve, ni dolgoročna, saj zanemarlja človeka". Togliatti je bržčas, prav tako leta 1935, prejel pismo Carla Rossellija, v katerem je ta pojasnjeval, da niso pravi temu, da bi boj proti fašizmu vodili iz razrednega stališča, da pa bi bilo "nujno upoštevati širšo družbeno pahljačo".

"Zapisi iz pregnanstva" vsebujejo tudi pismo, ki sta ga brata Rosselli naslovila na komunističnega prvaka Giorgia Amendola, ki ga je že takrat protifašistična fronta imela za tako rekoč politično najbolj prožnega predstavnika levega krila te fronte. V pismu sta prepričljivo navajala, da "sta še kako za proletariat, da pa si ga hkrati predstavljata svobodnega tako v tovarnah, kakor v mestih".

Carlo in Nello Rosselli (tako sta se imenovala brata) sta v svojih razmišljanjih izhajala iz nekaterih, kakor je po vojni priznal tudi vodja italijanskih komunistov Togliatti, dobesedno

"prostranih, zato pa od vseh sprejemljivih filozofskih postavk". Iz pisem izhaja, da je Carlo Rosselli trdil, da je že v biti človeka to, da je včasih "konzervativec in revolucionar, drugič pa spet dogmatik in liberalec" in da ga preprosto ni mogoče uklesčiti v neko trajno politično obnašanje.

V tem duhu sta se brata Rosselli, kakor je zdaj razvidno iz teh zapisov (vsebinska nekaterih je bila že znana, so pa tudi zapisi, ki predstavljajo popolno novost) zavzemala ne za obnovo liberalne države, kakršna je bila Italija pred prvo svetovno vojno in kmalu po njej, marveč za ustavno "korenito novo državo, temelječo na sodelovanju ljudskih slojev in usmerjeno v priznavanje najširših družbenih pravic". Casucci utemeljeno razlaga, da jima je šlo za ustvaritev svobodne in republikanske države, ki naj bi ravnala "revolucionarno s tem, da bi bila z ene strani odprta delavske-mu razredu, z druge pa naj bi se napajala iz dragocene tradicije italijanskega Preporoda (Risorgimenta)".

Sestavljalce "Zapisov in pregnanstva" sklepa najprej, da gradivo potr-

juje, da niso bili samo komunisti tisti, ki so "hegemonizirali" boj proti fašizmu, marveč da so v njem sodelovali tudi drugi, nekateri, kot prav akcijsko gibanje, pa so bili naravnost njegovi iniciatorji. Carlo Rosselli naj bi potemtakem bil politična osebnost najvišjega nivoja, dejansko "oče" današnje republike. Ni res, kakor je razvidno iz Pisem, da bi bil samo akcijski mož, navdihovala ga je tudi "prožna in človeška ideologija". Odseval je, naglašal Casucci, nekakšno "stalno moralno napetost", pa celo nestrpnost.

Avtor publikacije meni, da bi ustrezalo, če bi Carla Rossellija (skupaj z njegovim bratom) pričeli dojemati preprosto kot "Mazzinija (tvorca italijanskega Preporoda) tega stoletja", kot "pionirskega nosilca boja proti fašizmu v imenu najširše levice".

Ocenjevalci knjige oziroma Pisem so v en glas mnenja, da gre za "suh, gladek in tekoč slog", brez vsakršne retorike in povsem na drugem koncu, denimo, marksistično-leninistične mitologije.

MIRO KOČJAN

Britanska fotografija

Martin Parr, iz serije »Zadnje pribežališče« (1985)

Srečanje mladih slovenskih glasbenikov treh dežel

V veliki dvorani Slovenske filharmonije v Ljubljani je bilo v soboto, 20. t. m., »Sedmo srečanje mladih slovenskih glasbenikov treh dežel«; avstrijske Koroške, tržaške in videmske pokrajine ter Slovenije. Prireditelja sta bila zveza društev glasbenih pedagogov Slovenije in Glasbena mladina mesta Ljubljane.

V sporedu, ki je obsegal dvajset točk, so nastopili gojenci osmih glasbenih šol iz Slovenije (Novo Mesto, Hrastnik, Maribor, Radovljica, Ptuj, Ljubljana, Titovo Velenje, Koper) ter gojenci Glasbene šole na Koroškem, Glasbene šole GM iz Trsta in Glasbene šole GM iz Špetra Slovenov v Beneški Sloveniji.

Glasbeno šolo iz Špetra Slovenov je zastopal trio Ruben Specogna (violina), Stefano Qualizza (violina) in Ariana Trusnjach (violončelo), ki je pod mentorskim vodstvom prof. Petra Filipčiča zaigral Hartigove Otroške pesmi za dve violini in violončelo, glasbeno šolo Glasbene matice iz Trsta

pa kvartet Erika Buzečan (flavta), Daša Radovič (violina), Vasja Legiša (violončelo) in Marko Ozbič (klavir), ki je prav tako pod mentorskim vodstvom prof. Petra Filipčiča, zaigral Marka Ozbiča trstavčno Suito za flavto, violino, violončelo in klavir. Glasbena matica iz Trsta je bila zastopana še s svojim šolskim godalnim orkestrom, ki je skupno z godalnim orkestrom CGV glasbene šole iz Kopra in solistko Tanjo Benevolj pod taktirko Boruta Logarja, zaigral Sugarjev Rondo za klavir in godala.

Pred začetkom sporeda je nastopajoče pozdravila in kratko spregovorila o važnosti glasbene vzgoje in kulture pri najmlajših, kakor tudi o povezovanju mladih slovenskih glasbenikov iz matične Slovenije in iz slovenskega zamejstva, predsednica skupščine mesta Ljubljane Nuša Kerševan. Predstavnikom sodelujočih glasbenih šol in gojencem pa so v popoldanskih urah priredili sprejem v mestni skupščini, kjer so jih pozdravili predsednik

mestne konference SZDL Jože Osterman in predsednik mestnega komiteja za izobraževanje in kulturo.

Nastopu gojencev v veliki dvorani Slovenske filharmonije je prisostvovalo kar veliko število prijateljev mladine, ki so izvajanja vseh nastopajočih spremljali z veliko pozornostjo in aplavzi. Velike pozornosti so bili deležni tako mladi gojenci iz Beneške Slovenije, ki so v komornem sestavu, delujejo šele prvo leto, na glasbeni šoli pa se učijo komaj drugo leto. Nastopili so pogumno in kar prepričljivo. Isto velja za tržako komorno skupino, ki jo sestavljajo gojenci višjih letnikov. Zanimivo skladbo Marka Ozbiča, mladega komponista iz razreda šole GM za kompozicijo prof. Alda Kumarja, so zaigrali z lepim izvajalskim pristopom. Posebno velik aplavz pa so poželi mladi združeni orkestraši glasbenih šol iz Kopra in iz Trsta, saj je že sam pogled na okrog 35-članski godalni ansambel učinkoval na moč spodbudno. (j. k.)

BORIS ŠULIGOJ

Neverjetno navdušenje na finalni tekmi pokala nogometnih prvakov v Barceloni

Nezadržni Milan pregazil nebogljeno Steauo

Milan - Steaua 4:0 (3:0)

STRELECA: v 17. in 38. min. Gullit, v 27. in 46. min. Van Basten.

MILAN: G. Galli, Tassotti, Maldini, Colombo, Costacurta (v 74. min. F. Galli), Baresi, Donadoni, Rijkaard, Van Basten, Gullit (v 60. min. Virdis), Ancelotti.

STEAU: Lung, Petrescu, Ungureanu, Bumbescu, Stojca, Iovan, Lacatus, Minea, Piturca, Hagi, Rotariu (v 46. min. Balint).

SODNIK: Tritschler (ZRN). KOTI: 5.5. OPOMIN: Baresi zaradi grobe igre. GLEDALCEV: 97.000.

Zlata knjiga

1955/56 Real Madrid; 1956/57 Real Madrid; 1957/58 Real Madrid; 1958/59 Real Madrid; 1959/60 Real Madrid; 1960/61 Benfica; 1961/62 Benfica; 1962/63 Milan; 1963/64 Inter; 1964/65 Inter; 1965/66 Real Madrid; 1966/67 Celtic Glasgow; 1967/68 Manchester United; 1968/69 Milan; 1969/70 Feyenoord; 1970/71 Ajax; 1971/72 Ajax; 1972/73 Ajax; 1973/74 Bayern; 1974/75 Bayern; 1975/76 Bayern; 1976/77 Liverpool; 1977/78 Liverpool; 1978/79 Nottingham Forest; 1979/80 Nottingham Forest; 1980/81 Liverpool; 1981/82 Aston Villa; 1982/83 Hamburger; 1983/84 Liverpool; 1984/85 Juventus; 1985/86 Steaua; 1986/87 Porto; 1987/88 PSV Eindhoven; 1988/89 Milan.

Nezadržni! Naustavljivi! Vsestransko nogometno popolni! Taki so bili sinoči igralci Milana, ki so pregazili romunske prvake Steaua v vseh elementih igre. Bili so tehnično brezhibni, fizično pripravljeni, prodornejši, hitrejši ter so gospodarili po vsem igrišču. Le podatek: prvi strel proti vratom Milana so Romuni dali le dve minuti pred koncem, ko je bilo seveda vse že zdavnaj zaključeno.

Tekma se je začela v neverjetnem vzdušju. V mitičnem barcelonskem stadionu "Neu Camp" je bilo namreč najmanj 80 tisoč italijanskih navijačev, ki so vihтели na tisoče Milanovih zastav. Igralci trenerja Sacchi pa so bogato poplačali zaupanje gledalcev ter so začeli poletavno. Takoj je bilo jasno, da si ekipi nista enakovredni, saj so bili Milanovi igralci vedno prvi pri žogi. Nekateri so to počasnost Romunov napovedovali, češ da so preutrujeni od dolge in naporne nogometne sezone.

Milan je dosegel štiri gole, lahko pa bi jih še najmanj toliko, saj je napravil vrsto ugodnih priložnosti. Vendar že itak visoka zmaga ne kaže verodostojno tistega, kar sta ekipi prikazali na igrišču. Potem ko je Gullit na začetku tekme zadel vratnico, je kmalu dosegel prvi gol, saj je pravilno startal na žogo, ki jo je vratar odbil Donadoniju. Le deset minut je bilo treba čakati na drugi zadetek: Tassotti je podal z desne, Van Basten pa je lepo zadel z glavo in podvojil. Tretji gol je bil verjetno najlepši, dosegel pa ga je Gullit z natančnim strelom od daleč po podaji Donadonija.

Že po prvem polčasu je bilo torej tekme konec. To je bilo tudi razvidno v intervjuju, ki ga je med prvim in drugim delom igre dal Milanov predsednik Berlusconi, ki je med drugim dejal, da je bil Gullit najboljši nogometaš na terenu. Komaj so igralci stopili na igrišče za nadaljevanje tekme, je Van Basten po lepi podaji Rijkaarda zapečatil končni izid. Kmalu nato je Gullit zapustil igrišče zaradi lažje poškodbe, nadomestil pa ga je Virdis, ki je zgrešil vsaj tri zadetke.

Ob koncu tekme je bilo seveda vzdušje v Milanovem taboru nepopisno, veselili pa so se tudi Milanovi navijači doma v Italiji ter seveda tudi v Trstu, kjer se jih je na Trgu Unità zbralo okrog 2 tisoč, manjkali pa niso seveda hupajoči sprevedi po ulicah.

Milan je tako dokazal, da je najmočnejša ekipa v Evropi in verjetno tudi na svetu, trener Sacchi pa jo vodi moderno, agresivno in z zmagovito mentaliteto.

Na sliki (telefoto AP): tako je Van Basten dosegel drugi zadetek za svojo ekipo.

Disciplinski ukrepi

Tokrat malo izključenih

MILAN — Disciplinska komisija italijanske nogometne zveze je bila tokrat še kar prizanesljiva. Za eno kolo je namreč diskvalificirala igralca Coma Centija in Invernizzija ter še Righettija (Lecce). V B ligi pa so bili za eno kolo izključeni: Pesce (Catanaro), Da Mommio (Messina), Dell'Anno (Taranto), Evangelisti (Ancona), Ficarra (Licata), Mariotto (Reggina), Mazzaferro (Berletta), Rossini (Parma), Ruffini (Padova), Signori (Piacenza) in Vignola (Empoli).

Več diskvalificiranih je bilo tudi v C-1 ligi, med temi za eno kolo tudi igralec Triestine Butti.

Včeraj v parlamentu odobrili dekret za SP

RIM — Italijanski senat je včeraj odobril zakonski dekret o svetovnem prvenstvu, ki bo prihodnje leto v Italiji. Poslanska zbornica ga je odobrila 4. maja, tudi tokrat pa so proti glasovali komunisti in evropski federalisti, medtem ko so se vzdržali misovci. Zakon predvideva predvsem finansiranje športnih objektov in popravila nogometnih igrišč.

Tokrat neodločeno med Urugvajem in Paragvajem

QUITO — V prijateljski nogometni tekmi sta Urugvaj in Paragvaj igrala neodločeno 1:1. Reprezentanci sta se zadnjič pomerili pred tremi tedni, ko je s 3:1 zmagal Urugvaj.

Ivanišević boljši od Ariasa

FIRENCE — Na mednarodnem teniskem prvenstvu v Firencah se je Jugoslovčan Ivanišević z zmago s 6:2, 3:6, 6:2 proti Američanu Ariasu prebil v četrtfinale.

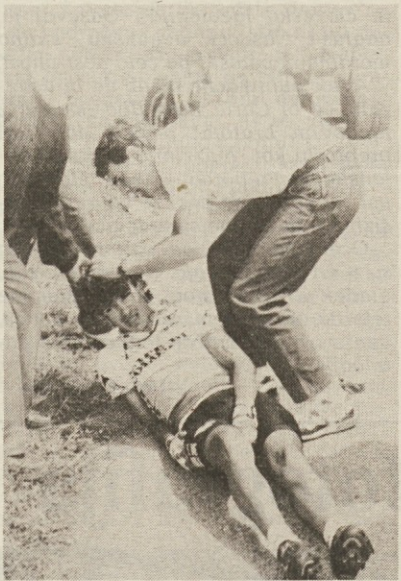
V 3. etapi kolesarske dirke po Italiji

Contini ubranil roza majico

COSENZA — Po koncu včerajšnje 3. etape kolesarske dirke po Italiji se je marsikdo spraševal, kdo je mladenič, ki je z več kot 14 sekundami naskoka pred glavnino sam prišel skozi cilj. Švicar Rolf Jaermann res ni znano ime. Med profesionalce je prestopil pred dvema letoma, od tedaj pa je osvojil le dve zmagi, eno na dirki po Romandiji in eno na dirkališču v Klingnauu.

Vsekakor je včerajšnja etapa, na kateri je Italijan Silvano Contini drugi dan zaporedoma nosil roza majico vodilnega na skupni lestvici, bolj spominjala na nedeljski izlet v naravo kot pa na preizkušnjo profesionalcev (prvih 140 kilometrov so prevozili s povprečno hitrostjo 26,400 km na uro). Odločitev je padla okrog 6 km pred ciljem, ko je glavnina dohitela Italijana Nespolija in Sovjeta Koničeva, ki sta pred tem poskusila srečo (njuna največja prednost je znašala 1'31"). Tedaj sta se v napad pognala Španec Villar in Švicar Jaermann, ki je 3 km pred ciljem pustil za sabo soubežnika in okusil veselje zmage.

Kljub temu da je bila včerajšnja etapa dokaj mirna in zaspana, padcev ni manjkalo. Najhuje jo je skupil Kolumbijec Arias, ki si je zlomil ključnico, ter Italijan Lelli, za katerega se je »Giro« prav tako končal. Lelli je sicer hotel nadaljevati dirko, vendar mu je Franco Cribioli to preprečil. Do zadnjega padca je prišlo po sprintu za drugo mesto: Cavallaro se je znašel na tleh, nanj pa je zavozil Boffo. Povejmo še, da se je etapa začela z nekajminutno zamudo, ker so predstavniki Panasonic, Malvorja, Alfaluma in Selca ostali uklešeni na avtocesti, kjer je prišlo do neke nesreče.

Jugoslovčan Jure Pavlič se med prvo dvajseterico ni uvrstil, po predvčeraj-

šnji 2. etapi pa je na skupni lestvici zasedal 127. mesto z zaostankom 9'53".

Danes bo na vrsti najdaljša etapa, Cosenza - Potenza za skupnih 275 km.

VRSTNI RED 3. ETAPE: 1. Jaermann (Švi.), ki je 204 km od Scille do Cosenze prevozil v 5.59'40" s povprečno hitrostjo 34,032 km na uro (odbiček 10"); 2. Sorensen (Dan.) po 14" (odbiček 7"); 3. Da Silva (Por.) po 14" (odbiček 3"); 4. Boffo (It.) po 14" (odbiček 2"); 5. Saronni (It.); 6. Cavallaro (It.); 7. Martinello (It.); 8. Lemond (ZDA); 9. Canzonieri (It.); 10. Cassani (It.); 11. Van Den Brande (Bel.); 12. Pierce (ZDA); 13. Haex (Bel.); 14. Dubois (Fr.); 15. Kimmage (Ir.); 16. Anderson (Avs.); 17. Garde (Fr.); 18. Lubberding (Niz.); 19. Rochi (It.); 20. Tchmile (SZ), vsi po 14".

SKUPNA LESTVICA: 1. Contini (It.) v 12.53'27" s povprečno hitrostjo 38,128 km na uro; 2. Da Silva (Por.) po 11"; 3. Giupponi (It.) 15"; 4. Breukink (Niz.) 23"; 5. Fondriest (It.) 27"; 6. Zimmermann (Švi.) 48"; 7. Fignon (Fr.) 49"; 8. Roche (Ir.) 55"; 9. Elli (It.) 57"; 10. Rominger (Švi.) 58"; 11. Ugrumov (SZ) 1'02"; 12. Ivanov (SZ) 1'02"; 13. Bugno (It.) 1'05"; 14. Herrera (Kol.) 1'05"; 15. Piasecki (Pol.) 1'09"; 16. Schepers (Bel.) 1'10"; 17. Carcano (It.) 1'11"; 18. Jaermann (Švi.) 1'15"; 19. Volpi (It.) 1'20"; 20. Lejarreta (Šp.) 1'25".

Na sliki (telefoto AP): za Kolumbijca Ariasa se je »Giro« končal, saj si je zlomil ključnico.

V Milanu četrta tekma košarkarskega play offa

Danes Philips že prvak?

MILAN — Danes bo v slovitom Palatrussardiju v Milanu četrta tekma košarkarskega play offa za naslov italijanskega prvaka med domačim Philipsom in Enichemom iz Livorna. Domačini so tokrat absolutni favoriti, saj lahko računajo na svojo izredno publiko, predvsem pa v seštevku tekem vodijo z 2:1 in bi jim torej morebitna današnja zmaga matematično prinesla tudi naslov. Peta tekma bi bila v tem primeru povsem nepotrebna, tega pa se zavedajo vsi igralci Enichema, ki jih vodi Alberto Buccini. Slednji je namreč dejal, da so njegovi igralci izgubili tretjo tekmo doma izključno zaradi slabe psihične priprave. Po drugi strani pa je milanski trener Casalini poudaril, da je bila na strani Philipsa predvsem psihična čvrstost, saj se Meneghin in tovariši niso predali niti tedaj, ko so izgubljali za devet točk.

Milanski play Mike D'Antoni je prepričan, da bo današnja tekma tudi zadnja. Dodal je še, da bo tokrat bistvena obramba, ki je večkrat pešala.

Košarkarski turnir v Dortmundu

Zmaga Jugoslavije

JUGOSLAVIJA - ITALIJA 74:61
JUGOSLAVIJA: Danilović 7, Radulović 14, Čutura 15, Kukoč 17, Paspalj 5, Radović, Vranković, Divac 6, Primorac 2, Zdovc 8.

ITALIJA: Gentile 9, Dell'Agnello, Bosa 8, Vescovi 13, Iacopini 6, Binelli 10, Riva

9, Tolotti, Rusconi 4, Masetti, Esposito 2, Cantarello.

Na turnirju v Dortmundu, katerega izvedenci imenujejo tudi »svetovni pokal«, je Jugoslavija gladko premagala Italijo. Jugoslovani so bili boljši v vseh elementih igre in so si uspeh povsem zaslužili.

Nova trenerja Ipfima in Cantine Riunite

TURIN, REGGIO EMILIA — Dido Guerrieri je novi trener turinskega Ipfima, ki je letos presenetljivo izpadel v A-2 ligo. Joe Isaac pa bo nadomestil Piera Pasinija na trenerski klopi Cantine Riunite, ki so se pred kratkim komaj rešile izpada v A-2 ligo.

1. jugoslovanska nogometna liga

C. zvezda zmanjšala zaostanek za Vojvodino

V 31. kolu 1. jugoslovanske nogometne lige so dosegli naslednje izide:

Čelik - Sloboda 1:2, Radnički - Vojvodina 2:1, Rijeka - Sarajevo 2:3 (regularni del 0:0), Velež - Hajduk 5:4 (regularni del 2:2), Željezničar - Dinamo 1:0, Crvena zvezda - Napredak 4:0, Spartak - Partizan 2:0, Rad - Osijek 3:1.

LESTVICA: Vojvodina 37, Crvena zvezda 34, Dinamo in Rad 31, Hajduk 30, Radnički in Osijek 29, Partizan in Vardar 27, Velež, Sloboda in Spartak 26, Rijeka, Sarajevo in Budućnost 24, Željezničar 23, Napredak 21, Čelik 17.

šport na primorskem

Rokometna tekmovanja so se iztekla

V Ajdovščini so imeli konec prejšnjega tedna pravi športni praznik. Proslavili so namreč uspeh domačih rokometarjev, ki so osvojili naslov republiških prvakov. Tudi v sklepni tekmi pred domačim občinstvom so visoko zmagale, Olimpijo so ugnale kar s 37:19. Burja in Ferorehna sta tik nad sredino lestvice, kar je solidna uvrstitve, Cerkno pa je pristalo na predzadnjem mestu. Končalo se je tudi tekmovanje v moški republiški ligi. Ajdovci so se uvrstili na zelo dobro 3. mesto, Jadran iz Kozine pa mesto za njimi.

Ponovno so zadovoljila primorska nogometna moštva. Koper se je iz Maribora vrnil s pomembno točko, ki jo je osvojil po streljanju enajstmetrovk. Tekma se je sicer končala pri 0:0. V republiški ligi dve zmagi: Hmezd - Izola 0:5 in Vozila - Mura 1:0. Tako Izola kot Vozila sta tik pod vrhom razpredelnice. V območni ligi je Jadran Lama kljub porazu v Naklem ostal prvi, ostalim primorskim moštvom pa ne gre po načrtih. Vodilni enajsterici primorske lige, Tabor Jadran in Solinar Piran, pa še naprej zmagujeta in sta edina kandidata za vrh.

Odbojarska ligaška tekmovanja so že zdavnaj mimo, zato pa so tekmovalce še kadetinke na finalu prvenstva Slovenije. Prvak je postal Koper Cimos, Nova Gorica pa je tretja.

V Izoli je bila tradicionalna Istrska veslaška regata, na kateri je nastopilo 286 veslačev in veslačic iz Jugoslavije in Italije. Prehodni pokal je osvojila puljska Istra pred izolskim Argom. Z mednarodnih prizorišč pa velja omeniti velik dosežek idrijskega kolesarja Valterja Bonče, ki se je na dirki za veliko nagrado Carrera v Avstriji odlično kosal tudi s profesionalci in osvojil 4. mesto.

Konec tedna bo Primorska v znamenju avto rallyja. V petek in soboto bo namreč na idrijskih in ajdovskih cestah potekal rally Saturnus, veljaven za evropsko prvenstvo. (DK)

Zamejsko balinarsko prvenstvo

Zavrtljaj velikih presenečenj

Peto kolo rednega dela zamejskega balinarskega prvenstva nam je postreglo s kopico izredno presenetljivih rezultatov. Za največjega je poskrbela Gaja, ki je kar v gosteh osvojila vse tri možne točke na račun tretjeuvrščene Zarje. Slednja je napravila lepo priložnost, da se približa vodilnemu Krasu, ki tokrat res ni blestel. Nerazpoloženi Bazovci so bili za gajevce res lahek plen. V tem srečanju izstopa prvi poraz domačega balinarja Sancina, ki je točko prepustil vse prej kot nezadržnemu Naturalu. Medtem ko se je Križmančičeva četverka dobro upirala nasprotniku in celo vodila s 7:3, je bila dvojica popolnoma brez moči in uspeho ji je osvojili le častno točko.

Tudi Danica z Vrha se po tem kolu res ne more veseliti. Brez dvoma je v domačem nastopu proti Poletu računala na kaj več kot na točko, ki jo je osvojila z Devetakom (med posamezniki). Srečanje četverke se je odločilo že v prvem lučaju, ko so gostje zaradi smole, ki se je tokrat držala zbijačca Danice (zadeti balinček ni šel s polja), z res odličnim bližanjem dosegli kar 7 točk in srečanja je bilo že tedaj praktično konec. Mak pa je bil tudi tokrat uspešen in je v Repnu iztržil že drugo zaporedno točko s Castaldom, ki je v srečanju enojk gladko premagal Hrovatiča. Prvič doslej je spodletelo tudi

krasovcem, ki so naleteli na res črn dan, in prvič je morala kloniti četverka, ki je proti vse prej kot nezadržni domači postavi kaj kmalu potegnila krajši konec. Pri rezultatu 10:4 za domačine so krasovci na zlatem krožniku podarili točko domačinom. Ponovno pa je prišel do zmage posameznik, ki se mora zahvaliti širokosti domačina Corteseja, ki mu je v nekaterih primerih kar sam omogočil, da je zlahka prišel do točk.

IZIDI 5. KOLA: Kraški dom - Mak 2:1 (4:11, 11:2, 11:1); Nabrežina - Kras 2:1 (8:11, 11:2, 11:4); Danica - Polet 1:2 (11:5, 4:11, 1:11); Zarja - Gaja 0:3 (5:11, 1:11, 7:11); prost je bil Sokol.

LESTVICA: Kras 10 točk, Danica 9, Polet 8, Zarja in Gaja 7, Sokol in Nabrežina 6, Kraški dom 5, Mak 2 točki.

PRIHODNJE KOLO (v četrtek, 25. 5.): v Nabrežini ob 19. uri Sokol - Polet; v Zgoniku ob 19.30 Kras - Mak; na Vrhu ob 19.30 Danica - Kraški dom; v Nabrežini ob 19.00 Nabrežina - Zarja; prosta bo Gaja.

Društveno ekipno prvenstvo C kategorije

IZID 2. KOLA: Polet - Borgo Lauro 4:4 (dvojice 7:13; četverke 13:2; tehnično zbijanje 25:17; zbijanje in obvezno bližanje 14:17). (Z. S.)

Kvalifikacijska tekma za prestop v 2. AL

V nedeljo Primorec - Moraro

V nedeljo se bo Primorec, ki je zasedel drugo mesto v svoji skupini 3. amaterske nogometne lige, pomeril z Morarom. Tekma bo veljala za napredovanje v 2. amatersko ligo, odigrali pa jo bodo ob 16. uri Vižovljah. Moraro je v kvalifikacijah za napredovanje že premagal ekipo Torre Tapogliano.

Nogometno prvenstvo under 18

PRIMORJE - SANT'ANDREA 0:1 (0:1)
PRIMORJE: Blason, Babič, Škabar (Maksi Tence), Lukša, T. Tence, Štoka, Žagar, Šuc, D. Sedmak, Trampus, P. Sedmak.

Za ta turnir so se Prosečanom pridružili še štirje igralci kriške Vesne (Babič, Diego in Peter Sedmak, Tence). Kljub temu pa so že v prvi tekmi nepričakovano izgubili. Le na začetku tekme so nasprotniku delali precej preglavic v napadu, kjer so rdečerumeni igrali požrtvovalno, a niso uspeli zaključiti akcij. Tržačani so bili vsekoli slabši, a so izkoristili edino priložnost, ki se jim je ponudila. V drugem polčasu so z nastopom Tenceja Prosečani poskusili vsaj izenačiti, vendar sta napetost igralcev in pa izredno slabo sojenje odigrala važno vlogo. Več strelav je končalo ob vrata, med gnečo igralcev pred nasprotnikovim vratarjem pa je bilo težavno usmeriti žogo v mrežo, tako da so sedaj možnosti Primorja, da se uvrsti v polfinale turnirja precej skromne. V naslednjih dveh tekmah se bo srečalo s Portualejem in Fortitudom. (Š. M.)

Na finalu dijaškega prvenstva v pletanju tudi Bauzonova in Kravos

Od 30. maja do 2. junija bodo v Messini finalna državna tekmovanja v pletanju v okviru dijaškega prvenstva. Na njih bosta sodelovala tudi predstavnika slovenskih šol, in sicer dijakinja klasičnega liceja Primož Trubar iz Gorice Emy Bauzon, ki bo tekmovala na 100 m metuljček ter Silvano Kravos (tehnični zavod Žiga Zois), ki se bo pomeril na 100 m prsno.

Ob koncu košarkarskega promocijskega prvenstva na Goriškem Letošnja sezona dobra šola za domovce

Pred dobrim tednom se je zaključilo letošnje košarkarsko promocijsko prvenstvo na Goriškem. Po 22 kolih je končno prvo mesto povsem zasluženno osvojila Arditia Cassa di Risparmio iz Gorice, ki je doživela le štiri poraze. Drugo mesto je osvojila Alba iz Krmina, tretje pa je pripadlo presenetljivemu Staranzanu, ki je letos potrdil vlogo perspektivne ekipe.

Arditia se bo v naslednji sezoni pridružila Arteju v D ligi, glede izpada v prvo divizijo pa ne bi smelo priti do večjih presenečenj. Prav vprašanje nazadovanja nam je letos še posebej pri srcu, saj so domovci po nerodnem prvenstvu običajni na predzadnjem mestu lestvice. V zadnjih sezonah ni prišlo, kljub pravilniku, ki je določal, da v nižjo ligo nazadujeta zadnji dve uvrščeni ekipi, do nobene izpada.

Prihodno sezono pa bodo verjetno imeli člani košarkarske federacije še dodatne probleme prav z nezadostnim številom nastopajočih ekip. Če bodo namreč želeli prirediti prvenstvo z 20 ekipami, bodo morali »poklicati« iz 1. divizije še kako postaviti.

Če po eni strani nam ni treba skrbeti za morebitni izpad iz lige, pa ostaja še naprej odprto vprašanje, kako bo z domovci v naslednji sezoni. Po dveh izrednih sezonah, ko jim je le za las ušlo napredovanje v D ligo, so letos odigrali morda najslabše prvenstvo odkar so v tej konkurenci. Že na začetku je bilo na dlani, da bodo Dornikovi varovanci odigrali podrejeno vlogo. Razlogov za to je bilo več, v prvi vrsti odpoved režiserja Merljaka, ki je ostal pri Sotecu iz Gradišča. Če temu dodamo še odhod Puštitija krminski Albi in pa dolgo izključitev (9 kol!) Nanuta, je bilo jasno, da bo bera Dornikovih varovancev odločno skromnejša. Kljub okrnjeni postavi pa so belo-rdeči poskrbeli za nekatere odlične nastope, ob čem pa doživeli tudi nekaj pekočih porazov, ki so zgovorno kazali na določeno nezrelost igralnega kadra. V nekaterih srečanjih je bilo žal občutiti pomanjkanje prave volje do zmage, zato je bilo večkrat prav mučno slediti sobotnim večernim tekmam.

Kljub vsemu pa menimo, da je bilo letošnje prvenstvo dobra šola vsem, ki jim je še pri srcu razvoj slovenske košarke na Goriškem. V dolgem pr-

venstvu so si sicer nabrali več izkušenj vsi tisti igralci, ki so v prejšnjih dveh sezonah le malokrat nastopili. Če bo društvo v naslednji sezoni znalo poskrbeti za kvalitetnejši igralški kader, bo od letošnjega prvenstva kljub vsem temnim sencam kaj pozitivnega ostalo.

Kakšne bodo novice v Domovi ekipi v naslednji sezoni? O tem je nedvomno še prerano govoriti. Radi pa bi izrazili upanje, da bi košarkarska federacija v naslednji sezoni končno ponovno uvedla play off. Tudi letošnje prvenstvo je namreč proti

koncu postalo za marsikatero ekipo prava mora, saj je bila končna uvrstitev že predčasno znana. Z dodatnimi zaključnimi srečanji pa bi imele še realne možnosti za napredovanje tudi tretje ali četrtouvrščene ekipe, ki bi v poslednjih srečanjih igrale na vse ali na nič. To bi seveda v goriške telovadnice pritegnilo še večje število košarkarskih navdušencev, ki že itak z zanimanjem sledijo temu dolgemu košarkarskemu prvenstvu.

(A. F.)

Na sliki: postava Doma, ki je nastopila v letošnjem prvenstvu.

Ruzzier v ospredju na Tirolskem

Konec prejšnjega tedna je bilo v Tannheimu na Tirolskem avstrijsko državno prvenstvo v hoji na 20 km, katerega se je udeležilo 69 atletkov iz 5 držav (Avstrije, ZRN, Madžarske, Jugoslavije in Italije). Nastopil je tudi naš hitrohodec Fabio Ruzzier, ki pa sta ga mučila močan prehlad in vročina, saj je prav zadnje dni pred tekmo zbolel. Zato seveda ni mogel tekrovati kot bi lahko in se je moral sprijazniti s sicer vseeno odličnim tretjim mestom za Madžarom Verebom ter Jugoslovanom Balekom. Za visoko uvrstitev se ima zahvaliti predvsem dejstvu, da je veliko število atletov zelo močno startalo, nadmorska višina 1200 m pa je na koncu večino spravila na kolena, tako da je npr. v zadnjih 2 km naš atlet prehitel kar 3 tekmovalce (enega Madžara celo v zadnjih 100 m). Z doseženim časom 1.34.17" (ki je sicer bolj čas dobrega treninga) pa je v takem fizičnem stanju Ruzzier zopet dokazal izredno voljo, ki je predvsem v tako napornem športu, kot je hitra hoja, večkrat odločilna.

Ob koncu 2. amaterske nogometne lige Kras: odličen začetek, slab konec

V nedeljo, 14. t. m., se je končalo tudi prvenstvo 2. amaterske lige. Tokrat bomo pregledali skupino D, v kateri je igral Kras. Podrobne podatke o prvem delu prvenstva, ki se je končalo 15. 1. 89, smo že objavili, in sicer 19. januarja.

Povratni del se je začel 22. 1. Kot v prvem delu, je bilo vreme res naklonjeno nogometašem, saj ni bila odložena nobena tekma (v prvem delu pa le ena). Končni naslov si je zagotovil Varmo, ki je v 30 tekmah zbral 39 točk in bo prihodnjo sezono igral v 1. AL. V 3. AL pa so izpadli Morsano (8 točk), Pocenja (20) in Kras (26). Skupno so odigrali 240 tekem, na katerih je padlo 506 golov (267 v prvem in 239 v drugem delu prvenstva). Povprečno smo torej videli 2,10 gola na tekmo. Prvenstva ne moremo primerjati z lanskim, ker so lani z izjemo Buttria nastopale izključno tržaške ekipe. Največ golov (28) smo videli v 15. kolu, najmanj (11) pa v 17. kolu. Kar 90 tekem se je končalo pri neodločenem izidu (40 v prvem in 50 v drugem delu). Največ neodločenih izidov (6) je bilo v 2. kolu, najmanj (1) pa smo zabeležili v 7., 9., 18. in 27. kolu. Najprodornejši napad je z 48 goli imel Rivignano. Najmanj golov (10) je dobil Maranese, najmanj (20) pa jih je dal Bertolio. Največ zmag (14) so dosegli Varmo, Rivignano in Gonars. Najmanj porazov je doživel Maranese, ki je skupaj z Latisano tudi dosegel največ remijev (17). Vsi negativni rekordi pa pripadajo Morsanu, ki je bil prava pepelka prvenstva: dobil je največ golov (63), doživel največ porazov (24), dosegel najmanj zmag (2) in zbral najmanj remijev (4).

Sedaj pa pogledjmo, kako je igral Kras, ki je s 26 točkami končal na 14. mestu lestvice (lani je s točko več bil na 9. mestu). V prvem delu prvenstva so krasovci zbrali 12 točk (3 zmage, 6 remijev, 6 porazov). V drugem delu prvenstva so v Repnu premagali Morsano, Bertolio in Indipendente, remizirali z Varmom, Latisano in Pocenjo ter zgubili le proti Flambru. Zbrali so 9 točk, dali 9 in prejeli 6 golov. V gosteh pa so premagali le Olimpio in remizirali s Castionesejem, Maranesejem in S. Marcom. Izgubili pa proti Zaulam, Morteglianu,

Gonarsu in Rivignanu. Osvojili so 5 točk, dali 4 in prejeli kar 13 golov.

V 15 tekmah na domačih tleh so krasovci zbrali 16 točk (5 zmag, 6 remijev, 4 porazi), dali 19 in prejeli 17 golov. V gosteh (15 tekem) pa osvojili 10 točk (2 zmagi, 6 remijev, 7 porazov), dali 9 in prejeli kar 22 golov. Skupni obračun Krasa je torej 27 točk (7 zmag, 12 remijev, 11 porazov), 28 danih in 39 prejetih golov.

V povratnem delu prvenstva sta bila izključena Marcosini z Latisano in Gonarsom ter Indrigo (Olimpia). Na razpolago so imeli le eno 11-metrovko, ki jo je uspešno izvedel D. Škabar (proti Castioneseju), proti pa kar pet: od teh je vratar Messina ubranil le tisto proti Indipendenteju, brez moči pa je bil proti Flambru, Pocenii, Morteglianu in Rivignanu.

Čeprav je Kras startal za obstanek v ligi, je odlično začel. Po štirih tekmah je imel že 6 točk, nakar se je začela serija bledih nastopov (10 tekem, 4 točke). Po porazu z Indipendentejem v 14. kolu je vodstvo odstranilo trenerja Gardinija. Na njegovo mesto je prišel Quintino Giovannini, vendar so se rezultati le deloma izboljšali. Do prve zmage je bilo treba čakati kar osem tekem (1:0, Olimpia v gosteh). Zato je ekipa večji del prvenstva tavalna na spodnjem delu lestvice. Proti koncu si Škabar in tovariši kljub trem zaporednim zmagam na domačih tleh niso zagotovili obstanka v ligi. Po dveh sezonah (86/87 in 87/88) se Kras ponovno vrača v 3. AL in to je res škoda, saj bo prihodnja 15. sezona, odkar Kras igra v amaterskih prvenstvih.

Trenerja Gardini in Giovannini sta v letošnjem prvenstvu poslala na igrišče 23 nogometašev, od katerih je le vratar Messina odigral vse tekme (v oklepaju doseženi zadetki):

30 odigranih tekem - Messina: 29; D. Škabar (4); 28: Indrigo, Granata (5) in Parma (4); 26: Marcosini in Rotta (2); 25: Fonda (8); 24: Fabris (5); 16: Škabar; 15: Puric in Cozman; 14: Vidali in Furlani; 13: Redivo; 12: Guidetti; 10: Žagar; 5: Villalta; 4: Basiacco; 3. L. Škabar; 2: Gasperini in M. Terčon; 1: Valentinuzzo.

B. RUPEL

V 1. moški košarkarski diviziji

Kontovel in Cicibona praznih rok

SKUPINA B

KONTOVEL - BARCOLANA B 63:74 (33:40)

KONTOVEL: Nabergoj 2, Pertot 4 (0:1), Kneipp 10 (1:2), Cingerla 12, Štoka 6, Bogatec 3 (1:1), Emili 26 (4:7), Verša 2.

TRI TOČKE: Cingerla 2, Kneipp 1; PM: 6:11; ON: 15.

V zadnji prvenstveni tekmi so Kontovelci doživeli nepričakovan poraz na domačih tleh proti drugi postavi Barcolane. Srečanje je bilo izenačeno tja do 10. minute, nakar so gostje odločneje nadaljevali in sklenili polčas s sedmimi točkami prednosti. Domačini so jih sicer prehiteli že v prvih minutah nadaljevanja (43:42 v 24'), vendar so nato povsem popustili in si dokončno zapravili zmago. Nsploh so tokrat vsi igrali pod lastnimi sposobnostmi.

Kontovel je v letošnjih osmih tekmah štirikrat zmagal. Ob tem obračunu pa so igralci le delno zadovoljni, saj so kar trikrat izgubili več po lastni krivdi kot po nasprotnikovi zaslugi. (Andrej)

SKUPINA C

CICIBONA - INTER 1904 76:123 (32:61)

CICIBONA: Jagodic 23 (1:2), Costantini 2, Plahuta 2 (0:1), Volk 12 (2:4), Betocchi 25 (5:7), Biancuzzi 2, Štrajn 10 (0:1).

Proti solidnemu nasprotniku so naši doživeli visok poraz. Treba je sicer povedati, da je Cicibona nastopila brez centrov. Tekma je od vsega začetka potekala v veliki prednosti gostov, le v drugem polčasu so naši zaigrali nekoliko bolje. Kljub stalnemu visokemu vodstvu Interja je bila tekma dopadljiva in so se lahko prav vsi izkazali. (David Štrajn)

obvestila - obvestila - obvestila - obvestila

ZDRUŽENJE SLOVENSKEH ŠPORTNIH DRUŠTEV V ITALIJI sklicuje v petek, 2. junija t.l., ob 19.30 v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju v dvorani tržaškega pomorskega kluba Sirena v Trstu, Brkovi, drevored Miramare štev. 32, tel. 422696, 19. deželni redni občni zbor.

Dnevnik red: 1. otvoritev občnega zbora; 2. sprejem novih članov; 3. izvolitev organov občnega zbora; 4. poročila; 5. pozdravi in diskusija na poročila; 6. razrešnica odboru; 7. volitve novega odbora; 8. zaključki.

JK ČUPA poziva vse člane, da se udeležijo regate TRST-BRIONI v organizaciji TPK Sirena od 2. do 4. junija.

JK ČUPA obvešča, da bo društveno športno tajništvo na razpolago članom vsako soboto od 18.30 do 19.30.

TPK SIRENA organizira naslednje JADRALNE TEČAJE: za otroke od 8. do 14. leta -

1. tečaj OPTIMIST od 15. do 26. junija 1989 in 2. tečaj OPTIMIST od 24. julija do 4. avgusta 1989; za mladince in odrasle SNIPE-FINN-420-FJ od 3. do 8. julija in WINDSURF od 17. do 22. julija 1989. Tajništvo je odprto vsako soboto od 14.30 do 17.30.

ZSSDI obvešča, da bo zaključek plavalnega tečaja v Lipici v torek, 30. maja. Tečajniki naj se zberejo v bazenu ob 16.30.

ZSSDI obvešča, da bo seja odbojarske komisije v torek, 30. t. m., ob 20 uri na sedežu zssdi v Ul. sv. Frančiška 20.

ŠZ SLOGA IN SK DEVIN vabita na tradicionalno spomladansko srečanje pobratenega SK Snežnik - Ilirska Bistrica. Srečanje bo v nedeljo, 28. t.m. Odhod z lastnimi avtomobili ob 7.30 izpred spomenika v Bazovici. Naprošamo, da prijavite svojo udeležbo najkasneje še danes, 25. t.m., pri odbornikih zgoraj omenjenih društev.

ALPINISTIČNI ODSEK SPDT vabi svoje člane na reden sestanek, ki bo v petek, jutri, ob 20.30 na sedežu odseka v Ul. Carducci 8/2. nad. Predaval bo Duško Jelinčič o potovanju po Južni Ameriki, med katerim je obiskal tudi Cordillero Blanco. Vabljeni!

SPDT prireja v dneh od 26. avgusta do 2. septembra tradicionalni enotedenski pohod v hribe, v Dolomite Brente. Vpisovanje na sedežu ZSSDI (Ul. sv. Frančiška 20/2. nad., tel. 767304) ob uradnih urah. Vse informacije pri Angelu Kermecu (tel. 44016).

MO SPDT prireja v nedeljo, 28. t. m., izlet za otroke vseh osnovnih šol na Tržaškem. Cilj izleta je Kokoš, zbirališče izletnikov je ob 9. uri pred cerkvijo v Bazovici. Vpisovanje pred odhodom. Vabljeni otroci (brez staršev). Vse informacije pri Borisu Paoliju (tel. 910836) in Robiju Devetaku (tel. 55180).

naše gore in ljudje - naše gore in ljudje - naše gore in ljudje - naše gore in ljudje

Predavateljska sezona SPDT

Alpinistični vodnik po Karnijskih Alpah

Pred kratkim je SPDT v okviru svoje predavateljske sezone v Gregorčičevi dvorani v Trstu pripravilo zanimiv večer, na katerem so predstavili alpinistični vodnik po Karnijskih Alpah, ki je pred kratkim izšel. Avtor Attilio de Rovere je skupno s svojim sodelavcem prikazal žal redkim prisotnim barvne diapozitive s plezarije na vseh važnejših gorah Karnijskih Alp od Cogliansa do Poluniga in Osterniga.

V organizaciji MO SPDT

V nedeljo izlet za osnovnošolce

Mladinski odsek SPDT prireja v nedeljo, 28. t. m., izlet za otroke vseh slovenskih osnovnih šol na Tržaškem. Tokrat se bodo otroci skupno s svojimi mladimi spremljevalci podali na najvišji hrib tržaškega ozemlja, Kokoš. Zbirališče bo ob 9. uri pred cerkvijo v Bazovici, kjer se bo ob 18. uri izlet tudi zaključil. Otroci si bodo naj-

prej ogledali sodobni kmetijski obrat Lenarta Vidalijskega, njegov hlev in sodobno kmetijsko orodje. Sledil bo vzpon na Kokoš mimo spomenika bazoviškim žrtvam. Na povratku se bodo ustavili na travniku, kjer bosta otroški poligon in preizkus znanja. Vpisovanje bo na zbornem mestu samem tik pred odhodom. V primeru slabega vremena izlet, ki je namenjen otrokom brez spremstva staršev, odpade. Vse informacije pri Borisu Paoliju (tel. 910836) in Robiju Devetaku (tel. 55180) ob urah kosila oz. večerje.

Skupno s člani PD Integral

V nedeljo tudi izlet v neznano

SPDT prireja v nedeljo tudi tradicionalni vsakoletni avtobusni izlet v neznano, ki bo tudi tokrat povezan s srečanjem s pobratenim društvom PD Integral iz Ljubljane. Vpisovanje je na sedežu ZSSDI (tel. 767304) ali pa pri vodji izleta Ervinu Gombaču (tel. 754742), pri katerem lahko izletniki dobijo vse informacije. Zbirališče udeležencev bo ob 6.45 pred tržaško sodno palačo (Foro Ulpiano), obvezen pa je veljaven dokument.

Alpinist Attilio De Rovere (levo) s svojim sodelavcem med predstavitvijo alpinističnega vodnika po Karnijskih Alpah (Foto Magajna)

Dejavnost AO SPDT

Jutri predavanje o Južni Ameriki

Pestra dejavnost alpinističnega odseka SPDT se nadaljuje. Jutri bo namreč na sedežu odseka (Ul. Carducci 8, 2. nad.) redni sestanek članov in simpatizerjev, obenem pa bo načelnik

odseka Duško Jelinčič prikazal diapozitive s svojega potovanja po Južni Ameriki. Predavanje je izrecno posvečeno tistim, ki se odpravljajo na trekking oz. na plezarijo v Cordillero Blanco v Peruju, katero je Jelinčič obiskal med svojim potovanjem.

Vabilo »Glasa Istre« iz Pulja

Planinsko društvo »Glas Istre« iz Pulja vabi v nedeljo svoje člane in

prijatelje na svečano odprtje planinske »Kučke na Koritima« nad Brgradu. Planinski prijatelji iz Pulja so na svečenost povabili tudi zamejske planince, vsi tisti, ki bi se želeli udeležiti te otvoritve, naj se javijo tajniku SPDT Ervinu Gombaču (tel. 754742).

Majnska številka Planinskega vestnika

Peta letošnja številka Planinskega vestnika je zanimiva, pestra in argumentno uravnotežena. Na uvodnem mestu prinaša intervju s predsednikom Planinske zveze Slovenije Marjanom Oblakom, ki ga je zapisal glavni urednik revije Merjan Raztresen, takoj nato pa predstavi himalajca Toma Česna in Vikija Grošlja, ki sta pred kratkim preplezala steno Jannuja oz. Everest. France Urbanja se spominja nepozabnega župnika Jakoba Aljaža, Marjan Raztresen pa obuja spomine na jugoslovansko odpravo na Everest, ki je pred točno desetimi leti osvojila to goro po do sedaj najtežji smeri. Zanimivi so še sestavi Nadežda Smerozora na temo »Spreminjanje kulturne krajine« in še mnogi drugi.

Messnerjeva odprava na Lotseju ni uspela

Pa še kratka agencijska vest iz Katmanduja. Mednarodna odprava, ki jo vodi Reinhold Messner in ki si je zadala »zgodovinsko nalogo«, da osvoji osemisočak Lotse po skrajno težki južni steni, ni uspela. Najvišja kota, ki so jo dosegli, je 7900 m. V tej steni so torej daleč največ opravili jugoslovani...

Naročnina: mesečna 16.000 lir - celoletna 192.000 lir; v SFRJ številka 2.700 - din, naročnina za za-
sebnike mesečno 30.000 - din, trimesečno 85.000 -
din, letno 320.000 - din, upokojenci mesečno
25.000 - din, trimesečno 65.000 - din, polletno
120.000 - din, letno 240.000 - din. Naročnina plača-
na vnaprej se med letom ne poviša.

Poslani tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš.
23 mm) 72.000 lir. Finančni in legalni oglaš 1 modul
(šir. 1 st. viš. 23 mm) 108.000 lir. Mali oglaš 760 lir
beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 19%. Osmr-
tnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele,
Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglasnem
oddelku PUBLIST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-
688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri
podružnicah SPI.

primorski dnevnik

25. maja 1989

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tix 460894
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Marko Waltritsch

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

PIEG

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov PIEG

Po izgonu domnevnih vohunov iz Londona oziroma Moskve Vohunska afera ogroža odnose med Veliko Britanijo in Moskvo

LONDON — Tisto, kar se je v začetku zdela povsem običajna vohunska zgodba, se počasi spreminja v resen spor med Sovjetsko zvezo in Veliko Britanijo. Pred nedavnim so namreč zaradi domnevne vohunske aktivnosti iz Londona izgnali osem sovjetskih diplomatov in tri novinarje, na podoben ukrep iz Moskve pa ni bilo treba dolgo čakati in Sovjetska zveza je izgnala enajst uslužbencev britanskega veleposlaništva v Moskvi.

Ta zadnji izgon pa je povzročil precej hude krvi v Veliki Britaniji. Tako je v terek Margaret Thatcherjeva obtožila Moskvo, »da so spremembe manjše, kot so pričakovali«, včeraj pa je zunanji minister Howe dejal, da neutemeljene odločitve, kot naj bi bila tista o izgonu 11 britanskih državljanih, lahko ogrozijo ves napredek, do katerega je prišlo v zadnjem obdobju na področju odnosov med Veliko Britanijo in SZ. Howe še trdi, da Velika Britanija razpolaga z dokazi za vohunsko dejavnost sovjetskih diplomatov in novinarjev, medtem ko naj bi šlo v primeru izгона iz Moskve za povsem izmišljeno zadevo in zgolj za maščevalni ukrep.

Britansko zunanje ministrstvo pa je tudi uradno protestiralo pri SZ zaradi te odločitve. Obenem so sovjetske oblasti zaprosili, da spremenijo svojo odločitev o omejitvi števila

uslužbencev britanskega veleposlaništva in drugih britanskih predstavnikov v sovjetski prestolnici. Moskva je ta ukrep upravičila s potrebo, da se število uslužbencev na britanskih predstavništvih v Moskvi izenači s številom uslužbencev na sovjetskih predstavništvih v Londonu. Britanski Foreign Office še trdi, da bi krčenje osebja škodilo obema državam, glede enakega števila uslužbencev pa trdi, da Velika Britanija ni nikoli postavljala omejitev za zaposlovanje britanskih državljanov na sovjetskih predstavništvih.

O nedavni britansko-sovjetski vohunski aferi pa piše tudi včerajšnje britansko časopisje. Tako Daily Mail trdi, da naj bi bil šef sovjetskih vohunov v Londonu dopisnik Tassa Igor Peskov, ki naj bi imel na razpolago »kovčke rubljev«, da bi lahko podkupil funkcionarje in znanstvenike, ki naj bi mu priskrbeli podatke o najsodobnejših tehnoloških postopkih za izdelavo elektronskega materiala, ki naj bi služil pri proizvodnji posebnih plastičnih snovi, ki so uporabne tudi na vojaškem področju. Daily Mail še trdi, da so sovjetske agente nadzorovali že dalj časa in da je minister Howe večkrat protestiral pri Ševardnadzeju, vendar brez uspeha.

Ženski rekord v bivanju pod zemljo

NEW YORK — Po 130 dneh bivanja v neki jami v New Mexicu je Italijanka Stefania Follini spet zagledala luč sveta. Z več kot štirimesečnim bivanjem pod zemljo pa je postavila tudi nov ženski rekord glede popolne izoliranosti od zunanjega sveta. Čeprav je shujšala za 10 kg, je njeno zdravstveno stanje precej dobro.

Na površju je Italijanko pričakalo približno 60 novinarjev, katerim je povedala, da si bo za vse življenje zapomnila izredno tišino, ki je vladala pod zemljo. S seboj je imela 400 knjig, družbo pa so ji delale miši in žabe. Zaradi velike osamljenosti se je z njimi tudi večkrat pogovarjala. Follinijeva je še povedala, da je popolnoma izgubila občutek za čas in je v bistvu mislila, da je šele 15. marec. »Spodaj je lepo, toda zelo lepo je tudi na zemeljskem površju. Obožujem sonce in komaj sem čakala, da bom spet med ljudmi,« je še povedala ob prihodu iz jame.

Na sliki AP: Stefania Follini po prihodu iz jame.

Najkrepkejši žabji par

Princ (levo) tehta skoraj tri kilograme, Princesino (desno) teže so nam zamolčali, vsekakor pa je to najtežji žabji par na svetu. Svatba bo menda v kratkem (AP)

V splošnem procesu demokratizacije je primer Paname razglašena nota

HAVANA — Vrsta držav Latinske in Srednje Amerike zbira letos svojega predsednika. Kar v osmih državah so bile, ali še bodo predsedniške volitve, to pa seveda zveni dokaj demokratično in pluralistično, čeprav najbrž ni vedno tako. Totalitarizem je globoko zakoreninjen v Zeleni celini in marsikatera država je že padla na izpitu iz demokratizacije.

Res je sicer, da imajo omenjene države vse prej kot veliko demokratično tradicijo, prebivalstvo pa se trudi, da bi se čim prej otreslo dolgih desetletij pravega tiranstva. V Čilu beležijo odhod generala Pinocheta, ki je bolj ali manj trdno sedel na oblasti kar dve desetletji. V Argentini so prvič v šestdesetih letih zamenjali vodstvo države z demokratičnimi volitvami, Paragvajci pa so prvič smeli na volišča po 35 letih diktature. Prav tako bodo tudi Brazilci v kratkem stopili na volišča in prvič v četrto stoletje izvolili novega šefa države.

Ves ta latinskoameriški preporod pa se je pred kratkim znašel v novem položaju, saj ga je popolnoma iznenadila panamska kriza. V mali državi (njena površina meri le 77 tisoč kvadratnih kilometrov), kjer prebiva prav toliko ljudi kot v kakem ameriškem veleumestu, se je komaj rojena demokracija spotaknila in nerodno padla. Ko so ostale latinskoameriške države opazile, da se Panama brezupno bori sama s sabo, so ji skušale priskočiti na pomoč. Pretres je bil tolikšen, da so se prvič po enajstih letih zbrale na posebnem zasedanju tudi članice Organizacije ameriških držav OAD. Solidarnost ostalih držav, ki se dobro spoznajo na totalitarizem (ne glede

na to, če gre za desničarske vojaške hunte ali za komunistične režime) in so šele pred kratkim spoznale, kakšne odteneke ima lahko demokracija, je bila presenetljiva in deležna izredno pozitivnih ocen.

Zunanji opazovalci pa so ugotovili tudi, da je panamska kriza predvsem poravnavanje starih računov, ki nimajo v resnici nič skupnega s sedanjim »šefom« države, generalom Noriega. Prav tako pa naj bi bil delno izvzet tudi dosedanjí predsednik Arias, ki ni pustil posebnega sledu v panamski politiki zadnjih let. Kriza naj bi torej izhajala iz upora proti Omaru Torijosu, ki je 1968. leta prevzel oblast in odstranil demokratično izvoljenega predsednika Arnulfa Ariasa Madrida.

Ko se je dodobra uveljavil »torihizem« pa se je izkazalo, da so bile politične izbire Omarja Torijosa neprimerne za razvoj tako majhne države, ki je osredotočila svoje gospodarstvo na prekop ter na izmenjave z ZDA. Sedaj mora država nujno izbrati novega voditelja, ki vsekakor ne more biti oseba, za katero bi navijal general Noriega. V resoluciji, ki jo je izdala OAD, ni bilo sicer govora o kakšnih prehudih ukrepih proti skrajno nedemokratičnim posegih panamskih »tiranov«, iz teksta pa lahko razberemo predvsem to, da so države Latinske Amerike pridobile na samostojnosti in so se torej sposobne zbrati in soglasno prisoliti vsaj moralno klobuto sestrici, ki se obnaša neprimerno. Kot v poštenih družinah pa bi morala vsekakor poseči mama, skratka države razvitega sveta.

ZRN ne bo uvedla vizumov za Jugoslovane

BONN — Vlada ZRN je na svoji zadnji seji baje sklenila, da ne bo sprejela odločitve o uvedbi vizumov za Jugoslovane.

Vladni viri navajajo, da bo notranji minister Wolfgang Schauble pod točko »razno« kabinet seznanil s številom jugoslovanskih prosilcev za azil v ZRN v minulem mesecu in predlagal, da naj vlada še enkrat prouči to vprašanje junija, »ko bodo jasne dolgoročne težnje«.

Lani je v ZRN prišlo 210 tisoč »azilantov« z ukrepi jugoslovanskih oblasti pa se je to število drastično znižalo. Minuli mesec je bilo »azilantov« 900, kar je za dve tretjini manj kot marca. (dd)

Zadnja najlepša

Prelestna gospodična na sliki je Angela Visser s Holandskega doma, drugače pa je najnovejša svetovna mis (AP)

Neobičajen rastlinjak prof. Arhipova

ČERNOBIL — Neposredna okolica Černobila se je po jedrski nesreči, do katere je prišlo pred tremi leti, spremenila v pravi laboratorij. Preiskave vodi prof. Nikolaj Arhipov, ki proučuje predvsem spremembe na raznih rastlinah in vrtninah, ki so zrastle ali so bile izpostavljene jedrskemu sevanju. Nekatera drevesa v bližini jedrskega reaktorja so se namreč v treh letih znatno spremenila. Za iglavce je prof. Arhipov ugotovil, da so izredno občutljivi na sevanje: iglice teh dreves so se namreč neverjetno povečale, in so bolj podobne drobnim vejicam, kot pa tipičnim iglicam. To pa je tudi edini viden primer genetskih motenj, ki jih povzroča radioaktivnost.

Prof. Arhipov, ki si je uredil posebno toplo gredo in rastlinjak, v katerih raste na stotine različnih rastlin, preizkusno križa genetske značilnosti, na primer paradižnika, ki je zrasel v kraju, ker je najbolj radioaktiven zrak s sadeži, ki so zrastle v čistem zraku, a v radioaktivni zemlji. S temi poiskusi je ugotovil, da nekatere rastline dobe vsrkačo radioaktivnost, se razbohotijo in celo pohabijo, vendar učinkujejo kot nekakšno čisto bodisi za zemljo, v kateri so zrastle, bodisi za druge rastline. S temi poiskusi je tudi dokazal, da so nekatere vrtnine nenevarne in uporabne, čeprav so rastle v radioaktivnem okolju.

Zaenkrat še ni mogoče ugotoviti, do kakšne mere so poizkusi prof. Arhipova zanesljivi in tudi sam noče govoriti o tem. Poleg radioaktivnosti v zraku in zemlji je treba namreč upoštevati še radioaktivnost dežja in drugih padavin ter posledice, ki jih radionukliidi puščajo v sadežih in semenih. Šušlja se namreč, da so v gozdu okrog mrtvega reaktorja zrastle drevesa ne navadnih oblik in trave ter praprotni izredne velikosti. Prof. Arhipov o tem pametno molči. Vsekakor pa so njegovi poizkusi velik korak naprej v skrbni dekontaminaciji černobilske okolice in če se bo izkazalo, da se je mogoče profesorjevih poizkusov poslužiti tudi na širših površinah, ni izključeno, da bo okolica Černobila nekoč spet zaživila.

V atentatu ETA umrli 3 policisti

MADRID — V Bilbau so v eksploziji umrli trije policisti, eden pa je bil hudo ranjen. Eksplozijo je povzročila bomba, skrita v prtljajniku nekega taksija. Lastnik taksija je povedal, da so mu ga ukradli že v terek zvečer.

Neznanec je policijo obvestil o sumljivem vozilu, ki je bilo parkirano pred neko prodajalno avtomobilov. Policija je na kraj poslala tudi protitehniške, do eksplozije pa je prišlo, ko so ti skušali onesposobiti peklenski stroj. Odgovornost za atentat je prav tako z anonimnim klicem prevzela organizacija ETA.